

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nr

14

Kurier Szachowy

Marzec 2015 • WOLUMIN 2

Comrel
publishing

MEGA RAPORT
WIJK AAN ZEE
TATA STEEL
2015

XVIII Mistrzostwa Polski
Katowice 1961

Aleksander Alechin

XIII Olimpiada Szachowa
Monachium 1958

Radosław
Wojtaszek - Carlsen
1-0

77nd WIJK AAN ZEE

TATA STEEL CHESS, 9 – 25 stycznia 2015

Spis treści

Od Redakcji	3
77 nd Wijk Aan Zee	4
Opowieści Kuriera (2)	
- XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961	35
Alexander Alechin – IV Mistrz Świata	75
Aleksander Alechin i jego olimpijski debiut	77
Historia Olimpiad Szachowych	
– Monachium 1958	78
Prasa z dawnych lat... Petersburg 1914	81
Praktyka szachowa	82
Unikalne tabele turniejowe... Lipsk 1954	83
Panie grają w szachy	84
Katastrofy szachowe ..	85
Polacy i Polki grają w szachy	86
Z kart historii	87
Wielka Księga Olimpiad Szachowych	96

□ Okładka:

Fabiano Caruana, © <http://baku2014.fide.com>

□ Praktyka szachowa - rozwiązanie zadań:

1030. 28.Sf6! Kh8 29.Sh7! We6 (*Jeżeli 29...Kh7, to 30.g6! fg6 31.Wf8 z matowym atakiem*) 30.Wf7 Gc5 (*Albo 30...Hc5 31.Kh1 Kh7 32.Hh3 z następnym 33.He6*) 31.Kh1 We7 32.Wf8! i czarne poddały się.
1031. 1...Hh3!! i białe poddały się. **1032.** 23.Sh5!! Hc7 24.Sf6 Kg7 25.Sh5 i czarne poddały się. **1032.** 12...Gb4! 13.c3 Wg7 14.Gh6 Hh4 15.Hg3 Hh6 i białe poddały się.

□ Wydawca: comrel.pl

© Wszelkie prawa zastrzeżone dla Comrel
 Powielanie całości lub części artykułów
 zawartych w Kurierze Szachowym bez zgody
 Wydawnictwa jest zakazane!

□ **Redaktor naczelny:** Krzysztof Puszczewicz

□ **Strona internetowa:** <http://szachy.comrel.pl>

□ **Kontakt z czytelnikami:** kurier@comrel.pl

Od Redakcji

Tata Steel Chess, to nazwa znakomitego turnieju z udziałem **Carlsena, Caruany, Aroniana, Giriego** i innych szachowych znakomitości. Nie zabrakło wśród nich polskiego zawodnika „numer 1” **Radosława Wojtaszka**, który pokonał pierwszego i drugiego szachistę na liście rankingowej FIDE, czyli mistrza świata Carlsena i Włocha Caruanę. To pierwszy od 82 lat sukces Polaka nad aktualnym mistrzem świata! **Szczegóły w drobiazgowym sprawozdaniu z 77th Wijk Aan Zee 2015**

W cyklu **Opowieści Kuriera** poznamy szczegółowy przebieg **XVIII Mistrzostw Polski**, jakie miały miejsce w **Katowicach w 1961 roku**. Wówczas jedyny raz zaszczytny tytuł zdobył Alfred Tarnowski. **Zamieszczamy również komplet partii z tego turnieju.**

Kreśląc biografię czwartego mistrza świata, **Aleksandra Alechina**, skupiliśmy się na **wcześniejszym okresie jego życia, czyli 1892 – 1927**. Prezentujemy także partie, jakie rozegrał Alechin w swoim debiucie olimpijskim, jaki miał miejsce w Hamburgu w 1930 roku.

W ramach przeglądu Olimpiad Szachowych przyszedł czas na **XIII Olimpiadę Szachową w Monachium w 1958 roku**. Wzięło w niej udział 36 krajów (25 arcymistrzów i 42 mistrzów międzynarodowych)

W 1913 roku **Scheveningen** było atrakcyjnym i autonomicznym miastem Holandii. Teraz stanowi dzielnicę Hagi. W omawianym roku zorganizowano tam ciekawy turniej, w którym

zwyciężył **Aleksander Alechin**, który wstawił się serią ośmiu z rzędu zwycięstw.

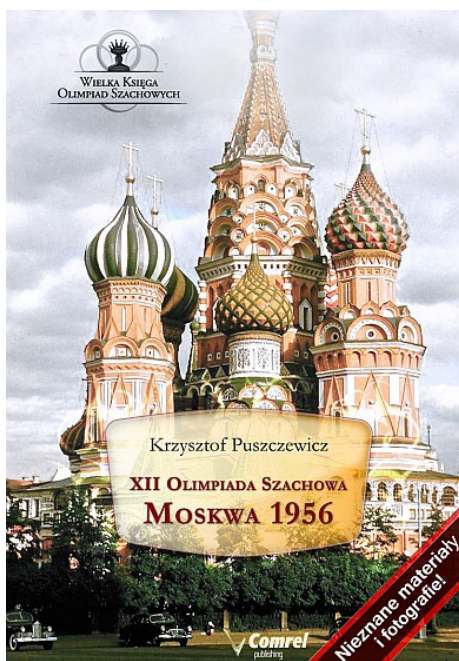
W dziale „Panie grają w szachy” zamieszczamy zupełnie nieznane partie rozegrane w trakcie żeńskiego turnieju strefowego FIDE, jaki odbył się w Wenecji w 1957 roku.

Mistrzostwa świata kobiet 1949 – 1950. Na trzy rundy przed końcem zawodów na czele znajdowała się znakomita szachistka francuska

Chaude de Silans. **Miała jeszcze spotkać się z Bielową, Tranmer i Rudenko**. Szczególnie ostatnia konkurentka była ważna, gdyż także miała ogromne szanse na zdobycie **pierwszego po drugiej wojnie światowej tytułu mistrzyni świata**. Szczegóły dwunastej rundy opowie nam tym razem **Wiaczesław Ragozin**.

Na rynku wydawniczym dużą popularnością cieszy się wielka monografia **Olimpiady Szachowej w Tromsø, jaka odbyła się w pierwszej**

połowie sierpnia 2014 roku. Znajdziemy w niej dosłownie wszystko na rzeczony temat. Od początku roku pojawiły się również w księgarni: „XI Olimpiada Szachowa – Amsterdam 1954” i „XII Olimpiada Szachowa – Moskwa 1956”

Krzysztof Puszciewicz

Kurier Szachowy można pobierać bezpłatnie ze strony internetowej: <http://szachy.comrel.pl>

77nd Wijk Aan Zee

W dniach 9 – 25 stycznia 2015 roku rozegrano już 77. turniej w Wijk Aan Zee. Obsada była niezwykle ciekawa, bowiem na starcie stanęli dwaj najlepsi szachiści na świecie, czyli mistrz świata Magnus Carlsen i Fabiano Caruana.

Lista startowa – wyniki losowania

1	Radżabow	AZE	2734
2	Iwańczuk	UKR	2715
3	Vachier-Lagrave	FRA	2757
4	Ding Liren	CHN	2732
5	Sarić	CRO	2666
6	Giri	NED	2784
7	So	USA	2762
8	Wojtaszek	POL	2744
9	Carlsen	NOR	2862
10	Aronian	ARM	2797
11	Caruana	ITA	2820
12	Hou Yifan	CHN	2673
13	Dżobawa	GEO	2727
14	Van Wely	NED	2667

Grano tempem po 100 minut na 40 posunięć, a następnie po 50 minut na kolejne 20 ruchów. W trzeciej fazie każdy zawodnik miał 15 minut na zakończenie partii (plus zaoszczędzony czas), przy czym od tego momentu, po każdym posunięciu otrzymywał dodatkowe 30 sekund. Powrót do „bardzo wolnych szachów” oznaczał odejście od powierzchownego podejścia do szachów, jakie miało miejsce na przełomie XX i XXI wieku. Dni wolne od gry, to 14, 19 i 22 stycznia. Każda runda rozpoczynała się o godzinie 13,00. Wyjątkiem była ostatnia – 12,00.

Z ciekawością oczekiwano występu filipińskiego arcymistrza Wesley’a So, który w czasie Olimpiady w Tromsø 2014 był trenerem ekipy amerykańskiej. W Holandii grał już jako reprezentant USA.

Carlsen i Caruana

Aronian i Giri

So i Wojtaszek

Ding Liren i mistrzyni świata Hou Yifan

© Organizatorzy turnieju

Runda 1

1	Radżabow	0,5 : 0,5	Van Wely
2	Iwańczuk	1,0 : 0,0	Dżobawa
3	Vachier-Lagrave	1,0 : 0,0	Hou Yifan
4	Ding Liren	0,0 : 1,0	Caruana
5	Sarić	0,5 : 0,5	Aronian
6	Giri	0,5 : 0,5	Carlsen
7	So	0,5 : 0,5	Wojtaszek

Najbardziej zacięta była partia So – Wojtaszek. Białe otrzymały typową końcówkę, jaka powstaje po wariacie Najdorfa w obronie sycylijskiej. Białe metodycznie osłabiały grę przeciwnika w centrum i uzyskały przewagę. Jednakże czarne „wpadłszy” w nieprzyjemne związania otrzymały wystarczającą kontrę w postaci marszu dwóch wolnych pionów, które dotarły aż do pól odpowiednio „f2” i „e3”. Gdy gra się zaostrzyła, żadna ze stron nie uniknęła błędów i niedokładności i pod koniec partii wynikiem remisowym mógł bardziej cieszyć się So niż Wojtaszek. W partii Vachier-Lagrave – Hou Yifan pojawił się atak Alechina – Chatarda. Francuz nie uzyskał w nim przewagi. **Dopiero błąd mistrzyni świata w 31. posunięciu** stworzył szanse na „coś” więcej niż remis. W trudnej już pozycji mistrzyni świata zagrała 53...Kd6?? i po odpowiedzi przeciwnika 54.Wd3! szybko przegrała.

Stan po I rundzie

1 – 3	Iwańczuk, Vachier-Lagrave i Caruana	1,0
4 – 11	Radżabow, Sarić, Giri, So, Wojtaszek, Carlsen, Aronian i Van Wely	0,5
12 – 14	Ding Liren, Hou Yifan i Dżobawa	0,0

815.Obrona sycylijska [B32] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Iwańczuk (Ukraina) 2715

GM Dżobawa (Gruzja) 2727

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e5 5.Sb5 d6 6.c4 g6 7.Ge3 Ge6 8.S1c3 a6 9.Sa3 Sf6 10.Ge2 Gg7 11.Sc2 Wc8 12.Wc1 0–0 13.0–0 Se7 14.Sa3 Sc6 15.We1 Sd4 16.f3 Hb6 17.Wb1 Se2 18.We2 Hb4 19.Wd2 Wfd8 20.c5 Ha5 21.Wd6 Gf8 22.Wd8 Wd8 23.He2 Gc5 24.Sc2 Gd4 25.He1 b5 26.Sd4 ed4 27.Gg5 dc3 28.Hc3 Hc3 29.bc3 Ga2 30.Gf6 Wd6 31.Ge5 We6 32.Wa1 We5 33.Wa2 We6 34.Kf2 Kf8 35.Ke3 Ke7 36.g4 Kd7 37.f4 Wc6 38.Kd4 Kc7 39.f5 Wc4 40.Kd5 Kb6 41.Wa3 a5 42.e5 Wa4 43.Wa4 i czarne poddały się.

816.Obrona Grünfelda [D78] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Ding Liren (Chiny) 2732

GM Caruana (Włochy) 2820

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.g3 c6 4.Gg2 d5 5.Sf3 Gg7 6.0–0 0–0 7.b3 dc4 8.bc4 c5 9.Gb2 Hb6 10.Hc1 cd4 11.Sd4 Sc6 12.Sc6 bc6 13.Sd2 Gf5 14.Sb3 Wac8 15.e4 Ge6 16.e5 Sd7 17.We1 c5 18.Sd2 Ha6 19.We3 Wb8 20.Wa3 Hb6 21.Wb3 Hc7 22.f4 Sb6 23.Wb1 Wbd8 24.Gc3 Hd7 25.Gf1 Gf5 26.Wa1 f6 27.ef6 ef6 28.Wb5 Sa4 29.Sb3 Sc3 30.Hc3 Ge4 31.f5 Hf5 32.We1 Wfe8 33.Wc5 Hd7 34.Hc1 f5 35.Hf4 We7 36.h4 a5 37.Wa5 Gc3 38.Wd5 Ha7 39.Kh2 Wd5 40.cd5 Ge1 i białe poddały się.

817.Obrona francuska [C13] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

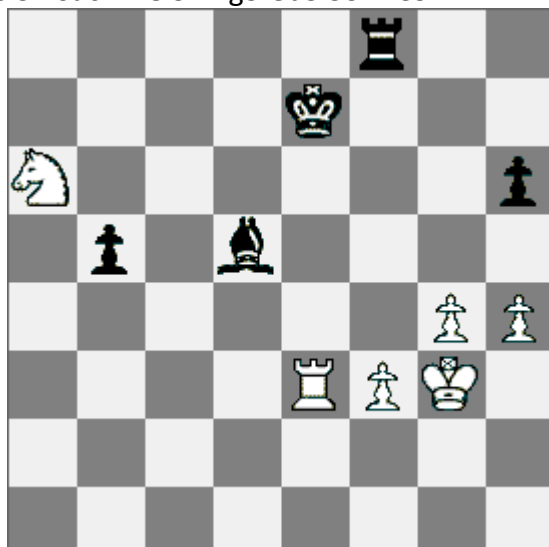
GM Vachier-Lagrave (Francja) 2757

GM Hou Yifan (Chiny) 2673

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.Gg5 Ge7 5.e5 Sfd7 6.h4 h6 7.Ge7 He7 8.Sb5 Sb6 9.c3 a6 10.Sa3 c5 11.Sf3 Sc6 12.Gd3 cd4 13.cd4 0–0 14.0–0 f6 15.ef6 Hf6 16.Wc1 e5 17.de5 Se5 18.Se5 He5 19.Hb3 Hd6 20.Hc2 Gd7 21.Hc7 Hf6 22.Hb7 Wfb8 23.Hc7 Hb2 24.Hd6 Hf6 25.Hf6 gf6 26.Wc5 Wc8 27.Wa5 Wc3 28.Wb1 Sa4 29.Gb5 Gf5 30.Wb3 Wc1 31.Kh2 Sc3 32.Gc6 Wd8 33.Wc5 Sa2 34.Wd5 Wf8 35.Wd6 Sc3 36.Sc4 Sb5 37.Gb5 ab5 38.Se3 Wc5 39.Sd5 Kh8 40.Sf6 We5 41.f3 We6 42.Se4

Wb8 43.Wb4 Wd6 44.Sd6 Gd7 45.Kg3 Kg7 46.Kf4
Kf6 47.g4 Wa8 48.Wb3 Wb8 49.Se4 Ke7 50.Sc5
Gc6 51.Sa6 Wf8 52.Kg3 Gd5 53.We3

53...Kd6? 54.Wd3! Wd8 55.Sb4 Kc5
56.Wd5 Wd5 57.Sd5 Kd5 58.Kf2 i czarne poddały się.

818.Obrona sycylijska [B90]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM So (USA) 2762

GM Wojtaszek (Polska) 2744

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.Ge3 e5 7.Sb3 Ge6 8.f3 h5 9.Sd5 Gd5 10.ed5
Sbd7 11.Ge2 g6 12.Hd2 Gg7 13.0-0 b6 14.Wae1
0-0 15.c4 Wc8 16.h3 Sh7 17.Sa1 a5 18.Sc2 Gf6
19.Sa3 Gh4 20.Wb1 f5 21.Sb5 f4 22.Gf2 Gf2
23.Wf2 Sc5 24.Hc2 Hf6 25.b3 Sg5 26.Gd3 Kg7
27.a3 Sf7 28.b4 Sd3 29.Hd3 Hf5 30.Hf5 gf5
31.Wc2 Kf6 32.ba5 ba5 33.Sa7 Wb8 34.Wb5 a4
35.Sc6 Wbc8 36.c5 dc5 37.Wb6 Sd6 38.Sa5 Ke7
39.Sc6 Kf6 40.Sa7 Wcd8 41.Wc5 e4 42.Wa5 Wd7
43.Waa6 Ke5 44.Sc6 Kd5 45.Wa5 Ke6 46.fe4 fe4
47.Wh5 Wf6 48.Sd4 Ke7 49.Sc6 Ke6 50.Sd4 Ke7
51.We5 Kf7 52.Wd5 Ke8 53.Wb8 Kf7 54.Sb5 Ke6
55.Sc3 f3 56.Wb6 Wg6 57.g4 Wh6 58.Kh2 f2
59.Wf5 e3 60.Kg2 Wc7 61.Sd5 Kd7 62.We5 Wc5
63.Wb1 Sc4 64.Wf5 Kd6 65.Wb8 We6 66.Wd8 Kc6
67.Wc8 Kd6 68.Wd8 Kc6 69.Wc8 Kd6 70.Wd8 i
remis.

Runda 2

1	Van Wely	0,5 : 0,5	Wojtaszek
2	Carlsen	0,5 : 0,5	So
3	Aronian	0,5 : 0,5	Giri
4	Caruana	1,0 : 0,0	Sarić
5	Hou Yifan	0,0 : 1,0	Ding Liren
6	Dżobawa	0,5 : 0,5	Vachier-Lagrave
7	Radżabow	0,5 : 0,5	Iwanczuk

Już po drugiej rundzie pojawił się samodzielny lider, Caruana, który perfekcyjnie wykorzystał słabości w strukturze pionowej Saricia i triumfował. W partii **So – Carlsen**, białe nie były gorsze od mistrza świata Carlsena w manewrowaniu figurami i padł remis. Pojedynek **Aronian – Giri** błyskawicznie przeszedł z debiutu do gry końcowej. Białe miały dwa piony przewagi, ale różnopolowe gońce zapewniły czarnym remis. Iwanczuk oryginalnie rozegrał początek partii z Radżabowem. Jego białopolowy gонец wykonał cztery posunięcia i wrócił do położenia wyjściowego. Jednakże **Radżabow** nie potrafił wykorzystać przewagi w rozwoju. W dalszej fazie gry czarne piony **Iwańczuka** na skrzydle królewskim ruszyły odważnie do przodu (mimo krótkiej roszady) i szybko powstała równa końcówka. **Van Wely w partii z Wojtaszkiem** uzyskał w końcówce wyraźną przewagę, ale potem nie dostrzegł wygrywających kontynuacji i polski szachista doprowadził do końcówki hetmańskiej z pionem mniej, ale remisowej. **Hou Yifan w partii z Ding Lirenem** poświęciła piona, za którego dostała rekompensatę. Mogła później forsować remis poprzez powtarzanie posunięć. Niestety, źle oceniła pozycję powstałą po wymianie skoczków i chiński junior uzyskał przewagę pozycyjną. Potem znowu wygrał piona i bez problemów zwyciężył.

Stan po II rundzie

1	Caruana	2,0
2 – 3	Iwańczuk i Vachier-Lagrave	1,5
4 – 11	Radżabow, Ding Liren, Giri, So, Wojtaszek, Carlsen, Aronian i Van Wely	1,0
12 – 13	Sarić i Dżobawa	0,5
14	Hou Yifan	0,0

819.Partia hiszpańska [C92]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Caruana (Włochy) 2820

GM Sarić (Chorwacja) 2666

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 We8 10.d4 Gb7 11.Sbd2 Gf8 12.d5 Sb8 13.Sf1 Sbd7 14.S3h2 a5 15.a4 b4 16.cb4 ab4 17.Gg5 Ge7 18.Gc4 Sc5 19.Gf6 Gf6 20.Gb5 Wf8 21.Sd2 Ga6 22.Sb3 Gb5 23.Sc5 Ge8 24.Sd3 Hb8 25.b3 Gg5 26.Sf1 c6 27.Sb2 f5 28.dc6 Gc6 29.ef5 d5 30.Se3 Hb7 31.Sd3 Wae8 32.Hg4 Ge3 33.fe3 Gd7 34.Hb4 Ha8 35.g4 Ha6 36.Sc5 Hd6 37.e4 Wc8 38.Wac1 Wfd8 39.ed5 e4 40.We3 Hh6 41.He1 Gf5 42.gf5 Wd5 43.Se4 i czarne poddały się.

820.Obrona Caro – Kann [B13]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Hou Yifan (Chiny) 2673

GM Ding Liren (Chiny) 2732

1.e4 c6 2.d4 d5 3.ed5 cd5 4.c4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6.Gg5 Ge6 7.Sge2 dc4 8.Sf4 Sd4 9.Se6 Se6 10.Gc4 Hd1 (10...Sg5? 11.Gb5 Sd7 12.Hh5! z groźbą 0-0-0 z wygraną pozycją) 11.Wd1 a6 (11...Sg5? 12.Gb5) 12.Ge6 fe6 13.0–0 h6 14.Gc1 g5 15.f4 g4 16.Sa4 Wc8 17.b4 Kf7 18.Sc5 b6 19.Sd3 Sd7 20.Ge3 b5 21.Se5 Se5 22.fe5 Kg6 23.Wd7 Gg7 24.We7 Whe8 25.Wa7 Wc6 26.Wc1 Wec8 27.Wc6 Wc6 28.Gd4 h5 29.a3 Gh6 30.Gc5 Gf4 31.h3 gh3 32.gh3 Ge5 33.Wd7 Gb2 34.Wd3 e5 35.Kf2 e4 36.Wb3 Gc1 37.Wc3 Gb2 38.Wb3 Gc1 39.Wc3 Gg5 40.Ke2 Kf5 41.a4 Ge7 42.ab5 ab5 43.Ke3 Gc5 44.bc5 Ke5 45.Wc1 Kd5 46.Wd1 Kc5 47.Ke4 We6 48.Kf4 b4 49.Wc1 Kb5 50.Wb1 Wg6 51.We1 b3 52.We5 Kb4 53.We8 b2 54.Wb8 Kc3

55.Wc8 Kb3 56.Wb8 Kc2 57.Wc8 Kb1 58.Wh8 Wb6 i białe poddały się.

821.Atak królewsko – indyjski [A08]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Van Wely (Holandia) 2667

GM Wojtaszek (Polska) 2744

1.Sf3 d5 2.g3 c5 3.Gg2 Sc6 4.d4 e6 5.0–0 Sf6 6.c4 dc4 7.Ha4 Gd7 8.Hc4 b5 9.Hd3 c4 10.Hd1 Wc8 11.We1 Hb6 12.e4 Wd8 13.Gg5 h6 14.Gf6 gf6 15.Sc3 Gc8 16.d5 Gc5 17.Hd2 Se5 18.Se5 fe5 19.b3 cb3 20.Wab1 Gd4 21.Wb3 a6 22.Sd1 ed5 23.ed5 0–0 24.a4 Gd7 25.ab5 ab5 26.Sc3 Wc8 27.Web1 Gc3 28.Wc3 Wc3 29.Hc3 Hd6 30.h4 Wc8 31.Hb2 Wb8 32.We1 f6 33.Hc2 Kg7 34.h5 Ge8 35.Wa1 Wd8 36.Gh3 Hb6 37.Ge6 Gh5 38.Wc1 Ge8 39.He4 h5 40.Hb4 Hd6 41.Ha5 Kf8 42.Ha7 Gd7 43.Wc6 He7 44.Wc7 Ke8 45.Ha6 b4 46.Hb6 b3 47.Hb3 Hd6 48.Hc2 e4 49.Gd7 Wd7 50.He4 Kd8 51.Wd7 Hd7 52.Kh2 Hg4 53.f3 Hg5 54.Kh3 Hc1 55.f4 Hf1 56.Kh4 Hd1 57.f5 Hd2 58.Kh3 Hd1 59.Kh2 Hd2 60.Kg1 Hd1 61.Kg2 Hd2 62.Kh3 Hd1 63.d6 Hd6 64.Hf3 Ke7 65.Hh5 Hd5 66.He2 Kf7 67.Kg4 Hd4 68.Kh5 Hd5 69.Hc2 Hf3 70.Kh4 Kg7 71.Hc7 Kh6 72.Hc1 Kg7 73.Hc7 Kh6 74.Hf4 Hf4 75.gf4 Kg7 76.Kg3 Kg8 77.Kf3 Kf7 78.Ke4 Ke8 79.Kd4 Kd8 80.Kc5 Kc7 i remis.

Runda 3

1	Iwańczuk	1,0 : 0,0	Van Wely
2	Vachier-Lagrave	0,5 : 0,5	Radżabow
3	Ding Liren	1,0 : 0,0	Dżobawa
4	Sarić	0,5 : 0,5	Hou Yifan
5	Giri	0,5 : 0,5	Caruana
6	So	1,0 : 0,0	Aronian
7	Wojtaszek	1,0 : 0,0	Carlsen

W czasie V Olimpiady Szachowej w Folkestone w 1933 roku, w drugiej rundzie, **Polak Ksawery Tartakower pokonał ówczesnego mistrza świata Aleksandra Alechina**. Taka sztuka żadnemu polskiemu szachiście już więcej się nie udało. Minęły 82 lata (prawie wiek!) i... **Radosław**

Wojtaszek pokonał Magnusa Carlsena, aktualnego mistrza świata. Omawiana runda stała się zatem historycznym wydarzeniem dla polskich szachów.

Oto jak opisywały tę partię zagraniczne media. **Wojtaszek i Carlsen, w obronie holenderskiej, już po siódmym ruchu uzyskali nieznaną dla teorii pozycję.** Mistrz świata w odpowiedzi na nacisk pionowy przeciwnika w centrum, rozpoczął marsz pionem po linii „a” aż do pola „a3”. Jednakże po tym długim marszu pion okazał się słaby i rychło poległ. **Próby mistrza świata uzyskania kontry na królewskim skrzydle spełzły na niczym,** a w dodatku po niefortunnym ruchu gońcem, **Carlsen został bez figury.** **Wojtaszek** za pomocą prostych „środków” zabezpieczył swojego króla a wykonując kontrolne posunięcie, **za pomocą małej kombinacji wymusił wymianę hetmanów i bez trudu wygrał.**

Stan po III rundzie

1 – 2	Iwańczuk i Caruana	2,5
3 – 6	Vachier-Lagrave, Ding Liren, So i Wojtaszek	2,0
7 – 8	Radżabow i Giri	1,5
9 – 12	Sarić, Carlsen, Aronian i Van Wely	1,0
13 – 14	Hou Yifan i Dżobawa	0,5

822.Obrona holenderska [A41]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

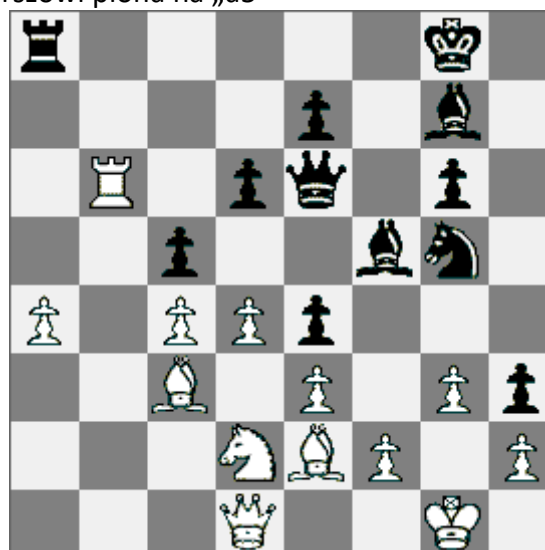
GM Wojtaszek (Polska) 2744

GM Carlsen (Norwegia) 2862

1.d4 d6 2.Sf3 g6 3.c4 f5 4.b4 Gg7 5.Gb2 a5

Oczywiście były bardziej zbadane drogi kontynuacji partii. „Normalne” 5...Sf6 i twórcze 5...Sh6 6.e3 0-0 7.Ge2 Sf7 8.0-0 e5, jak było w partii Eljanow – M. Gurewicz w Chanty Mansyjsku w 2005 roku **6.b5 a4** Lub bardziej znana kontynuacja 6...e5 7.de5 Sd7. Teraz i w późniejszej fazie partii w tej „świeżej” pozycji obie strony mogą wyszukiwać różne nowe idee **7.e3 Sf6 8.Ge2 c6 9.bc6 bc6 10.0-0 0-0 11.Hc2 Hc7?** Należało

grać 11...Sbd7 12.Sc3 Ha5, wstrzymując się od dalszego marszu pionem „a” **12.Sc3 a3 13.Gc1 Sbd7 14.Wb1 Se4 15.Se4 fe4 16.Sd2** Nie wolno 16.He4?, bo nastąpi 16...Sc5 17.Hh4 (17.dc5 Gf5) 17...Gf6 18.Hh6 Gg7 19.Hh4 Gf6 z remisem **16...Sf6 17.Wb3 Gf5 18.Wa3** Tak zakończył się żywot piona „a” **18...h5 19.Wa8 Wa8 20.a3 h4 21.Gb2 h3 22.g3 Hc8 23.We1?!** Profilaktyka przeciw próbie czarnych wymiany gońców **23...Wb8 23...Gg4 24.Se4 24.Gc3 Sh7 25.a4 Sg5** Straciwszy dwa templa, czarne wznowiły swoją groźbę **26.Wb1 26.a5 Gg4 27.Se4? Gf5** i nie można brać na polu „f6” z szachem **26...Wa8 27.Hd1** Lepsze było 27.a5 Gg4 28.Gf1 Hf5 – bez względu na ideę Wf8, przewaga białych jest oczywista **27...c5 28.Wb6 He6?** Przedłużało walkę 28...cd4 29.Gd4 (29.ed4? e3 30.fe3? He6) 29...Gd7 – czarnopolowy goniec nie może zapobiec marszowi piona na „a5”

29.g4! cd4 30.Gd4 Gd4 31.ed4 e3 32.gf5 gf5 33.Sf1 ef2 34.Kf2 Se4 35.Ke1 Jedyne, ale zupełnie wystarczające posunięcie **Hf6 36.Hd3 Wa4 37.Wb1 Hh4 38.Sg3 Kf7 39.Hf3 Kg7 40.Hf4! Hf4 41.Sh5 Kf7 42.Sf4 Sg5 43.d5 Kf6 44.Kf2 Wa3 45.Gd3 Wa2 46.Kg3 Wa3 47.We1 Se4 48.Kf3 Sg5 49.Ke3 Wa2 50.We2 Wa3 51.Wf2 Se4 52.Wf3 i czarne poddały się.** Komentarz do partii: rosyjski portal szachowy „ChessPro”

823.Obrona staroindyjska [A53] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Ding Liren (Chiny) 2732

GM Dżobawa (Gruzja) 2727

1.d4 d6 2.Sf3 Sf6 3.c4 Gf5 4.Sc3 h6 5.g3
Sbd7 6.Gg2 c6 7.d5 c5 8.0-0 g5 9.h4 g4 10.Se1
Gg7 11.e4 Gh7 12.Sd3 a6 13.a4 Hc7 14.Ge3 0-0-
0 15.Wb1 e6 16.b4 ed5 17.bc5 dc4

18.e5 Se5 19.Wb7 Ha5 20.Se5 de5 21.Ha1
Wd3 22.Hb2 (22...Wc3 23.Wf7! Wb3 24.Gb7 Kd8
25.He5 z elementarną wygraną) i czarne poddały się.

824.Obrona sycylijska [B45] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Iwańczuk (Ukraina) 2715

GM Van Wely (Holandia) 2667

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sc6 5.Sc3
d6 6.Ge3 Sf6 7.He2 a6 8.0-0-0 Gd7 9.f4 Wc8
10.Kb1 Hc7 11.Sb3 b5 12.g4 b4 13.Sa4 e5 14.g5
Gg4 15.Hg2 Gd1 16.Ga6 Sd7 17.Wd1 Wa8 18.Gb5
Ge7 19.f5 Hb7 20.c4 0-0 21.f6 Gd8 22.Wd6 Scb8
23.Hg4 g6 24.h4 h5 25.Hf3 Gc7 26.Wd7 Sd7
27.Gd7 Wad8 28.Sbc5 Ha8 29.Hd1 Ha7 30.Hd5
Wa8 31.Gd2 Wfd8 32.Gb4 Ga5 33.a3 Hc7 34.Sc3
Gb4 35.ab4 Ha7 36.Kc2 Wac8 37.Sb5 Ha1 38.Sd6 i
czarne poddały się.

825.Partia szkocka [C45] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM So (USA) 2762

GM Aronian (Armenia) 2797

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4 ed4 4.Sd4 Sf6 5.Sc6
bc6 6.e5 He7 7.He2 Sd5 8.Sd2 Wb8 9.c4 Sf4
10.He3 Sg6 11.f4 f6 12.Ha7 Wb7 13.Hf2 fe5 14.f5
Sf4 15.Hf3 Hf7 16.g3 Sh5 17.Ge2 Sf6 18.g4 d5
19.g5 e4 20.Hh3 Sg8 21.Gh5 g6 22.fg6 Gh3 23.gf7
Kd7 24.fg8H Wg8 25.Wg1 Gd6 26.cd5 cd5 27.Gf7
Wf8 28.Gd5 Wb4 29.g6 hg6 30.Wg6 Wd4 31.Ge4
We8 32.Kf2 Wf8 33.Ke2 We8 34.Kf2 Wf8 35.Ke3
c5 36.Wg7 Kd8 37.Ke2 Gc8 38.Gf3 Ga6 39.Kf2
Wh4 40.Sf1 Kc8 41.Ge3 Wh3 42.Sd2 Wh2 43.Kg1
Wd2 44.Gg4 Kb8 45.Gd2 Ge5 46.We7 Gd4 47.Ge3
Wg8 48.Gd4 Wg4 49.Kf2 Wd4 50.Wh1 Gb7
51.Wh8 Ka7 52.Ke3 Wb4 53.b3 c4 54.Wh4 i
czarne poddały się.

Runda 4

1	Van Wely	0,0 : 1,0	Carlsen
2	Aronian	0,5 : 0,5	Wojtaszek
3	Caruana	0,5 : 0,5	So
4	Hou Yifan	0,5 : 0,5	Giri
5	Dżobawa	0,0 : 1,0	Sarić
6	Radżabow	0,0 : 1,0	Ding Liren
7	Iwańczuk	1,0 : 0,0	Vachier-Lagrave

Iwańczuk pokonał Vachier-Lagrava, jednego z najzdolniejszych szachistów na świecie i został samodzielnym liderem. Chińczyk **Ding Liren po porażce w pierwszej rundzie, wygrał trzy kolejne!** Mistrz świata **Carlsen po raz pierwszy od początku turnieju, zdobył cały punkt**. Jego przeciwnik, Van Wely, w równej końcówce, zostawił pod biciem piona, którego Carlsen wziął i bez problemów zrealizował przewagę. **Aronian nie zmusił Wojtaszka do rozwiązywania jakichkolwiek problemów debiutowych**. Mała kombinacja białych na krótko wniosła ożywienie do partii, ale od razu po tym „epizodzie” zapanował spokój w końcówce hetmańskiej.

Stan po IV rundzie

1	Iwańczuk	3,5
2 – 3	Ding Liren i Caruana	3,0
4 – 5	So i Wojtaszek	2,5
6 – 9	Vachier-Lagrave, Sarić, Giri i Carlsen	2,0
10 – 11	Radżabow i Aronian	1,5
12 – 13	Hou Yifan i Van Wely	1,0
14	Dżobawa	0,5

826.Gambit hetmański [D43]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Dżobawa (Gruzja) 2727**GM Sarić (Chorwacja) 2666**

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 e6 5.Gg5 h6
 6.Gf6 Hf6 7.e3 g6 8.e4 de4 9.Se4 Gb4 10.Ke2 He7
 11.c5 0–0 12.Ha4 Sa6 13.a3 b5 14.Hb3 Ga5 15.Se5
 Sb8 16.Hg3 Gc7 17.Ke3 g5 18.f4 f5 19.h4 Ge5
 20.de5 fe4 21.hg5 hg5 22.Wh5 Wf5 23.Ge2 Hg7
 24.fg5 Sd7 25.Wah1 Sf8 26.Wh8 Hh8 27.Wh8 Kh8
 28.Ke4 Gd7 29.Ke3 Wf7 30.Hh4 Kg8 31.He4 Wc8
 32.a4 ba4 33.Ha4 Wb8 34.b4 Wf5 35.Gf3 We5
 36.Kd4 Wg5 37.Kc3 Wc8 38.Ha7 Wg7 i białe
 poddały się.

827.Obrona królewska – indyjska [E90]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Radżabow (Azerbejdżan) 2734**GM Ding Liren (Chiny) 2732**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0–
 0 6.h3 e5 7.d5 Sh5 8.g3 f5 9.ef5 gf5 10.Sg5 He8
 11.Ge2 Sf6 12.Ge3 Sa6 13.Hd2 Gd7 14.0–0–0 h6
 15.Sf3 Sc5 16.Sh4 Sce4 17.Se4 Se4 18.Hc2 Sg5
 19.Gd3 e4 20.Ge2 Wc8 21.Kb1 c5 22.dc6 Wc6
 23.Hd2 Ge6 24.Gg5 hg5 25.Hg5 Wa6 26.Wd2 b5
 27.Wc1 Hf7 28.Sg6 Gf6 29.Hh6 Wb8 30.Sf4 Gc4
 31.Wc4 bc4 32.Sd5 Gg7 33.Hg5 c3 34.Gc4 cd2
 35.Sf6 Kf8 36.Sh7 Ke8 37.Gf7 Kf7 38.Hf5 Kg8
 39.Kc2 Wb2 40.Kd1 Wb1 i białe poddały się.

828.Obrona sycylijska [B90]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Iwańczuk (Ukraina) 2715**GM Vachier-Lagrave (Francja) 2757**

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
 a6 6.Ge3 Sg4 7.Gc1 Sf6 8.Ge3 Sg4 9.Gg5 h6
 10.Gh4 g5 11.Gg3 Gg7 12.h3 Se5 13.Ge2 Sbc6
 14.Sb3 b5 15.a4 b4 16.Sd5 e6 17.Se3 Gb7 18.Hd2
 Hc7 19.0–0–0 0–0–0 20.Kb1 Kb8 21.f3 a5 22.h4
 Sa7 23.Sd4 Sg6 24.hg5 hg5 25.Wh8 Gh8 26.Gc4
 Sf4 27.Gb3 Hc5 28.Sc4 Ga6 29.Gf2 Gc4 30.Sb5 i
 czarne poddały się.

829.Obrona Grünfelda [D70]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Van Wely (Holandia) 2667**GM Carlsen (Norwegia) 2862**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sf3 Gg7 4.g3 d5 5.cd5
 Sd5 6.Gg2 Sb6 7.Sc3 Sc6 8.0–0 0–0 9.d5 Sa5
 10.Hc2 c6 11.dc6 Sc6 12.Wd1 Gd7 13.Gf4 Hc8
 14.Wac1 Gf5 15.e4 Gg4 16.Hb3 He6 17.He6 fe6
 18.e5 Sd5 19.Sd5 ed5 20.Sg5 e6 21.f3 h6 22.fg4
 hg5 23.Gg5 Se5 24.Gf4 Sc6 25.g5 Gb2 26.Wc2 Gd4
 27.Kh1 Wad8 28.Wb1 Wf7 29.Gh3 We8 30.We2
 e5 31.Wb5 Wef8 32.Ge6 ef4 33.Wb7 f3 34.Wd2
 Kg7 35.Gf7 Wf7 36.Wf7 Kf7 37.Wd3 f2 38.Kg2 Ke6
 39.h4 Gb6 40.Wf3 Se5 41.Wf6 Ke7 42.a4 Gd4
 43.g4 Sg4 44.Wf4 Sh2 i białe poddały się.

830.Debiut Retiego [A13]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Aronian (Armenia) 2797**GM Wojtaszek (Polska) 2744**

1.c4 Sf6 2.g3 e6 3.Gg2 d5 4.Sf3 dc4 5.Ha4
 Sbd7 6.Hc4 a6 7.Hc2 c5 8.Sc3 Hc7 9.0–0 b6 10.d4
 Gb7 11.dc5 Gc5 12.Gf4 Gd6 13.Gd6 Hd6 14.Wfd1
 Hc7 15.Wac1 Wc8 16.Hb1 Hb8 17.Sg5 Gg2 18.Kg2
 Hb7 19.f3 0–0 20.Sce4 Wc1 21.Wc1 Hb8 22.Wd1
 h6 23.Wd7 Sd7 24.Sc5 hg5 25.Sd7 Hc7 26.Sf8 Kf8
 27.Hd3 a5 28.He3 Hd8 29.Kf2 Kg8 30.Ke1 Kf8
 31.He5 Kg8 32.h3 Kf8 33.He3 Ke8 34.Hd2 Hf6
 35.Hc1 Kd7 36.Hd1 Kc7 37.Hc2 Kd6 38.Hd3 Kc6
 39.Hc4 Kd6 40.Hb5 Kc7 41.Hc4 Kd6 42.Hb5 Kc7
 43.He8 Hb2 44.Hf7 Kd6 45.Hf8 Kd7 46.Hf7 Kd6
 47.Hf8 Kd7 i remis.

Wojtaszek (po lewej) – Carlsen w historycznej dla Polaków partii

© Alina L'Ami

Fabiano Caruana

© Alina L'Ami

Hou Yifan

© Alina L'Ami

Runda 5

1	Vachier-Lagrave	0,5 : 0,5	Van Wely
2	Ding Liren	0,5 : 0,5	Iwańczuk
3	Sarić	0,0 : 1,0	Radżabow
4	Giri	1,0 : 0,0	Dżobawa
5	So	0,5 : 0,5	Hou Yifan
6	Wojtaszek	1,0 : 0,0	Caruana
7	Carlsen	1,0 : 0,0	Aronian

Stan po V rundzie

1	Iwańczuk	4,0
2 – 3	Ding Liren i Wojtaszek	3,5
4 – 7	Giri, So, Carlsen i Caruana	3,0
8 – 9	Radżabow i Vachier-Lagrave	2,5
10	Sarić	2,0
11 – 13	Aronian, Hou Yifan i Van Wely	1,5
14	Dżobawa	0,5

831.Obrona holenderska [A88]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Wojtaszek (Polska) 2744

GM Caruana (Włochy) 2820

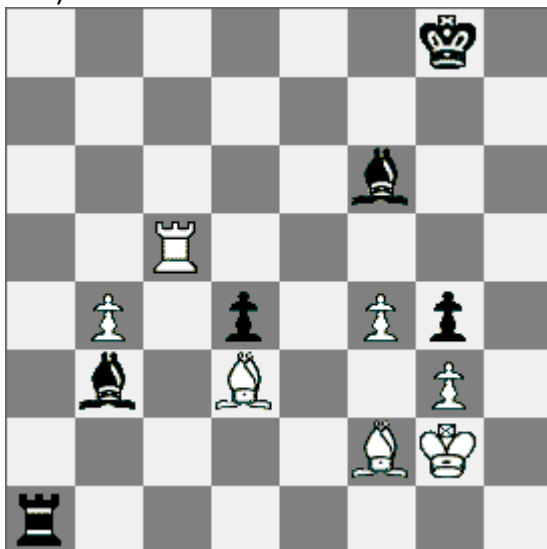
1.d4 f5 2.c4 Sf6 3.g3 g6 4.Gg2 Gg7 5.Sf3 0–

0 6.0–0 d6 7.Sc3 c6 8.We1 Sa6 Częściej gra się od razu 8...Se4 9.b3 Białe nie wykorzystują możliwości przeprowadzenia, zgodnego z duchem wariantu, 9.e4 10.Se4 Se4 11.We4 Gf5 12.We1. Pamiętajmy jednak, że wybór kontynuacji, to sprawa indywidualna 9...Se4 10.Gb2 Sc3 11.Gc3 Sc5 12.Sg5!? Nowinka! Mateusz Bartel dwukrotnie zdołał uzyskać dużą przewagę po 12.Sd2 d5 12...d5 Jest więcej alternatywnych odpowiedzi, przy czym narzucające się 12...h6 jest słabe ze względu na 13.Hc1! 13.Sh3 Se4 14.Gb2 Ge6 Zasługiwało na wzięcie pod uwagę 14...dc4 15.bc4 Ge6 (15...Hb6 16.Wb1 Ha5) 16.Hc2 Sd6 17.c5 Se4 15.Sf4 Gf7 16.cd5 cd5 17.Sd3 a5 17...Ha5 18.a4 b5 Mniej zobowiązujące było dla czarnych 18...Hb6 19.e3 Wfc8 19.ab5 Hb6 20.e3 Wfb8 21.Gf1 Prostsze było 21.f3 Sd6 22.Sc5 Hb5 23.Gf1 Hc6 24.Hf2 redukując u przeciwnika ilość możliwości taktycznych 21...Hb5 22.Wa3 Jeśli 22.Sc5, to 22.Hb6! 23.Sd7 Hb3 24.Sb8 Hb2 25.Sc6 Hf2 26.Kh1 Gh6 22...He8?! Nie należało oddalać się hetmanem od izolowanego piona „d5”. Lepsze było 22...Hb6 23.f3 Sd6 24.Sc5 Ge8 23.f3 Sd6 24.Ha1 g5 Piona „a5” można było jeszcze bronić manewrem 24...Hd8 25.Gc3 Sb7, jednakże postawić skoczka na „takie” pole nikt raczej nie jest skłonny. Z drugiej strony, kontra na królewskim skrzydle nie jest wystarczająca 25.Gc3 Dobrze było też 25.Sc5, ale Wojtaszek zwykle zmierza do bardziej „równomiernego” układu figur na szachownicy 25...g4 26.f4 Bardziej

W centrum uwagi były dwie partie: **Ding Liren – Iwańczuk** oraz **Wojtaszek – Caruana**. W pierwszej z nich, świetny junior chiński, który wygrał trzy partie z rzędu włączył inicjatywę, ale **Ukrainiec był, jak zawsze, doskonale dysponowany**, grał bardzo precyzyjnie i partia zakończyła się remisem. Polaków dumą napawała postawa Wojtaszka w starciu z szachistą mającym drugi ranking na świecie. **Caruana nieoczekiwanie wybrał ten sam debiut, co mistrz świata Carlsen**. Sugerowało to, że przygotował jakieś wzmocnienie. Jednakże Polak nie komplikował gry i zagrał z ideą wykorzystania słabości białopolowego gońca czarnych, co jest charakterystyczne w wybranym debiucie. Dość szybko **Wojtaszek zaatakował przeciwnika na hetmańskim skrzydle, zdobył piona i triumfował w wielkim stylu!** W ten sposób **Wojtaszek w starciu z dwoma najlepszymi szachistami na świecie uzyskał niesamowity wynik 2,0 : 0,0**. Aronian nie trafił formą na ten turniej i dlatego **Carlsen w partii „bez historii” zainkasował cały punkt**. Jak ostatnia zakończyła się partia **So – Hou Yifan**. Zarówno filipińsko – amerykański arcymistrz, jak i mistrzyni świata, za wszelką cenę dążyli do wygranej. Jednakże **po sześciu godzinach gry podpisano „pokój”**.

logiczne niż 26.fg4 fg4 27.Ga5 otwierając przekątną nieprzyjacielskiemu gońcowi, chociaż po 27...Gg6 28.Sf4 Ge4 29.Gc7 białe mają wyraźną przewagę **26...Se4 27.Ga5 h5 28.Wc1! h4 29.Ge1 Gf6 30.Sc5** Białe zachowywały korzyści pozycyjne i materialne po 30.Wa8 Wa8 31.Hb2 **30...hg3 31.hg3 Sc5 32.Wc5 e5!** Z zamiarem, po wymianie na polu „e5” związania wieży „c5” ruchem Ge7. Po 32...Wa3 33.Ha3 e5 34.Ha6 Ge7 35.Gb5 Hd8 36.Wc2 białe zdołałyby wycofać figury z „pola walki” **33.Wa8 Wa8 34.Hb1 ed4 35.Hf5 He3** Dokładniejsze i silniejsze było 35...He6! 36.He6 Ge6 37.Wc6 Kf7 38.ed4 Gd4 39.Gf2 Gf2 40.Kf2. Ten wariant pokazuje przy okazji, że czarne powinny wstrzymać się wcześniej od wymiany na polu „g3” **36.Gf2 He6 37.Gd3** Bardzo utrudniał przeciwnikowi plan wymiany hetmanów ruch 37.Hb1! **37...Hf5 38.Gf5 Wa1 39.Kg2 d3?** Po normalnym 39...Wa3 białym przyszłoby się bardziej natrudzić, aby wykorzystać w dowolnej chwili słabości w strukturze czarnych pionów **40.Gd3 d4** (Jeszcze jedno „impulsywne” posunięcie. Więcej problemów stawiało przed białymi 40...Wa2 41.Wc6 Kg7 (ale nie 41...Gd4 42.Wc2) **41.b4 Gb3**

42.b5! Ge7 42...Gd1 43.Ge4! 43.Wh5 Wd1 44.Ge2 Wd2 45.Gg4 Wb2 46.Gf3 Gb4 46...Gf7 47.Gd5! 47.b6! Wariant 47...Ge1 48.Wb5 Wf2 (48.Gf2 49.Wb3 Wb3 50.Gd5 Kf8 51.Gb3) 49.Kg1 Wf3 50.b7 Wg3 51.Kh2 wyraźnie wskazuje beznadziejne położenie Caruany i dlatego **czarne poddały się**. Komentarz do partii: rosyjski portal szachowy „ChessPro”

832.Obrona królewska – indyjska [E97] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Giri (Holandia) 2784

GM Dżobawa (Gruzja) 2727

1.Sf3 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.d4 0–0 6.Ge2 e5 7.0–0 Sc6 8.d5 Se7 9.b4 Sh5 10.We1 Sf4 11.Gf1 f5 12.a4 h6 13.Sd2 g5 14.Wa3 g4 15.a5 h5 16.c5 h4 17.Sc4 Seg6 18.cd6 cd6 19.Sb5 Wf6 20.g3 hg3 21.hg3 a6 22.Sc3 Sh4 23.Se2 Sf3 24.Wf3 Se2 25.Ge2 gf3 26.Gf3 Gh6 27.Sb6 Wb8 28.Kg2 Gc1 29.Hc1 f4 30.Wh1 Wg6 31.Wh5 Hf8 32.Hh1 Hf6 33.Hh2 Gg4 34.Gg4 Wg4 35.Hh3 Hg6 36.Kf3 i czarne poddały się.

833.Obrona Ragozina [D38]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Carlsen (Norwegia) 2862

GM Aronian (Armenia) 2797

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 Gb4 5.cd5 ed5 6.Gg5 h6 7.Gf6 Hf6 8.Ha4 Sc6 9.e3 0–0 10.Ge2 Ge6 11.0–0 a6 12.Wfc1 Gd6 13.Hd1 Se7 14.a3 Wfd8 15.b4 Sc8 16.Sa4 b6 17.Sb2 Se7 18.Sd3 Sg6 19.a4 a5 20.b5 We8 21.Wc3 Gf5 22.Wac1 Wad8 23.Sd2 Wd7 24.g3 Sf8 25.Gg4 Sh7 26.Gf5 Hf5 27.Hf3 Hg5 28.h4 He7 29.Wc6 Sf6 30.Sf4 g6 31.h5 Kg7 32.hg6 fg6 33.Sd5 Sd5 34.Hd5 Gg3 35.Hg2 Gd6 36.Sc4 Wf8 37.Se5 Ge5 38.Hg6 Kh8 39.Hh6 Kg8 40.de5 He5 41.Wg6 Kf7 42.Wc4 Ha1 43.Kg2 Wh8 44.Wf4 Ke8 45.We6 We7 46.We7 Ke7 47.We4 i czarne poddały się.

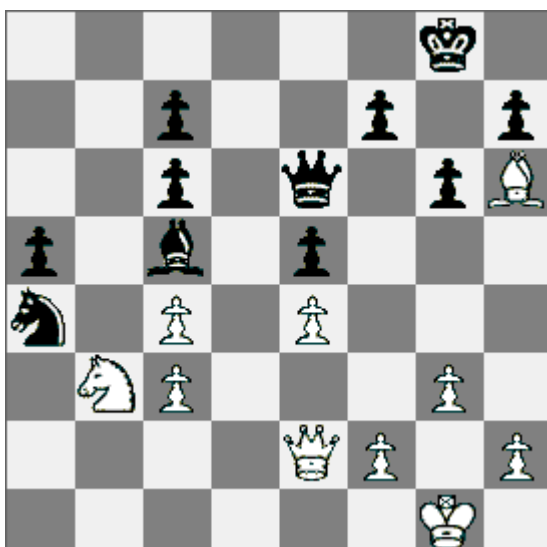
834.Partia hiszpańska [C65]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Sarić (Chorwacja) 2666

GM Radżabow (Azerbejdżan) 2734

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.d3 Gc5 5.Gc6 dc6 6.Sbd2 Ge6 7.0–0 Gd6 8.b3 Sd7 9.Sc4 Gc4 10.bc4 0–0 11.Gg5 Ge7 12.Ge3 Gd6 13.g3 g6 14.Sh4 b5 15.Hg4 Sf6 16.Hf3 Sd7 17.a4 bc4 18.dc4 He7 19.Wfd1 He6 20.He2 Wfb8 21.Sf3 Wb4 22.Sd2 a5 23.c3 Wb2 24.Wdb1 Wab8 25.Wb2 Wb2 26.Wb1 Wb1 27.Sb1 Gc5 28.Gh6 Sb6 29.Sd2 Sa4 30.Sb3

30...Sc3 31.Hd3 Gd4 32.Sa5 Hg4 33.Sc6 He4 34.He4 Se4 35.Kg2 Sd6 36.c5 Gc5 37.Se5 Sf5 38.Gd2 f6 39.Sd7 Gd4 40.Ga5 c6 41.Sb8 c5 42.Sc6 Gb2 43.Gb6 c4 44.Kf3 Kf7 45.g4 Sd6 46.Ke3 Ke6 47.f3 Sb5 48.Sb4 Gc1 49.Kf2 Gd2 50.Sc2 Kd5 51.Ke2 Gf4 52.h4 Kc6 53.Gd8 Sc3 54.Ke1 Sd5 55.Ke2 Kb5 56.Sd4 Kb4 57.Se6 Ge5 58.Kd2 c3 59.Kd3 Kb5 60.Kc2 Kc4 i białe poddały się.

Runda 6

1	Van Wely	0,5 : 0,5	Aronian
2	Caruana	0,0 : 1,0	Carlsen
3	Hou Yifan	0,5 : 0,5	Wojtaszek
4	Dżobawa	0,0 : 1,0	So
5	Radżabow	0,5 : 0,5	Giri
6	Iwańczuk	0,5 : 0,5	Sarić
7	Vachier-Lagrave	1,0 : 0,0	Ding Liren

Mistrz świata Carlsen wykazał się wielkim duchem sportowym i po porażce z Wojtaszkiem **wygrał trzecią z rzędu partię**. Szachista z drugim rankingiem na świecie, Fabiano **Caruana** **zrobił jeden jedyny błąd** bezlitośnie wykorzystany przez Carlsena i partia zakończyła się jego porażką jeszcze przed kontrolą czasu. Partia **Hou Yifan – Wojtaszek** przebiegała pod znakiem niewielkiej przewagi mistrzyni świata. Wojtaszek bronił się

dokładnie i jeszcze przed 40. posunięciem podpisano remis.

Stan po VI rundzie

1	Iwańczuk	4,5
2 – 4	So, Wojtaszek i Carlsen	4,0
5 – 7	Vachier-Lagrave, Ding Liren i Giri	3,5
8 – 9	Radżabow i Caruana	3,0
10	Sarić	2,5
11 – 13	Aronian, Hou Yifan i Van Wely	2,0
14	Dżobawa	0,5

Migawki z szóstej rundy

Caruana (po lewej) – Carlsen

© Krzysztof Puszczewicz

Sarić wywalczył remis z liderem tabeli

© Krzysztof Puszczewicz

Sario (po lewej) – Iwaniczuk

© Krzysztof Puszczewicz

835.Partia włoska [C54]**Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015****GM Dżobawa (Gruzja) 2727****GM So (USA) 2762**

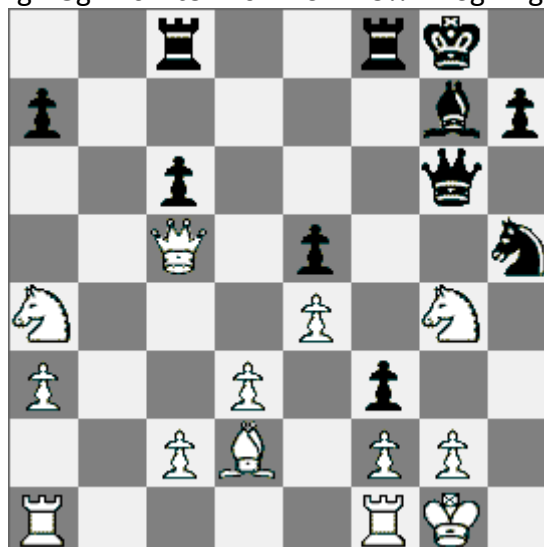
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gc4 Gc5 4.c3 Sf6 5.d3 a6 6.0–0 Ga7 7.Gd5 Sd5 8.ed5 Se7 9.Se5 d6 10.Sf3 Sd5 11.Gg5 f6 12.We1 Kf7 13.Hb3 Ge6 14.c4 fg5 15.cd5 Gd7 16.Sc3 g4 17.Sd2 Wf8 18.Sce4 Kg8 19.Wac1 b5 20.Hc3 Gb6 21.a4 ba4 22.Sc4 Ga7 23.Sa5 Hh4 24.Wc2 Wf7 25.Hc7 Gb5 26.Hd6 Gd3 27.g3 Hh5 28.Wc7 We8 29.Wa7 Wa7 30.Sc6 Wf7 31.Hb4 Wef8 32.Se7 Kh8 33.f4 gf3 34.Sf2 Ge2 35.d6 Hb5 36.Hd4 Hd7 37.Wc1 Wf6 38.Wc6 Gb5 39.Wb6 He6 i białe poddały się.

836.Obrona Caro – Kann [B12]**Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015****GM Vachier-Lagrave (Francja) 2757****GM Ding Liren (Chiny) 2732**

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Gf5 4.Sf3 e6 5.Ge2 Se7 6.0–0 c5 7.c4 Sbc6 8.dc5 d4 9.Hb3 Hd7 10.Wd1 Sg6 11.Sc3 f6 12.ef6 gf6 13.Sd5 Kf7 14.g4 Gg4 15.Sg5 fg5 16.Gg4 Sce5 17.Gg5 Gc5 18.Sf6 Hc6 19.Gh5 Kg7 20.Hg3 Waf8 21.We1 Wf6 22.We5 Wf7 23.Gg6 hg6 24.Gf4 Ge7 25.We2 Hc4 26.Wae1 d3 27.We4 Hd5 28.We6 Gf6 29.Wd6 Hf5 30.We5 Hh3 31.We6 Hg3 32.hg3 Wh5 33.b3 Wa5 34.a4 g5 35.Ge3 b6 36.Wd3 Wc7 37.Kg2 Ge7 38.Kf3 Kf7 39.We4 Gf6 40.Kg4 We7 41.We7 Ge7 42.Gd2 We5 43.Wd7 Kg6 44.Wa7 Gc5 45.f4 i czarne poddały się.

837.Obrona sycylijska [B31]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015
GM Caruana (Włochy) 2820**GM Carlsen (Norwegia) 2862**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 g6 4.Gc6 dc6 5.d3 Gg7 6.h3 Sf6 7.Sc3 b6 8.Ge3 e5 9.0–0 0–0 10.a3 He7 11.Hb1 Sh5 12.b4 f5 13.bc5 f4 14.Gd2 bc5 15.Hb3 Ge6 16.Ha4 Wac8 17.Ha5 g5 18.Sa4 g4 19.hg4 Gg4 20.Hc5 Hf6 21.Sh2 f3!! 22.Sg4 Hg6

23.He7!! fg2 24.Wfb1 Hg4 25.Hg5 He2 26.He3 Hg4 27.Hg5 Hg5 28.Gg5 Sf4 29.Gf4? ef4 30.Kg2 f3 31.Kf1? *(Po tym błędzie nie ma już dla białych ratunku)* 32...Wf4! 32.c3 Wd8 33.d4 Gh6 34.Ke1 We4 35.Kd1 c5 36.Kc2 cd4 37.Kd3 We2 38.c4 Wf2 39.Wd1 We2! *(Wieża zmierza na pole „e3” i dlatego białe zrezygnowały z kontynuacji gry)* i białe poddały się.

838.Obrona sycylijska [B20]**Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015****GM Hou Yifan (Chiny) 2673****GM Wojtaszek (Polska) 2744**

1.e4 c5 2.Se2 Sf6 3.Sbc3 d6 4.g3 Sc6 5.Gg2 g6 6.d4 cd4 7.Sd4 Sd4 8.Hd4 Gg7 9.e5 Sd7 10.Ha4 0–0 11.ed6 Sb6 12.Hf4 Hd6 13.Hd6 ed6 14.0–0 Sc4 15.Sd5 Gb2 16.Gb2 Sb2 17.Wfb1 Sa4 18.Sc7 Wb8 19.Sa6 Wa8 20.Gb7 Gb7 21.Wb7 Wfc8 22.We1 Sc5 23.Sc5 Wc5 24.Wee7 Wf5 25.Wbc7 a5 26.Kg2 Wb8 27.a3 Wbb5 28.f4 h5 29.Kf3 Kg7 30.Ke3 Wb1 31.Kf3 Wf1 32.Kg2 Wd1 33.Kf3 Wf1 34.Kg2 Wd1 35.Kf3 Wf1 i remis.

Trwa VII runda (grupy „Masters” i Challengers”

© Krzysztof Puszczewicz

Pan z bujną, białą fryzurą, to legendarny **Jan Timman** (spaceruje po prawej)

© Krzysztof Puszczewicz

Runda 7

1	Ding Liren	1,0 : 0,0	Van Wely
2	Sarić	0,0 : 0,1	Vachier-Lagrave
3	Giri	0,5 : 0,5	Iwańczuk
4	So	0,5 : 0,5	Radżabow
5	Wojtaszek	0,0 : 1,0	Dżobawa
6	Carlsen	1,0 : 0,0	Hou Yifan
7	Aronian	0,5 : 0,5	Caruana

Wojtaszek spotkał się z Dżobawą, zawodnikiem, który do tego momentu miał zaledwie 0,5 punktu z 6 partii. Wiadomo jednak było, że to nie będzie „spacerek”, bowiem Gruzin był zawsze niewygodnym partnerem polskiego arcymistrza. **Partia była złożona.** W pewnym momencie (21.Sfg4) Dżobawa zaostriął grę. Wojtaszek uniknął wszelkich „raf”, ale kosztowało go to sporo zużytego czasu. Dlatego, mając już lepszą pozycję, zaczął grać niedokładnie, co precyzyjnie wykorzystał Gruzin. W ten sposób, **pogromca Carlsena i Caruany, zanotował pierwszą porażkę**, a Dżobawa pierwsze zwycięstwo w turnieju. Wielkie zainteresowanie wzbudziła **partia mistrza świata Magnusa Carlsena z mistrzynią świata Hou Yifan.** Jak było do przewidzenia, triumfował „wielki” Magnus i była to jego **czwarta wygrana z rzędu.** Iwańczuk po ponad stu posunięciach obronił z Girim końcówkę hetmańską z pionem mniej. Pozycja partii **Ding Liren – Van Wely** zmieniała się jak w kalejdoskopie. **Ostatni pomylił się Holender** i chiński junior po dwóch z rzędu porażkach zanotował cenny sukces. **Dramat przeżył Sarić**, który w partii z Vachier-Lagravem, **w równej pozycji podstawiał mata.**

Stan po VII rundzie

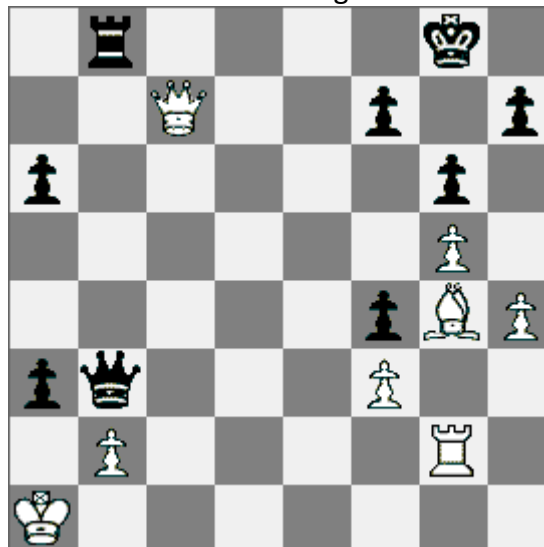
1 – 2	Iwańczuk i Carlsen	5,0
3 – 5	Vachier-Lagrave, Ding Liren i So	4,5
6 – 7	Giri i Wojtaszek	4,0
8 – 9	Radżabow i Caruana	3,5
10 – 11	Sarić i Aronian	2,5
12 – 13	Hou Yifan i Van Wely	2,0
14	Dżobawa	1,5

839.Obrona sycylijska [B90] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Sarić (Chorwacja) 2666

GM Vachier-Lagrave (Francja) 2757

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.f3 e5 7.Sb3 Ge6 8.Ge3 Ge7 9.Hd2 0–0 10.0–0 0–0 Sbd7 11.g4 b5 12.Wg1 Sb6 13.Sa5 Wc8 14.g5 Sh5 15.Kb1 g6 16.a3 Hc7 17.Sd5 Sd5 18.ed5 Gd7 19.h4 Gd8 20.Sc6 Gc6 21.dc6 Hc6 22.Gh3 Wc7 23.Hd6 Hc2 24.Ka1 Sf4 25.Gg4 b4 26.Wc1 Hb3 27.Gf4 ef4 28.Wc7 ba3 29.Wg2 Gc7 30.Hc7 Wb8

31.Wd2?? (Po 31.Hc1 wszystko u białych było w porządku) 31...ab2! 32.Kb1 Ha2 i białe poddały się.

840.Partia angielska [A35]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Ding Liren (Chiny) 2732
GM Van Wely (Holandia) 2667

1.c4 c5 2.Sf3 Sf6 3.Sc3 Sc6 4.g3 d5 5.cd5
 Sd5 6.Gg2 Sc7 7.0-0 e5 8.a3 Ge7 9.b4 0-0 10.Wb1
 cb4 11.ab4 b5 12.Gb2 Gf5 13.Wc1 Wc8 14.d3 Hd7
 15.Sb1 Sa6 16.Ge5 Sab4 17.Gb2 Wfd8 18.Sc3 a6
 19.Wa1 Gh3 20.Gh3 Hh3 21.Hd2 Hf5 22.Kg2 a5
 23.Se4 Sd5 24.Wfc1 a4 25.Kg1 h6 26.h4 Gb4
 27.Hd1 Gf8 28.Wcb1 Sb6 29.Gc1 Sc4 30.Sc3 Gb4
 31.Sa2 Ge7 32.Sc3 Gb4 33.Sa2 Ge7 34.Sc3 Sb4
 35.Kg2 Sa5 36.Gd2 Sb3 37.Wb3 ab3 38.Wb1 Sc6
 39.e4 Hh5 40.Sd5 Wd5 41.ed5 Hd5 42.Hb3 Hb3
 43.Wb3 b4 44.Kf1 f6 45.Wb1 Kf7 46.Wa1 Wb8
 47.Ge3 b3 48.Sd2 b2 49.Wb1 f5 50.Sc4 Gf6 51.Gc5
 Gc3 52.Ke2 Sb4 53.d4 Ke6 54.Gb4 Gb4 55.Wb2 g5
 56.h5 g4 57.Kd3 Gd6 58.We2 Kd7 59.Se3 Wf8
 60.Wa2 f4 61.Sg4 fg3 62.fg3 Gg3 63.Sh6 Wf4
 64.Wg2 Gf2 65.Wg4 Wf3 66.Ke2 Wf8 67.We4 Kd6
 68.Sg4 Gg1 69.Kd3 Wf3 70.Kc4 Wa3 71.h6 Wa4
 72.Kc3 Wa3 73.Kb4 Wh3 74.Kc4 Wh4 75.d5 Ge3
 76.Sf6 Wh3 77.We6 Kc7 78.d6 Kb7 79.d7 i czarne
 poddały się.

841.Obrona Bogoljubowa [E11]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Wojtaszek (Polska) 2744
GM Dżobawa (Gruzja) 2727

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 Gb4 4.Sbd2 0-0 5.a3
 Ge7 6.e4 d6 7.Ge2 c5 8.b3 cd4 9.Sd4 b6 10.0-0
 Gb7 11.Gd3 Sbd7 12.He2 We8 13.Gb2 Gf8
 14.Wad1 a6 15.f4 e5 16.fe5 Se5 17.Gb1 b5 18.cb5
 d5 19.Sc6 Hb6 20.Gd4 Gc5 21.Hf2 Sfg4 22.Gc5
 Hb5 23.Sa7 Wa7 24.Hd4 Waa8 25.a4 Hc6 26.ed5
 Hd5 27.Se4 Hd4 28.Gd4 Sh2 29.Wf5 Wad8 30.Sc5
 Shf3 31.gf3 Sf3 32.Kf2 Wd4 33.Wd4 Sd4 34.Sb7
 We2 35.Kf1 Wb2 36.Wd5 Wb1 37.Kf2 Se6 i białe
 poddały się.

842.Obrona sycylijska [B20]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Carlsen (Norwegia) 2862
GM Hou Yifan (Chiny) 2673

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e5 5.Sb5
 d6 6.c4 Ge7 7.S1c3 a6 8.Sa3 Ge6 9.Sc2 Gg5 10.Ge2
 Gc1 11.Wc1 Sf6 12.0-0 0-0 13.Hd2 Hb6 14.Wfd1
 Wfd8 15.b3 h6 16.h3 Ha7 17.Gf3 Se7 18.Se3 Sc6
 19.Gg4 Sd4 20.Ge6 fe6 21.Sc2 Sc2 22.Wc2 Wd7
 23.He2 Wad8 24.Wd3 Hc5 25.Sa4 Hc6 26.We3 b6
 27.Sb2 Wf7 28.Wd2 Sd7 29.Sd3 a5 30.Sb2 Sc5
 31.Sd1 Wdf8 32.He1 Wd8 33.Sc3 Wfd7 34.Hd1
 Sa6 35.Hh5 Sc7 36.Wg3 Kh8 37.Wdd3 We7
 38.Wg6 He8 39.Wdg3 Wdd7 40.Sd1 Wf7 41.He2
 Wf4 42.He3 b5 43.Sb2 Wdf7 44.c5 Hc6 45.Sd3 b4
 46.He2 Wh4 47.W6g4 Wg4 48.Hg4 Kg8 49.Hh5
 Sb5 50.Wg4 Sc3 51.Hh6 Se4 52.He6 Sf2 53.Se5
 Sh3 54.Kh2 i czarne poddały się.

Runda 8

1	Van Wely	0,0 : 1,0	Caruana
2	Hou Yifan	0,5 : 0,5	Aronian
3	Dżobawa	0,0 : 1,0	Carlsen
4	Radżabow	1,0 : 0,0	Wojtaszek
5	Iwańczuk	0,0 : 1,0	So
6	Vachier-Lagrave	1,0 : 0,0	Giri
7	Ding Liren	1,0 : 0,0	Sarić

Również o godzinie 13,30 Dżobawa w partii z Carlsenem wykonał pierwsze posunięcie 1.b3. Mistrz świata spojrzawszy na posunięcie, a potem pedantycznie rozpoczął wyrównać położenie wszystkich swoich pionów, stojących na wyjściowych pozycjach. Starając się, aby cała „ósemka” stała idealnie w środku geometrycznym swojego pola. Następnie wyciągnął butelkę z wodą mineralną i popijając spoglądał na szachownicę. **Mistrz świata wyraźnie się koncentrował!** Następnie wykonał ruch 1...g6 i zaczęła się partia, która miała być jego piątym z rzędu zwycięstwem! **Magnus Carlsen w partii z**

Dżobawą najpierw wygasił wszelkie „zapędy” przeciwnika, potem „pokiwał się” w grze środkowej (doskonałe określenie sprawozdawcy „Chessbrains.pl”) i kiedy Gruzin myślał, że zremisuje, nastąpił nieoczekiwany i silny atak mistrza świata, który okazał się nie do odparcia! Ponieważ **Iwańczuk nieoczekiwanie przegrał**, Carlsen został samodzielnym liderem. Inna sprawa, że Ukrainiec rozegrał swoją najsłabszą partię w tym turnieju. **Ding Liren wykorzystał wielki błąd Saricia**, którego odporność psychiczna pozostawiała wiele do życzenia i stąd to nie pierwszy „prezent” jakim obdarował sympatyczny Chorwat swoich przeciwników. **Radosław Wojtaszek zbyt mocno poczuł presję „pogromcy najlepszych”** i wchodząc w łatwiejszy dystans (jeśli tak można powiedzieć o turnieju, w którym grają elity szachowe) poniósł dwie dotkliwe porażki. **Po raz trzeci z rzędu triumfował Vachier-Lagrave** i wszedł między „ludzi”! **W jedynej remisowej partii rundy, mistrzyni świata Hou Yifan była stroną władającą inicjatywą**. Aronian bronił się jednak bardzo dokładnie i jego obrona okazała się nie do przebiccia.

Stan po VIII rundzie

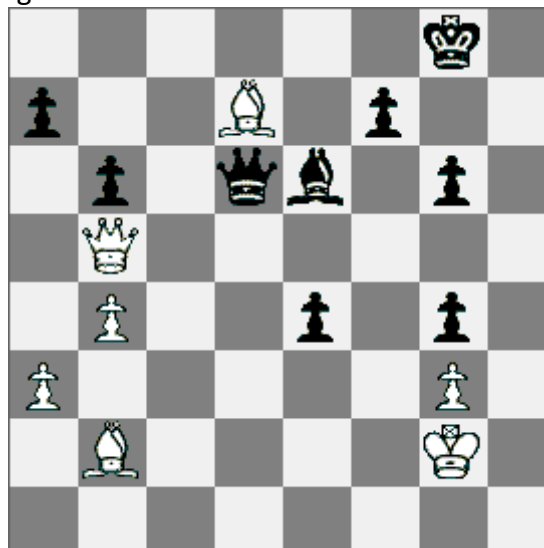
1	Carlsen	6,0
2 – 4	Vachier-Lagrave, Ding Liren i So	5,5
5	Iwańczuk	5,0
6 – 7	Radżabow i Caruana	4,5
8 – 9	Giri i Wojtaszek	4,0
10	Aronian	3,0
11 – 12	Sarić i Hou Yifan	2,5
13	Van Wely	2,0
14	Dżobawa	1,5

843.Partia pionem hetmańskim [A48] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Van Wely (Holandia) 2667
GM Caruana (Włochy) 2820

1.d4 Sf6 2.Sf3 g6 3.Sbd2 c5 4.dc5 Ha5 5.a3 Hc5 6.b4 Hc7 7.Gb2 Gg7 8.c4 d6 9.g3 b6 10.Gg2 Gb7 11.0–0 0–0 12.e4 Sbd7 13.He2 Wac8 14.Wac1 Hb8 15.Se1 e6 16.Sd3 Wfd8 17.Wfd1

Ha8 18.f3 Gc6 19.Sf1 Hb8 20.Se3 Gb7 21.Wc2 Ga6 22.He1 Gh6 23.Sf2 Gg7 24.Sd3 We8 25.Hd2 Gh6 26.Sf2 Gc4 27.f4 Gb3 28.Wc8 Wc8 29.Wb1 e5 30.Sfg4 Gg7 31.fe5 de5 32.Gh3 Wd8 33.Hc3 Ga2 34.Wd1 Se4 35.Hc6 Sg5 36.Gg2 Ge6 37.h4 h5 38.hg5 hg4 39.Sd5 Sf8 40.Wd2 Wd7 41.Sf6 Gf6 42.Wd7 Sd7 43.gf6 Sf6 44.Hb5 Sd7 45.Gc6 e4 46.Kg2 Hd6 47.Gd7

47...Hd2 48.Kh1 Hd1 49.Kh2 Hc2 50.Kg1 Hb1 51.Hf1 Hb2 52.Ge6 Hd4 53.Kh2 fe6 54.Hf4 Hb2 55.Kg1 Hb1 56.Kh2 Hc2 57.Kg1 Hd1 58.Kh2 He2 59.Kg1 Hf3 60.Hb8 Kf7 61.Ha7 Kf6 62.Hb6 Hg3 63.Kh1 Hh3 64.Kg1 g3 65.Hd4 Kf5 66.Hd2 Hh8 67.a4 Ha1 68.Kg2 Ha4 69.Kg3 Hb3 70.Kh4 e3 71.Hd4 Hc2 72.Hg4 Ke5 73.Hg3 Kd4 74.Hd6 Kc3 75.Hc5 Kd2 76.Hd4 Hd3 77.Hb2 Ke1 78.b5 e2 79.Hc1 Kf2 80.Hf4 Hf3 81.Hd4 Kg2 i białe poddały się.

844.Partia włoska [C54] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Hou Yifan (Chiny) 2673
GM Aronian (Armenia) 2797

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gc4 Gc5 4.c3 Sf6 5.d4 ed4 6.cd4 Gb4 7.Gd2 Se4 8.Gb4 Sb4 9.Gf7 Kf7 10.Hb3 d5 11.Se5 Ke6 12.Hb4 Hf8 13.Hf8 Wf8 14.f3 Sg5 15.Sc3 c6 16.h4 Sf7 17.Sd3 Kd6 18.Kf2 Sd8 19.g3 Se6 20.Se2 a5 21.Sdf4 Wa6 22.Wad1 Wb6 23.Wd2 Wb4 24.We1 Sf4 25.Sf4 Wc4 26.a3 Gf5 27.We3 b6 28.Wb3 b5 29.We3 b4 30.Se2 h5 31.Ke1 g6 32.b3 Wc2 33.Wc2 Gc2 34.a4 Gf5 35.Sf4 Wc8 36.Kd2 c5 37.We5 cd4 38.Wd5 Ke7 39.g4 hg4 40.fg4 Gg4 41.Sg6 Kf6 42.Wd4 Ge6

43.Wd6 Kf7 44.Se5 Ke7 45.Wd3 Kf6 46.Sf3 Gg8
47.Sg5 Kf5 48.Sf3 Kf6 49.h5 Wc5 50.h6 Wh5
51.Wd6 Ke7 52.Wa6 Gb3 53.h7 Ga4 54.Wa5 Wh7
55.Wa4 i remis.

845.Debiut Larsena [A01]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Dżobawa (Gruzja) 2727

GM Carlsen (Norwegia) 2862

1.b3 g6 2.Gb2 Sf6 3.Sc3 Gg7 4.d4 c5 5.e3
cd4 6.ed4 d5 7.Hd2 Sc6 8.f3 h5 9.Gb5 Hd6 10.Sge2
Gh6 11.Hd1 Gf5 12.Gc1 Gc1 13.Wc1 Wc8 14.Hd2
0–0 15.Gc6 bc6 16.Sa4 Wfe8 17.0–0 e5 18.c3 h4
19.de5 We5 20.b4 Wce8 21.Sd4 h3 22.g3 Gc8
23.Sc5 Sd7 24.Sd3 W5e7 25.Wfe1 c5 26.bc5 Sc5
27.Sf4 We1 28.We1 We1 29.He1 Se6 30.Sfe6 Ge6
31.Kf2 Gd7 32.Hb1 Hc7 33.Hb3 Gc8 34.a3 a5
35.Hb2 Ga6 36.Sc2 Ha7 37.Se3 Gc4 38.f4 Kh7
39.g4 He7 40.Hc1 He4 41.f5 Hf4 42.Kg1 gf5 43.gf5
Gd3 44.He1 Gf5 45.Sf5 Hf5 46.Hg3 Kh6 47.Hb8
Hf3 48.Hh8 Kg6 49.Hg8 Kf6 50.Hd8 Ke5 i białe
podały się.

846.Partia hiszpańska [C88]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Iwańczuk (Ukraina) 2715

GM So (USA) 2762

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–
0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0–0 8.h3 Gb7 9.d3 d5
10.ed5 Sd5 11.Sbd2 Hd7 12.Se5 Se5 13.We5 Sf4
14.Sf3 Sg2 15.Kg2 a5 16.We7 He7 17.c3 Wa6
18.d4 Wf6 19.d5 a4 20.Gc2 Wd8 21.He1 Hd7
22.Sg5 h6 23.Se4 Wg6 24.Kh2 f5 25.Sg3 Hd5
26.Hg1 Hf3 i białe podały się.

847.Partia hiszpańska [C65]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Vachier-Lagrave (Francja) 2757

GM Giri (Holandia) 2784

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.d3 Gc5
5.Sbd2 Sd4 6.Sd4 Gd4 7.c3 Gb6 8.Sc4 0–0 9.0–0
d5 10.ed5 Hd5 11.Sb6 ab6 12.Gc4 Hd6 13.Gg5 Gg4
14.Hd2 Sd7 15.d4 ed4 16.cd4 Sf6 17.Gf4 Hd7

18.Ge5 Ge6 19.Gf6 gf6 20.d5 c6 21.Hh6 cd5
22.Wad1 He7 23.Gd3 f5 24.Wfe1 Wa4 25.Gf5
Wh4 26.He3 We8 27.Ge6 fe6 28.Wd5 ed5 29.He7
We7 30.We7 Wc4 31.g3 Wc2 32.b3 d4 33.Wd7 i
czarne podały się.

848.Obrona słowiańska [D11]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Ding Liren (Chiny) 2732

GM Sarić (Chorwacja) 2666

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.e3 Gg4 5.Hb3
Hb6 6.Sc3 e6 7.Sh4 Gh5 8.h3 Ge7 9.g4 Gg6 10.Sg6
hg6 11.Gg2 g5 12.0–0 Sbd7 13.Wd1 Wd8 14.cd5
ed5 15.Hc2 Sf8 16.e4 Se6 17.Ge3 Kf8 18.e5 Sh7
19.b4 Kg8 20.b5 Sf4 21.Gf4 gf4 22.bc6 Hc6 23.Hb3
f3 24.Gf3 Sg5 25.Gg2 Sh3 26.Gh3 Wh3

27.Sd5 Hd5 28.Hh3 He4 29.Wac1 Gg5
30.Wc3 Gf4 31.Hd3 Hd5 32.Hf5 Ge5 33.Wc8 f6
34.Wdc1 i czarne podały się.

849.Obrona sycylijska [B90]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Radżabow (Azerbejdżan) 2734

GM Wojtaszek (Polska) 2744

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.h3 e5 7.Sde2 b5 8.Gg5 Sbd7 9.Sd5 Gb7
10.Sec3 Wc8 11.Sf6 Sf6 12.a4 b4 13.Sd5 Ge7
14.Gf6 Gf6 15.Sb4 0–0 16.c3 Ge4 17.Ga6 Wc5
18.0–0 Ga8 19.We1 d5 20.Gf1 e4 21.Sc2 Ge5
22.Sd4 Gb8 23.g3 Hb6 24.He2 Wcc8 25.a5 Hg6
26.Hg4 Hh6 27.h4 Kh8 28.Hg5 Hd6 29.Sf5 He5
30.f4 h6 31.Hh6 gh6 32.fe5 Ge5 33.Ge2 Wb8

34.Wa2 Kh7 35.Wd1 Wb3 36.Kf2 Wfb8 37.Wd2 Kg6 38.Se7 Kf6 39.Sd5 Gd5 40.Wd5 Wb2 41.Wb2 Wb2 42.Ke3 Gg3 43.a6 Gh2 44.Gc4 Wc2 45.Ke4 Wc3 46.Wf5 Kg7 47.Wf7 Kg6 48.Gd5 Gg1 49.Wf1 Gc5 50.Ke5 Wa3 51.Wf6 Kh5 52.Wf4 Kg6 53.Wg4 Kh7 54.Ge4 Kh8 55.Wg6 h5 56.Wc6 Gf8 57.Kf6 Kg8 58.Gd5 Kh7 59.Kf7 i czarne poddały się.

Runda 9

1	Sarić	0,5 : 0,5	Van Wely
2	Giri	1,0 : 0,0	Ding Liren
3	So	0,5 : 0,5	Vachier-Lagrave
4	Wojtaszek	0,5 : 0,5	Iwańczuk
5	Carlsen	1,0 : 0,0	Radżabow
6	Aronian	1,0 : 0,0	Dżobawa
7	Caruana	0,5 : 0,5	Hou Yifan

Aronian (po prawej) – Dżobawa

© Krzysztof Puszczewicz

Sarić (po prawej) – Van Wely

© Krzysztof Puszczewicz

Caruana (po prawej) – Hou Yifan

© Krzysztof Puszczewicz

Giri (po prawej) – Ding Liren

© Krzysztof Puszczewicz

So (po prawej) – Vachier-Lagrave

© Krzysztof Puszczewicz

Wojtaszek (po prawej) – Iwańczuk

© Krzysztof Puszczewicz

Radjabow (po prawej) – Carlsen

© Krzysztof Puszczewicz

Trwa IX runda

© Krzysztof Puszczewicz

Trwa IX runda

© Krzysztof Puszczewicz

Jako pierwsza zakończyła się partia Aronian – Dżobawa, w której Ormianin po półtorej godzinie gry wprost rozniósł pogromcę Wojtaszka Gruzina Baadura Dżobawę. Na początku Dżobawa wziął „zatrutego” piona na polu „c4”, aby w chwilę później wykonać przegrywające posunięcie 23...Hd8?? zamiast 23...Hf6, ale z nadal trudną pozycją. Jako druga zakończyła się partia Wojtaszek – Iwańczuk.

Pomny dwóch fatalnych partii w poprzednich rundach, polski super arcymistrz przyjął propozycję remisu, jaką złożył mu Iwańczuk. W tym samym czasie Ding Liren miał przegraną końcówkę z Girim. Pozycja bez piona i z wieżą przeciwko dwóm lekkim figurom Holendra nie budziła nadziei na zdobycie chociażby pół punktu. O godzinie 17,20 finiszowały kolejne partie. Carlsen wygrał z Dżobawą (szóste, kolejne zwycięstwo!), a w partii So – Vachier-Lagrave podpisano nieoczekiwane remis. Francuz miał dużą przewagę pozycyjną, którą mógł podkreślić forsując wolnego piona wzdłuż linii „a”. Nie zrobił tego i nastąpiły uproszczenia, które wyrównały szanse obu stron. Jako następna skończyła się partia Hou Yifan – Caruana, w której inicjatywą władała mistrzyni świata. Mający kompletnie przegraną pozycję Ding Liren w partii z Girim czynił „cuda” i o godzinie 18,58 przewaga Giriego nieznacznie zmalała. Jednakże o godzinie 19,33 znowu doszło do sytuacji, w której Chińczyk miał przegraną pozycję. Wystarczyło zagrać 69.Kd7!! z poświęceniem skoczka. Giri jednak wykonał ruch 69.Sd3?! i walka trwała nadal. Ostatecznie równo o godzinie 19,46 Ding Liren poddał się.

Ding Liren podpisuje kapitulację

© Krzysztof Puszczewicz

Na placu „boju” pozostali jeszcze Sarić i Van Wely, którzy rozgrywali czterowieżową końcówkę z odrobiną lepszymi szansami u Chorwata. O godzinie 20,17 partia nadal trwała! Godzina 20,22. Partia Sarić – Van Wely zakończyła się remisem.

Stan po IX rundzie

1	Carlsen	7,0
2 – 3	Vachier-Lagrave i So	6,0
4 – 5	Iwańczuk i Ding Liren	5,5
6 – 7	Giri i Caruana	5,0
8 – 9	Radżabow i Wojtaszek	4,5
10	Aronian	4,0
11 – 12	Sarić i Hou Yifan	3,0
13	Van Wely	2,5
14	Dżobawa	1,5

850.Obrona królewska – indyjska [E70] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Aronian (Armenia) 2797

GM Dżobawa (Gruzja) 2727

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 g6 4.Sc3 Gg7 5.e4 0–0 6.Gd3 e6 7.h3 ed5 8.ed5 a6 9.a4 a5 10.Sge2 Sa6 11.Gg5 Sb4 12.Gb1 b6 13.0–0 Ga6 14.Sb5 h6 15.Gc1 Gb5 16.ab5 Se8 17.Wa3 Sd6 18.Wg3 Sc4 19.Sf4 Se5

20.Sh5! Hh4 21.Sg7 Kg7 22.We1 d6 23.We4 Hd8?? 24.Hh5 i czarne poddały się.

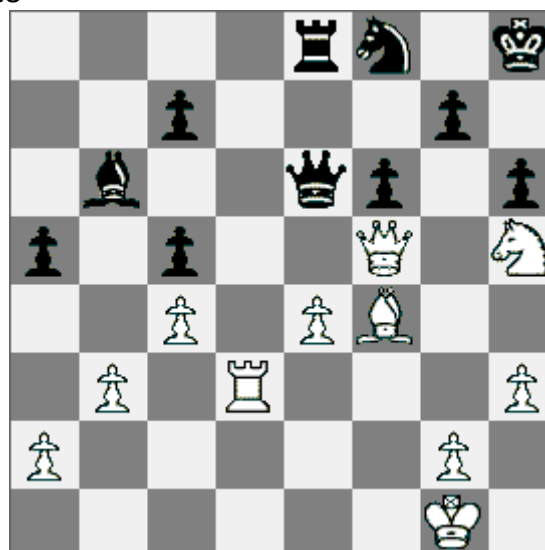
851.Partia hiszpańska [C65] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Carlsen (Norwegia) 2862

GM Radżabow (Azerbejdżan) 2734

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sf6 4.d3 Gc5 5.0–0 d6 6.Sbd2 0–0 7.Gc6 bc6 8.h3 h6 9.We1 We8 10.Sf1 a5 11.Sg3 Wb8 12.b3 Gb4 13.Gd2 Wa8

14.c3 Gc5 15.d4 Gb6 16.de5 de5 17.c4 Sh7 18.He2 Sf8 19.Ge3 c5 20.Wad1 Hf6 21.Sh5 He7 22.Sh2 Kh7 23.Hf3 f6 24.Sg4 Gg4 25.Hg4 Wed8 26.Hf5 Kh8 27.f4 Wd1 28.Wd1 ef4 29.Gf4 He6 30.Wd3 We8

31.Sg7 Kg7 32.Hh5 Sh7 33.Gh6 Kh8 34.Hg6 Hg8 35.Gg7 Hg7 36.He8 Hf8 37.He6 Hh6 38.e5 Hc1 39.Kh2 Hf4 40.Wg3 i czarne poddały się.

852.Obrona królewska – indyjska [E92] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Giri (Holandia) 2784

GM Ding Liren (Chiny) 2732

1.c4 g6 2.d4 Sf6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0–0 6.Ge2 e5 7.d5 a5 8.Gg5 h6 9.Gh4 Sa6 10.Sd2 Gd7 11.0–0 He8 12.b3 Sh7 13.f3 h5 14.a3 Gh6 15.Wb1 Sc5 16.Hc2 f5 17.b4 ab4 18.ab4 Sa4 19.Sd1 g5 20.Gf2 g4 21.fg4 Gd2 22.Hd2 f4 23.gh5 Sg5 24.Gh4 Se4 25.Hc2 Gf5 26.g4 Sg3 27.gf5 Sf1 28.Kf1 e4 29.f6 Kh8 30.Sf2 f3 31.Gd1 Hh5 32.He4 Sc3 33.Hd4 Wf7 34.Hc3 Hh4 35.Gf3 Wa2 36.Wb2 Wb2 37.Hb2 Hf6 38.Hf6 Wf6 39.Kg2 Wf8 40.b5 Kg7 41.Se4 b6 42.h4 Wa8 43.h5 Wa2 44.Kf1 Kh6 45.Ge2 Wa8 46.Kf2 Wf8 47.Ke3 Wf7 48.Gf3 Wf8 49.Kf2 Wa8 50.Ge2 Wa3 51.Sf6 Wa8 52.Ke3 Wf8 53.Se4 Wa8 54.Kf4 Wf8 55.Kg3 Wa8 56.Sf2 Wa2 57.Gd1 Wb2 58.Se4 Wb1 59.Ge2 Wb2 60.Kf2 Wa2 61.Ke3 Wa8 62.Gg4 Wa4 63.Kf4 Wc4 64.Gd7 Kh5 65.Kf5 Kh6 66.Gc6 Kg7 67.Sg5 Wh4 68.Ke6 Kg6 69.Sf3?! (Natychmiast wygrywało 69...Kd7!!) 69...Wf4 70.Sd2 Kg5 71.Ke7 Wf5 72.Se4 Kf4 73.Sf6 Ke5 74.Sd7 Kd4 75.Kd8 i czarne poddały się.

Wojtaszek (po prawej) – Dzobawa

W głębi spogląda na nich Salem Saleh (Zjednoczone Emiraty Arabskie)

© Krzysztof Puszcawicz

W centrum Ding Liren

© Krzysztof Puszcawicz

Za chwilę rozpocznie się ósma runda
Na dolnym zdjęciu idzie **Hou Yifan**
© Krzysztof Puszczewicz

Runda 10

1	Van Wely	1,0 : 0,0	Hou Yifan
2	Dżobawa	0,0 : 1,0	Caruana
3	Radżabow	0,5 : 0,5	Aronian
4	Iwańczuk	0,5 : 0,5	Carlsen
5	Vachier-Lagrave	0,5 : 0,5	Wojtaszek
6	Ding Liren	0,5 : 0,5	So
7	Sarić	0,0 : 1,0	Giri

Mistrz świata Carlsen zadowolony z faktu objęcia prowadzenia w turnieju szybko **podpisał remis ze znakomitym Iwańczukiem**. Partia liczyła tylko 18 posunięć. Następnie Norweg udał się do studia turniejowego i chętnie pomagał w komentowaniu jeszcze toczących się partii. Jako druga zakończyła się partia Ding Liren – So, gdzie także podpisano równy podział punktu.

Godzina 16,06. Podpisano kolejne remisy w partiach: Vachier-Lagrave – Wojtaszek i Radżabow – Aronian.

Godzina 17,35. Giri „dobijał” Saricia w ciężkofigurowej końcówce, a Caruana zwiększał przewagę w partii z Dżobawą.

Okolo godziny 18,00 Giri pokonał Saricia. Van Wely pokonując mistrzynię świata odniósł swoje pierwsze zwycięstwo w tym turnieju, a Hou Yifan została ostatnią uczestniczką, która nie wygrała żadnej partii. **Okolo 18,35** Caruana wygrał z Dżobawą.

Sarić (po lewej) w trudnej pozycji (godzina 16,36)

© Krzysztof Puszczewicz

Stan po X rundzie

1	Carlsen	7,5
2 – 3	Vachier-Lagrave i So	6,5
4 – 7	Iwańczuk, Ding Liren, Giri i Caruana	6,0
8 – 9	Radżabow i Wojtaszek	5,0
10	Aronian	4,5
11	Van Wely	3,5
12 -13	Sarić i Hou Yifan	3,0
14	Dżobawa	1,5

853.Obrona królewska – indyjska [B31] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Van Wely (Holandia) 2667

GM Hou Yifan (Chiny) 2673

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 g6 4.Gc6 bc6 5.0–0 Gg7 6.We1 Sf6 7.e5 Sd5 8.c4 Sc7 9.d4 cd4 10.Hd4 0–0 11.Hh4 f6 12.Sc3 Se6 13.Se4 fe5 14.Sfg5 Sg5 15.Gg5 Hb6 16.c5 Hb2 17.Wad1 d5 18.cd6 ed6 19.Wd6 Gf5 20.Sf6 Gf6 21.Gf6 Wab8 22.Hc4 Wf7 23.Wed1 Hb1 24.h3 i czarne poddały się.

854.Partia pionem hetmańskim [D00] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Dżobawa (Gruzja) 2727

GM Caruana (Włochy) 2820

1.d4 Sf6 2.Sc3 d5 3.Gf4 e6 4.e3 Gb4 5.Sge2 0–0 6.a3 Gd6 7.g3 b6 8.Gg2 Gb7 9.0–0 c5 10.We1 Ge7 11.h3 Sc6 12.g4 Wc8 13.Hd2 a6 14.dc5 bc5 15.Wad1 Ha5 16.Sc1 c4 17.S1e2 Wfd8 18.Sd4 Hb6 19.Hc1 Sd7 20.g5 Gf8 21.h4 g6 22.h5 Gg7 23.hg6 hg6 24.Sf3 Sc5 25.Sh2 e5 26.Gg3 Se7 27.Sg4 e4 28.f4 Sf5 29.Gf2 Wb8 30.Wd2 He6 31.Gh3 Hc6 32.Gg2 He6 33.Wed1 Sh4 34.Gh3 Sf3 35.Kg2 Hd6 36.Wd5 Gd5 37.Wd5 Hb6 38.Wc5 Hc5 39.Se4 Hc6 40.Sef6 Gf6 41.Sf6 Kg7 42.e4 Sd2 43.Gg4 c3 44.b4 Wd6 45.He1 Wbd8 46.Hh1 Wf6 47.Hh6 Kg8 48.gf6 Hf6 49.Gh4 Hd4 50.Gd8 He4 51.Kg3 He1 52.Kg2 Hf1 53.Kh2 Hf2 54.Kh1 Sf1 i białe poddały się.

855.Obrona sycylijska [B48]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Sarić (Chorwacja) 2666**GM Giri (Holandia) 2784**

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sc6 5.Sc3 Hc7 6.Ge3 a6 7.Hf3 Se5 8.Hg3 h5 9.f4 h4 10.Hh3 Sc4 11.Gc4 Hc4 12.0–0–0 b5 13.f5 Gb7 14.Whf1 e5 15.Sb3 Hc7 16.Gg5 Wc8 17.Wf2 Ge7 18.Ge7 Ke7 19.Wfd2 Sf6 20.a3 Wh6 21.He3 Kf8 22.Kb1 Kg8 23.Wg1 Sg4 24.Hf3 Hb6 25.We1 Sf6 26.g4 hg3 27.Hg3 d6 28.Wg2 Wh7 29.Hg5 Kf8 30.Hd2 Wc3 31.Hc3 Se4 32.Hd3 Sc3 33.Hc3 Gg2 34.Hc8 Ke7 35.Hg8 Hf2 36.Wd1 Ge4 37.Wd2 Hg1 38.Ka2 Gf5 39.Hb8 Wh6 40.Wd5 Gd7 41.Hb7 Hg4 42.Sa5 Kf6 43.b3 Wh2 44.Wd6 Ge6 45.Kb2 Hf4 46.Sc6 Wh1 47.He7 Kf5 i białe poddały się.

856.Obrona sycylijska [B48]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Vachier-Lagrave (Francja) 2757**GM Wojtaszek (Polska) 2744**

1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.e4 d5 4.e5 d4 5.ef6 dc3 6.bc3 Hf6 7.d4 e5 8.Sf3 Sc6 9.Gg5 Hg6 10.d5 Sb8 11.h4 h6 12.Ge3 Sd7 13.Ha4 Kd8 14.d6 Gd6 15.0–0–0 b6 16.Gd3 f5 17.g4 Hg4 18.Hc6 Wb8 19.Whg1 Gb7 20.Hd7 Kd7 21.Se5 Ge5 22.Gf5 Ke7 23.Wd7 Ke8 24.Gg4 Wd8 25.f4 Wd7 26.Gd7 Kd7 27.fe5 Wh7 28.c5 Ke6 29.Wg4 Ke5 30.Wa4 a6 31.cb6 cb6 32.Gb6 i remis.

szachownicy przy obecności hetmanów. **Potem nastąpiło powtarzanie ruchów.** Polak nie chciał jednak remisu i zabił hetmanem piona „h4”. **Po pewnym czasie nastąpiła już po raz drugi „powtórka” posunięć.** Polak ponownie odrzucił możliwość remisu, gdyż mimo jakości mniej dysponował trzema wolnymi pionami na skrzydle królewskim. Niestety **zrobił wielki błąd** 62.Gb7?? i dopuścił Chińczyka do przełomu 62...b5!! i **szybko przegrał.** O tym, że Dżobawa w tym turnieju nie nadaje się do gry, przekonał wszystkich jego partia z mistrzynią świata. **Gruzin w partii z Hou Yifan po prostu podstawiał figurę!** Widząc przebieg tej gry, **Wojtaszek, który jako jedyny uległ Dżobawie** musiał się czuć niezbyt przyjemnie.

Stan po XI rundzie

1	Carlsen	8,0
2	So	7,5
3 – 5	Vachier-Lagrave, Ding Liren i Giri	7,0
6 – 7	Iwańczuk i Caruana	6,5
8	Radżabow	5,5
9 – 10	Wojtaszek i Aronian	5,0
11	Hou Yifan	4,0
12	Van Wely	3,5
13	Sarić	3,0
14	Dżobawa	1,5

Runda 11

1	Giri	1,0 : 0,0	Van Wely
2	So	1,0 : 0,0	Sarić
3	Wojtaszek	0,0 : 1,0	Ding Liren
4	Carlsen	0,5 : 0,5	Vachier-Lagrave
5	Aronian	0,5 : 0,5	Iwańczuk
6	Caruana	0,5 : 0,5	Radżabow
7	Hou Yifan	1,0 : 0,0	Dżobawa

Wojtaszek bardzo aktywnie walczył z Ding Lirenem. Poświęcił gońca i zmusił króla przeciwnika do wędrówki blisko środka

857.Obrona Caro – Kann [B15]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Hou Yifan (Chiny) 2673**GM Dżobawa (Gruzja) 2727**

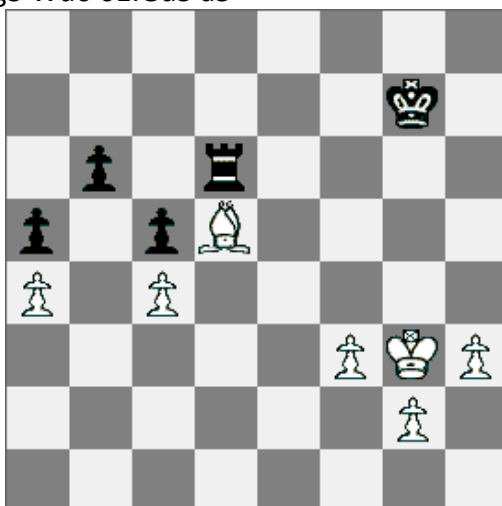
1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 de4 4.Se4 Sf6 5.Sf6 ef6 6.c3 Hd5 7.Sf3 Gd6 8.Ge2 0–0 9.0–0 Gc7 10.h3 Gf5 11.We1 Sd7 12.Sh4 Ge4 13.g3 Wfe8 14.c4 Ha5 15.Gd2 Hb6 16.Gc3 Wad8 17.Gg4 Sf8 18.We3 c5 19.d5 Gg6 20.He2 We3 21.He3 Gd6 22.f4 Hc7 23.a4 Hb8 24.We1 Gc2 25.Gd1 Gd1 26.Wd1 Hc8 27.Kg2 We8 28.Hd3 Sg6 29.Sg6 fg6 30.b3 Kf7 31.We1 h5 32.We8 He8 33.Gd2 b6 34.a5 ba5 35.He3 Hd7 36.Ga5 Hf5 37.Ge1 h4 38.g4 Hc2 39.Kf1 Kg8?? 40.He6 Kh7 41.Hd6 Hb3 42.Kg2 Hc4 43.He6 a5 44.f5 gf5 45.Hf5 g6 i czarne poddały się.

858.Obrona królewska – indyjska [E91] Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Wojtaszek (Polska) 2744

GM Ding Liren (Chiny) 2732

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0–0 6.Ge2 Sa6 7.0–0 e5 8.Ge3 c6 9.d5 Sg4 10.Gg5 f6 11.Gh4 c5 12.Se1 h5 13.a3 Sh6 14.h3 Sf7 15.Sd3 Gh6 16.b4 Gd7 17.Wb1 b6 18.bc5 Sc5 19.Sc5 dc5 20.a4 Sd6 21.Hd3 Kg7 22.Wb2 Gg5 23.Gg3 h4 24.Gh2 He8 25.Wa1 Sb7 26.Kh1 He7 27.Hc2 Gf4 28.Gg1 f5 29.Gd3 Wf6 30.d6 Wd6 31.Sd5 Hf7 32.Hc3 Kh7 33.We1 We8 34.Wbe2 fe4 35.Ge4 Sd8 36.Sf4 ef4 37.Gd5 Se6 38.Gh2 Hg7 39.We5 g5 40.Hf3 Kh6 41.Gf4 Wf8 42.We6 We6 43.Gg5 Kg5 44.Hg4 Kf6 45.We6 Ge6 46.He6 Kg5 47.Hg4 Kf6 48.He6 Kg5 49.Hg4 Kf6 50.Hh4 Hg5 51.He4 He5 52.Hh4 Hg5 53.He4 He5 54.Hc2 He1 55.Kh2 Kg7 56.f3 We8 57.Hf5 He5 58.He5 We5 59.Ge4 We6 60.Kg3 Wd6 61.Gd5 a5

62.Gb7? b5!! 63.cb5 c4 64.Ge4 c3 65.Kf4 Wd2 i białe poddały się.

859.Partia hiszpańska [C92]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM So (USA) 2762

GM Sarić (Chorwacja) 2666

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 We8 10.d4 Gb7 11.Sbd2 Gf8 12.a4 ed4 13.cd4 Hd7 14.ab5 ab5 15.Wa8 Ga8 16.Sg5 Sd8 17.e5 Sd5 18.Sdf3 h6 19.Se4 Sb4 20.Hd2 de5 21.Se5 Hf5 22.Sc5 Gc5 23.dc5 Gd5 24.g4 Hf6 25.Gd5 Sd5 26.Hd5 Sc6 27.Sf3 Wd8 28.He4 i czarne poddały się.

Runda 12

1	Van Wely	0,5 : 0,5	Dżobawa
2	Radżabow	0,5 : 0,5	Hou Yifan
3	Iwańczuk	0,5 : 0,5	Caruana
4	Vachier-Lagrave	0,5 : 0,5	Aronian
5	Ding Liren	0,5 : 0,5	Carlsen
6	Sarić	1,0 : 0,0	Wojtaszek
7	Giri	1,0 : 0,0	So

„Bohaterowie” są zmęczeni – można pomyśleć śledząc przebieg przedostatniej rundy. Szybkie i bezbarwne remisy spowodowały szybkie opustoszenie sali gry. Na „placu boju” zostali tylko uczestnicy partii **Sarić – Wojtaszek** i **Giri – So**. W pierwszej Polak miał szansę na znaczne podreperowanie stanu punktowego z niżej notowanym zawodnikiem, a w drugiej Giri walczył o drugie (i samodzielne!) miejsce w tabeli.

Wojtaszek w opustoszałej sali gry (godz. 18,17)

© Krzysztof Puszczewicz

Sarić w opustoszałej sali gry (godz. 18,19)

© Krzysztof Puszczewicz

So w opustoszałej sali gry (godz. 18,35)

© Krzysztof Puszczewicz

Dosiadł się Giri (po prawej)

Ma lepszą pozycję i za wszelką cenę chce wygrać (godzina 18,37)

© Krzysztof Puszczewicz

Kiedy śledziłem salę gry o godzinie 18,38, to w obu partiach przeważały białe, czyli Sarić i Giri, przy czym Wojtaszek miał duże szanse obronne, a So był bez piona w końcówce hetmańskiej. O godzinie 19,11 Wojtaszek miał dwa piony mniej i szanse na uzyskanie wiecznego szacha. Godzina 19,24. Giri i Sarić mieli wygrane pozycje! O godzinie 20,05 Wojtaszek poddał się, a So nadal zaciekle bronił się w partii z Girim. Warto zaznaczyć, że w ten sposób sympatyczny Chorwat odniósł swoje pierwsze zwycięstwo od początku turnieju! Godzina 20,47. Kibice oczekiwali momentu, w którym So podda się. Minutę później Giri ustawił na szachownicy drugiego hetmana i w tym samym momencie So podał mu rękę na znak kapitulacji.

Kiedy Giri postawił na szachownicy drugiego hetmana (godzina 20,48), So złożył broń

© Krzysztof Puszczewicz

Stan po XII rundzie

1	Carlsen	8,5
2	Giri	8,0
3 – 5	Vachier-Lagrave, Ding Liren i So	7,5
6 – 7	Iwańczuk i Caruana	7,0
8	Radżabow	6,0
9	Aronian	5,5
10	Wojtaszek	5,0
11 – 13	Sarić, Hou Yifan i Van Wely	4,0
14	Dżobawa	2,0

860.Obrona sycylijska [B90]

Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Sarić (Chorwacja) 2666

GM Wojtaszek (Polska) 2744

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Ge3 e5 7.Sb3 Ge6 8.f3 Ge7 9.Hd2 0–0 10.0–0 0–0 Sbd7 11.g4 b5 12.g5 b4 13.Se2 Se8 14.f4 a5 15.f5 a4 16.fe6 ab3 17.cb3 fe6 18.Gh3 Wa2 19.Ge6 Kh8 20.Sg3 Sc7 21.Gc4 Ha8 22.Whf1 Wa1 23.Kc2 Wf1 24.Wf1 Wf1 25.Gf1 d5 26.h4 g6 27.Hf2 Kg7 28.Kb1 Hf8 29.Hc2 Sc5 30.ed5 Sd5 31.Gc5 Gc5 32.Gc4 Se3 33.He4 He7 34.Hf3 Sc4 35.bc4 Hd7 36.Se4 Ge7 37.Kc2 Ha4 38.Hb3 Hc6 39.Hd3 Ha4 40.b3 Ha2 41.Kd1 Hg2 42.Hd5 Hh1 43.Kc2 Hh2 44.Sd2 Hg3 45.Sf3 Hf2 46.Kd3 Gd6 47.Sd2 Hg3 48.Ke2 Hg4 49.Hf3 He6 50.He4 h6 51.Sf3 hg5 52.Sg5 Hf6 53.Hb7 Ge7 54.c5 e4 55.Hb4 Hb2 56.Ke3 Hc1 57.Ke4 Hc2 58.Kd5 Hf5 59.Kc6 Hc8 60.Kb5 Hb8 61.Ka4 Ha8 62.Ha5 Hc6 63.Hb5 Hd5 64.Hb6 Kh6 65.c6 Kh5 66.Sh7 He4 67.Ka5 Kh4 68.c7 Ha8 69.Ha6 Hd5 70.Hb5 Ha8 71.Kb6 i czarne poddały się.

861. Debiut Retiego [A13]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015

GM Giri (Holandia) 2784

GM So (USA) 2762

1.c4 e6 2.g3 d5 3.Gg2 Sf6 4.Sf3 d4 5.0–0 c5
 6.e3 Sc6 7.ed4 cd4 8.d3 Gd6 9.Sa3 e5 10.c5 Gc5
 11.Sc4 Sd7 12.We1 0–0 13.Sfe5 Sce5 14.Se5 Se5
 15.We5 Hb6 16.a4 a5 17.Hc2 Gb4 18.Wb5 He6
 19.Gf4 Gd7 20.Gd5 Hf6 21.Wb7 Wac8 22.Hd1 Ge6
 23.Wb6 Wfe8 24.Ge6 We6 25.Wc1 Wce8 26.We6
 He6 27.Gd2 Gd2 28.Hd2 Hf5 29.Wc4 Hd5 30.b4
 ab4 31.Hb4 h5 32.Wd4 Hf3 33.We4 Wd8 34.We3
 Hd1 35.Kg2 Wd3 36.Wd3 Hd3 37.h4 g5 38.Hb8
 Kg7 39.He5 f6 40.He3 Hc4 41.hg5 Hd5 42.Hf3 Hg5
 43.Hb7 Kh6 44.Ha8 Kg7 45.Ha7 Kg6 46.Ha8 Hf5
 47.Hf3 He5 48.Kh2 Kf7 49.Hb3 Kg7 50.Hb4 Hc7
 51.He4 Hc5 52.Kg2 Hg5 53.He7 Kg6 54.He8 Kg7
 55.Hd7 Kh6 56.Hd6 Kg6 57.Hd3 Kg7 58.He4 Hc5
 59.Hb7 Kg6 60.Hb1 Kg7 61.He4 Hg5 62.He7 Kg6
 63.He8 Kg7 64.Hb5 Hg4 65.Hb7 Kg6 66.Hb1 Kg7
 67.a5 h4 68.Hd3 Hc8 69.a6 Hc6 70.Kh2 Hb6
 71.Kg2 h3 72.Kh3 Hf2 73.Hc4 Kg6 74.Hf4 Hg1
 75.He4 f5 76.Hg2 Ha1 77.Hc6 Kg5 78.Kg2 Ha2
 79.Kf3 Ha3 80.Ke2 Ha2 81.Kd3 Hb3 82.Hc3 Hd5
 83.Hd4 Hb5 84.Hc4 Hb1 85.Kd2 Hb2 86.Ke3 Ha3
 87.Kf2 Ha5 88.Hf4 Kg6 89.Hd6 Kh5 90.Ke3 Ha4
 91.Kd2 Hb3 92.Hd3 Ha2 93.Ke3 Kg5 94.Kf3 Ha1
 95.Hd8 Kh5 96.He8 Kg5 97.He7 Kg6 98.He6 Kg5
 99.He3 Kf6 100.a7 Hf1 101.Hf2 Hh1 102.Ke2 He4
 103.He3 Hc4 104.Ke1 Hb4 105.Kf1 Hb1 106.Kg2
 Hb7 107.Kh2 Kf7 108.Ha3 Ha8 109.Hb3 Kg7
 110.Hb8 Hf3 111.a8H i czarne poddały się. **Jedyna
 porażka Wesleya So. Partia trwała od godziny
 13,30 do 20,48.**

Runda 13

1	So	1,0 : 0,0	Van Wely
2	Wojtaszek	0,5 : 0,5	Giri
3	Carlsen	0,5 : 0,5	Sarić
4	Aronian	0,0 : 1,0	Ding Liren
5	Caruana	0,0 : 1,0	Vachier-Lagrave
6	Hou Yifan	0,5 : 0,5	Iwańczuk
7	Dżobawa	1,0 : 0,0	Radżabow

W ostatniej rundzie jako pierwsza zakończyła się partia Giri – Wojtaszek (godzina 14,57), w której podpisano remis. Holender nie mógł pokusić się o grę na wygraną, bowiem w momencie zakończenia pojedynku, stał odrobinę gorzej od przeciwnika. **Ważne zwycięstwa osiągnęli Ding Liren i Vachier-Lagrave.** Szczególnie cenny był sukces Vachier-Lagrava. Mistrz świata Carlsen próbował „oszukać” niżej notowanego Saricia, ale Chorwat grał dokładnie i ani przez moment nie miał gorszej pozycji. Dlatego podpisano w tej partii remis. Jako ostatnia toczyła się partia Dżobawa – Radżabow. W lekkofigurowej końcówce Gruzin poświęcił figurę za trzy piony i o godzinie 17,01 uzyskał pewne szanse na zwycięstwo. Ostatecznie Dżobawa zwyciężył i, o ironio losu, miał tyle wygranych co Wojtaszek, tyle że przegrał aż 9 partii.

Ostateczna kolejność

1	Carlsen	9,0
3 – 5	Vachier-Lagrave, Giri, So i Ding Liren	8,5
6	Iwańczuk	7,5
7	Caruana	7,0
8	Radżabow	6,0
9 – 10	Wojtaszek i Aronian	5,5
11	Hou Yifan	5,0
12	Sarić	4,5
13	Van Wely	4,0
14	Dżobawa	3,0

Anish Giri
 © Alina L'Ami

**862.Obrona „Nowoczesny Benoni” [A61]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015**

GM So (USA) 2762

GM Van Wely (Holandia) 2667

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 c5 4.d5 d6 5.Sc3 ed5
6.cd5 g6 7.Gf4 a6 8.a4 Gg7 9.h3 0–0 10.e3 Sh5
11.Gh2 f5 12.Ge2 f4 13.Hd2 Gh6 14.e4 Gg7 15.0–
0 Sd7 16.Se1 Sdf6 17.Sd3 He8 18.Wfe1 g5 19.e5
de5 20.d6 Kh8 21.Gd1 g4 22.We5 Hg6 23.Sf4 Sf4
24.Gf4 gh3 25.Wg5 Hf7 26.Ge5 Gd7 27.Gb3 Ge6
28.Ge6 He6 29.We1 Hf7 30.Sd5 Sh5 31.Gg7 Sg7
32.We7 i czarne poddały się.

**863.Obrona królewska – indyjska [E90]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015**

GM Aronian (Armenia) 2797

GM Ding Liren (Chiny) 2732

1.c4 g6 2.d4 Sf6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Sf3 0–
0 6.h3 e5 7.d5 Sh5 8.g3 f5 9.ef5 gf5 10.Sg5 He8
11.c5 Sf6 12.Gb5 He7 13.g4 Sa6 14.Se6 Ge6
15.de6 Sc5 16.g5 Se8 17.Sd5 He6 18.b4 Se4
19.Ge8 He8 20.f3 Sg3 21.Wg1 f4 22.Sc7 He7
23.Hb3 Kh8 24.Se6 Wfe8 25.Sg7 Kg7 26.Gb2 Hg5
27.Wd1 Wad8 28.Wd5 Hf5 29.Kd2 Hh3 30.Kc1 Hf5
31.Gc3 h5 32.Kb2 h4 33.Hd1 h3 34.Hd2 Kf7
35.We1 Hf6 36.Hc2 Sf5 37.Wd2 Wg8 38.He4 b6
39.Wh1 Wh8 40.Hb7 He7 41.Ha6 Sg3 42.Whh2
Wd7 43.Wc2 Wc7 44.Hd3 He6 45.Ka3 Sf5 46.Gd2
Wc2 47.Hc2 Sd4 48.Hd3 Hd5 49.Kb2 b5 50.Gc3
Hf3 51.Hb1 Hg3 52.Wd2 h2 53.Gd4 h1H 54.Hf5
Ke7 55.Hc2 Hd5 i białe poddały się.

**864.Obrona sycylijska [B90]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015**

GM Caruana (Armenia) 2820

GM Vachier-Lagrave (Francja) 2757

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.h3 e5 7.Sde2 h5 8.g3 Ge6 9.Gg2 Sbd7 10.a4
Ge7 11.0–0 Wc8 12.Ge3 Sb6 13.b3 d5 14.Gb6 Hb6
15.Sd5 Sd5 16.ed5 Gd7 17.c4 Hd6 18.a5 f5 19.Hd3
h4 20.g4 0–0 21.Sc3 e4 22.He3 Gd8 23.Ge4 fe4
24.Se4 Hf4 25.Hf4 Wf4 26.f3 Ge7 27.Kf2 Wcf8
28.Ke3 Ge8 29.c5 Gb5 30.b4 We4 31.Ke4 We8

32.Kf4 g5 33.Kf5 Kf7 34.Wfe1 Gd3 35.We4 Gf6 i
białe poddały się.

**865.Obrona królewska – indyjska [E73]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015**

GM Dżobawa (Gruzja) 2727

GM Radżabow (Azerbejdżan) 2734

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Ge2
0–0 6.h4 c5 7.d5 b5 8.cb5 a6 9.ba6 Ha5 10.Gd2
Ga6 11.h5 Sbd7 12.hg6 hg6 13.Ga6 Ha6 14.Sge2
Wfb8 15.Wb1 Wb4 16.a3 Wb7 17.0–0 Wab8
18.Hc2 Se5 19.f3 Hd3 20.Wfc1 Hc2 21.Wc2 Sc4
22.a4 Sb2 23.a5 Sd3 24.Wb7 Wb7 25.Wa2 Sb4
26.Wa4 Sd7 27.Sd1 Sa6 28.Kf1 Se5 29.Sc1 Wb1
30.Ke2 Kf8 31.g4 Sd7 32.g5 Gd4 33.Kd3 Se5
34.Kc2 Wb8 35.f4 Sf3 36.Se2 Sd2 37.Kd2 Gg7
38.Se3 Wb2 39.Ke1 Wb1 40.Kf2 Wb2 41.e5 Wd2
42.Kf3 Ke8 43.ed6 ed6 44.Sg3 Kd7 45.Se4 Wb2
46.Sc4 Wb4 47.Wb4 cb4 48.Sed6 b3 49.Sf7 b2
50.Sb2 Gb2 51.Se5 Ke7 52.Sg6 Kd6 53.Se5 Ge5
54.fe5 Kd5 55.g6 Ke6 56.Kg4 Sc7 57.Kh5 Ke5 58.g7
Se8 59.g8H Sf6 60.Kg5 i czarne poddały się.

**Na zakończenie partia zwycięzcy turnieju
Challengers i bohatera Olimpiady Szachowej w
Tromsø 2014, Chińczyka Wei Yi**

**866.Obrona sycylijska [B90]
Tata Steel Chess, Wijk aan Zee 2015**

GM Wei Yi (Chiny) 2675

GM Sevan (USA) 2511

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.Ge3 e5 7.Sf3 Hc7 8.a4 Ge7 9.Ge2 0–0 10.0–0
Sbd7 11.Sd2 b6 12.g4 Gb7 13.g5 Se8 14.Sc4 Hd8
15.h4 b5 16.ab5 ab5 17.Wa8 Ha8 18.Sb5 Ge4
19.Scd6 Sd6 20.Sd6 Gd6 21.Hd6 Gf5 22.Wd1 Ha4
23.c4 g6 24.Wd2 Wb8 25.Kh2 Ha1 26.Hc7 Ha8
27.Wd7 Gd7 28.Hd7 Wb2 29.Gf3 e4 30.Ge4 Hb8
31.Kg2 h5 32.Gd5 i czarne poddały się.

Za chwilę rozpocznie się X runda

© Krzysztof Puszczewicz

Iwańczuk i Giri obserwują grę Saricia. Po prawej, przy stoliku Wesley So

© Krzysztof Puszczewicz

Zdjęcie pamiątkowe

Od lewej: So, Radżabow, Dżobawa, Carlsen, Wojtaszek, Caruana, Iwańczuk, Hou Yifan, Sarić
Din Liren, Vachier-Lagrave, Van Wely, Aronian i Giri

© Alina L'Ami

Wojtaszek (po lewej) – Vachier-Lagrave

© Krzysztof Puszczewicz

Zdjęcie pamiątkowe raz jeszcze

Pierwszy rząd: Sarić, Wojtaszek, Vachier-Lagrave, Dżobawa, Aronian i van Wely

Drugi rząd: So, Radżabow, Iwańczuk, Caruana, Hou Yifan, Carlsen, Giri i Ding Liren

© Alina L'Ami

Równolegle toczył się turniej „Challengers”, którego triumfator w nagrodę otrzymał zaproszenie w 2016 roku do udziału w grupie „Masters”. Powszechną uwagę skupiali piętnastolatek z USA **Samuel Sevian i legenda holenderskich szachów **Jan Timman**. **Zagrały także dwie panie: Walentyna Gunina i Anna Haast**. W pojedynku między sobą lepsza okazała się Haast, ale Gunina zajęła zdecydowanie wyższe miejsce.**

Wei Yi, Navara, Shankland, Van Kampen, Saleh, L'Ami, to reprezentanci swoich krajów na ostatniej Olimpiadzie Szachowej. Jak widzimy, **obsada** tego „pobocznego” turnieju także **była świetna**.

Oto wyniki:

Ostateczna kolejność

1	Wei Yi	10,5
2	Navara	10,0
3	Shankland	9,0
4	Van Kampen	8,5
5 – 6	Saleh i Sevian	7,5
7	Potkin	7,0
8	L'Ami E.	6,5
9	Gunina	5,0
10 – 11	Michiels i Klein	4,5
12	Haast	4,0
13	Dale	3,5
14	Timman	3,0

Opowieści Kuriera (2) - XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

Katowicki finał mistrzostw Polski zapowiadał się okazale: i tym razem nie uczestniczył wprawdzie trzykrotny mistrz Polski, mistrz międzynarodowy Plater, który zrezygnował z przysługującego mu prawa gry w półfinale, zabrakło również kilku znanych mistrzów, m.in. olimpijczyków i mistrzów Polski, którzy przepadli albo w półfinałach albo z różnych względów nie mogli przyjechać – ostatecznie jednak na starcie stanęła pełna osiemnastka uprawnionych: **mistrz Polski Bogdan Śliwa, wicemistrz kraju Zbigniew Doda**, zwycięzcy półfinałów oraz dopuszczeni imiennie Kostro i Tarnowski.

W Katowicach zagrali: 1 mistrz międzynarodowy, 11 mistrzów krajowych i 6 kandydatów

Po dość burzliwie przeprowadzonym losowaniu, pomyślanym w ten sposób, aby przedstawiciele poszczególnych Okręgów lub miast nie spotkali się ze sobą na finiszu (w turnieju uczestniczyło 6 przedstawicieli Krakowa, 4 – Warszawy i 3 z Łodzi) rozpoczęły się rozgrywki nie przynosząc początkowo większych sensacji.

Po raz pierwszy od 13 lat na mistrzostwach Polski zabrakło biuletynu. Ściślej mówiąc, pojawił się dopiero na XIV rundę i zawierał partie tylko z kilku pierwszych rund. Szata graficzna i opracowanie, zdaniem uczestników zawodów „pozostawiały wiele do życzenia”. Także sala gry była ciasna, a obiecane pokoje jednoosobowe stały się „niespełnionym marzeniem”. Za to doskonale w roli sędziego głównego spisał Wiktor Wiktorski. Dzięki jego kulturze osobistej i taktowi, cały turniej przeszedł bez zakłóceń i konfliktów.

Runda 1

1	Tarnowski	1,0 : 0,0	Łachut
2	Kostro	0,5 : 0,5	Brzózka
3	Bednarski	1,0 : 0,0	Gabryś
4	Podolski	1,0 : 0,0	Gniot
5	Balcerowski	0,5 : 0,5	Witkowski
6	Drozd	0,5 : 0,5	Grąbczewski
7	Adamski A.	0,0 : 1,0	Śliwa
8	Borowski	0,0 : 1,0	Kłaput
9	Doda	1,0 : 0,0	Ruszczycki

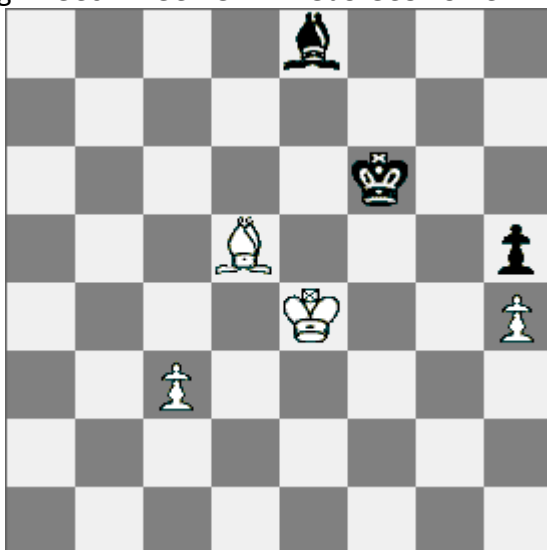
Już pierwsza runda pokazała, że „**mistrz to mistrz**” i tylko jeden kandydat znajdował się powyżej 12 miejsca w tabeli. **Mistrz Borowski musiał uznać wyższość kandydata Kłaputa**. Była to jedyna porażka mistrza z kandydatem w tej rundzie. Ciekawą końcówkę, z równym materiałem, wygrał jeden z faworytów Bogdan Śliwa z Andrzejem Adamskim, starszym bratem późniejszego mistrza Polski Jana Adamskiego.

Stan po I rundzie (czołówka):

1	M	Tarnowski	1,0
	M	Bednarski	1,0
	K	Podolski	1,0
	M	Doda	1,0
	K	Kłaput	1,0
	IM	Śliwa	1,0
7	M	Kostro	0,5
	M	Balcerowski	0,5
	M	Drozd	0,5
	M	Grąbczewski	0,5
	M	Witkowski	0,5
	M	Brzózka	0,5

867.Obrona sycylijska [B32]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Tarnowski – K Łachut**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e5 5.Sb5
 a6 6.Sd6 Gd6 7.Hd6 Hf6 8.Hd2 Hg6 9.f3 Sge7
 10.Sc3 d5 11.Sd5 Sd5 12.Hd5 Ge6 13.Hd2 Wd8
 14.Hf2 0–0 15.c3 f5 16.ef5 Hf5 17.Ge3 Ga2 18.Ge2
 He6 19.Hh4 Kh8 20.0–0 Gb3 21.Wf2 Wf7 22.Gf1
 Wfd7 23.Gg5 Wd1 24.Wd1 Wd1 25.Wd2 Wd2
 26.Gd2 Hd5 27.Ge1 Hd1 28.Hf2 h6 29.Hd2 Hd2
 30.Gd2 Sa5 31.Kf2 Sc4 32.Gc1 Kg8 33.Gd3 Kf7
 34.Kg3 Kf6 35.f4 ef4 36.Kf4 Ke6 37.Ke4 Kd6
 38.Kd4 b5 39.h4 Kc6 40.Ke4 Kd6 41.Kd4 Kc6
 42.Ge4 Kb6 43.Gb1 Kc6 44.Ke4 Sd6 45.Ke5 a5
 46.Gd3 a4 47.Ge2 Gf7 48.Gf3 Kc7 49.Gd5 Sc4
 50.Kd4 Ge8 51.Kc5 Gd7 52.Ge4 Ge8 53.Gc2 Sa5
 54.Gf4 Kd8 55.Gd1 Sc4 56.Gc1 Sa5 57.Kb4 Sc4
 58.b3 ab3 59.Gb3 Ke7 60.Kc5 Ke6 61.Gc2 Ke5
 62.g3 h5 63.Gf4 Ke6 64.Ge4 Se5 65.Ge5 Ke5
 66.Gd3 Kf6 67.Gb5 Gf7 68.Kd4 g5 69.Gd3 gh4
 70.gh4 Ge6 71.Ge4 Gf7 72.Gd5 Ge8 73.Ke4

73...Gg6? (Dłuższy opór stawiał manewr Gb5 – f1) 74.Kf4 Ge8 75.c4 Gd7 76.Gf3 Kg6 77.Ke5 Ga4 78.c5 Ge8 79.Ge4 Kh6 80.Kd6 Ga4 81.Gc6 Gd1 82.Ge8 Gf3 83.Gf7 Gb7 84.Gd5 Gc8 85.c6 Kg7 86.Ge6 Ga6 87.Kc5 Kf6 88.Kb6 i czarne poddały się.

868.Obrona sycylijska [B47]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Kostro – M Brzózka**

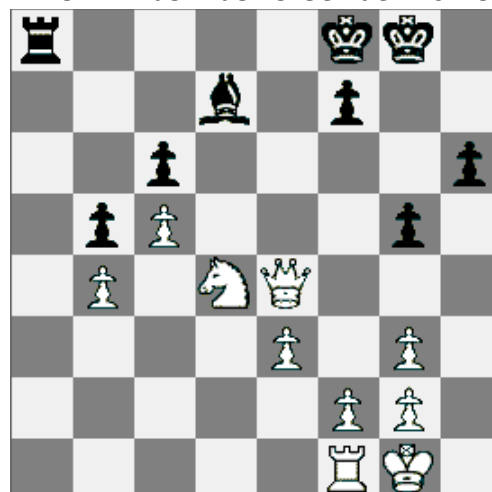
1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc3
 Hc7 6.Ge2 a6 7.0–0 Gb4 8.Sc6 bc6 9.Hd4 Gf8
 10.b3 d5 11.ed5 cd5 12.Gf3 Sf6 13.We1 Ge7
 14.Gf4 Ha7 15.He5 0–0 16.Sa4 Gd7 17.Ge3 Hb8
 18.Hb8 Wab8 19.Gc5 i remis.

869.Partia hiszpańska [C75]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Bednarski – K Gabryś**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 d6 5.c3
 Gd7 6.d4 Ge7 7.0–0 Gf6 8.d5 Sb8 9.c4 Se7 10.Ge3
 0–0 11.Sc3 Sg6 12.c5 Ge7 13.Hb3 Gc8 14.cd6 Gd6
 15.Hd1 Sd7 16.Sd2 Sf4 17.Kh1 Sf6 18.f3 Gd7
 19.Sc4 Ga4 20.Sa4 b5 21.Sd6 cd6 22.Sc3 Sd7
 23.Gf4 ef4 24.Se2 Hf6 25.Hd2 g5 26.Wac1 Wfc8
 27.Sd4 Se5 28.b3 h6 29.Sf5 Kh7 30.Hd4 Hd8
 31.Wc6 Wc6 32.dc6 Wc8 33.Wc1 f6 34.Ha7 Hc7
 35.Ha6 Wb8 36.h3 Sd3 37.Wf1 Wb6 38.Ha8 Wc6
 39.Hf8 Hd7 40.Se7 i czarne poddały się.

870.Gambit hetmański [D35]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****K Podolski – M Gniot**

1.d4 d5 2.Sf3 Sf6 3.c4 e6 4.Sc3 Ge7 5.cd5
 ed5 6.Gf4 0–0 7.Hc2 c6 8.e3 Gd6 9.Gg5 h6 10.Gh4
 We8 11.Gd3 Sbd7 12.0–0 g5 13.Gg3 Gg3 14.hg3
 He7 15.Wab1 a5 16.Sa4 Se4 17.a3 Wb8 18.b4 ab4
 19.ab4 b5 20.Sc5 Sdc5 21.dc5 Gd7 22.Wa1 Wa8
 23.Sd4 Hf8 24.Wa8 Wa8 25.Ge4 de4 26.He4

26...Wa4?! 27.Sc6! Hc5 28.bc5 We4 29.Sd4 We7 30.Wb1 Ge8 31.c6 Wc7 32.Wb5 Kg7 33.Wb7 Wc8 34.Sf5 Kf6 35.Sd6 Gc6 36.Wf7 Ke6 37.Sc8 Kf7 38.Sd6 Ke6 39.Sc4 Kd5 40.Sd2 Gb5 41.g4 Ge2 42.f3 Gd3 43.Kf2 Ke5 44.Sf1 Gc4 45.Sg3 Gd3 46.e4 Kf6 47.Ke3 Gb5 48.Kd4 Ga6 49.Kd5 Gb5 50.Kd6 Gc4 i czarne poddały się.

871.Obrona Grünfelda [D80]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Balcerowski – M Witkowski

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Gg5 Se4 5.Gf4 Sc3 6.bc3 Gg7 7.e3 0–0 8.Sf3 c5 9.Ge2 dc4 10.Gc4 Ha5 11.0–0 e6 12.Gd6 Wd8 13.Gc5 Hc3 14.Hb3 Hb3 15.ab3 a6 16.Gb6 We8 17.b4 Sd7 18.Gc7 Sf6 19.b5 Sd5 20.Gg3 a5 21.Se5 Ge5 22.Ge5 Gd7 23.Wfc1 Wec8 24.e4 Sb6 25.Gf1 Wc1 26.Wc1 a4 27.Gd6 a3 28.Wa1 a2 29.Gc5 Sc8 30.b6 Wa4 31.f3 f5 32.Gd3 Kf7 33.Kf2 Gc6 34.Ke3 Ke8 35.Kd2 Kd7 36.Kc3 fe4 37.fe4 Sd6 38.Kb3 Wa8 39.Gd6 Kd6 40.Wa2 Wa2 41.Ka2 e5 42.d5 Gd7 43.Ka3 Kc5 44.Ge2 Kb6 45.Kb4 i remis.

872.Obrona Tarrascha [D32]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Drozd – M Grąbczewski

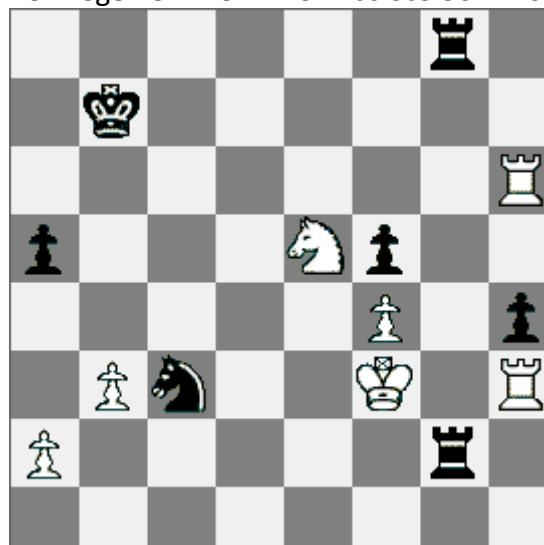
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c5 4.Sf3 Sc6 5.cd5 ed5 6.e3 Sf6 7.Ge2 c4 8.0–0 Gd6 9.b3 cb3 10.Hb3 0–0 11.a4 Sa5 12.Ha2 Se4 13.Se4 de4 14.Sd2 Ge6 15.Hb1 f5 16.Ga3 i remis.

873.Obrona francuska [C01]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Adamski A. – IM Śliwa

1.e4 e6 2.d4 d5 3.ed5 ed5 4.Gd3 Gd6 5.Se2 Sc6 6.c3 Hh4 7.g3 Hh5 8.Sf4 Hd1 9.Kd1 Sf6 10.f3 Se7 11.Sa3 c6 12.Sc2 Gd7 13.Ke1 0–0–0 14.Se2 Sg6 15.Gg5 Ge7 16.h4 h6 17.Gd2 Wde8 18.Kf2 Gd8 19.Se3 Se7 20.h5 g6 21.hg6 fg6 22.Sf4 Weg8 23.c4 Gc7 24.Se2 h5 25.Gb4 Wh7 26.Wac1 Kb8 27.b3 Wf7 28.Kg2 a6 29.Sc3 Sf5 30.Gf5 gf5 31.cd5 Gg3 32.dc6 Gc6 33.d5 Gd6 34.Kf1 Gb4 35.dc6 bc6 36.Wh4 a5 37.Sc4 Wfg7 38.Se2 Gc5

39.Wh1 Sd5 40.Se5 Se3 41.Ke1 Gb4 42.Sc3 Kb7 43.Ke2 Gc3 44.Wc3 Sd5 45.Wc4 We8 46.f4 Wg2 47.Kf3 Weg8 48.Wh3 h4 49.Wc6 Sc3 50.Wh6

50...Sd1! 51.Sd3 Wd2 52.Wd6 Kc7 53.Wd5 We8 54.Wd7 Kd7 55.Se5 We5 56.fe5 Wd3 57.Kg2 i białe poddały się.

874.Obrona królewsko – indyjska [E87]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Borowski – K Kłaput

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 0–0 5.Ge3 d6 6.f3 e5 7.d5 c5 8.Hd2 Se8 9.0–0–0 f5 10.Gg5 Gf6 11.Gf6 Hf6 12.Gd3 f4 13.Sge2 Sa6 14.Whg1 Sac7 15.Wgf1 Gd7 16.g3 a6 17.gf4 ef4 18.Wg1 Sg7 19.h4 Kh8 20.Wg5 Wae8 21.Wdg1 We5 22.We5 de5 23.He1 b5 24.Hf2 Hd6 25.Kb1 Wb8 26.Sc1 bc4 27.Gc4 Sb5 28.Sb3 Sd4 29.We1 Hb6 30.Sd1 a5 31.Sd4 cd4 32.b3 Se8 33.Sb2 Sd6 34.Ka1 a4 35.ba4 Hc5 36.Hc2 Ha3 37.Gb3 We8 38.Hd2 Wb8 39.He2 Wc8 i białe poddały się.

875.Partia angielska [A21]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Doda – K Ruszczyski

1.c4 e5 2.Sc3 Se7 3.Sf3 Sbc6 4.e3 g6 5.b4 Sb4 6.Se5 Gg7 7.a3 Sa6 8.d4 Ge5 9.de5 Sc5 10.Ge2 b6 11.0–0 Gb7 12.Gb2 Wg8 13.Sd5 Sd5 14.cd5 Hh4 15.Gd4 Sa6 16.Wc1 g5 17.e6 fe6 18.de6 Wg6 19.Gf3 0–0–0 20.Gb7 Kb7 21.Hf3 d5 22.e7 Wgg8 23.ed8S i czarne poddały się.

Runda 2

międzynarodowy, **IV** – nazwisko zawodnika, **V** – ilość punktów, **VI** – ilość zwycięstw

1	Łachut	0,5 : 0,5	Ruszczycki
2	Kłaput	0,0 : 1,0	Doda
3	Śliwa	1,0 : 0,0	Borowski
4	Grąbczewski	0,5 : 0,5	Adamski A.
5	Witkowski	0,0 : 1,0	Drozd
6	Gniot	0,0 : 1,0	Balcerowski
7	Gabryś	0,0 : 1,0	Podolski
8	Brzózka	0,5 : 0,5	Bednarski
9	Tarnowski	0,5 : 0,5	Kostro

Grąbczewski, nie zdołał zrealizować przewagi piona w końcówce wieżowej z Adamskim i musiał pogodzić się z wynikiem remisowym. Najcenniejsze trofeum przypadło Drozdowi, który pokonał mistrza Polski z 1959 roku, Witkowskiego. Już w debiucie Stefan Witkowski podstawiał centralnego piona, a potem starając się uzyskać kontrę na skrzydle królewskim, zapatrzony w swój szturm pionów na fortecę króla przeciwnika, **podstawił figurę** i musiał kapitulować jeszcze przed trzydziestym posunięciem. Podolski, wicemistrz Polski Doda i mistrz kraju Śliwa mając łatwy „kandydacki” dystans, bez wysiłku ponownie wygrali.

Stan po II rundzie (czołówka):

1	1	K	Podolski	2,0	2
	1	M	Doda	2,0	2
		IM	Śliwa	2,0	2
4	1	M	Tarnowski	1,5	1
	1	M	Bednarski	1,5	1
	7	M	Balcerowski	1,5	1
	7	M	Drozd	1,5	1
8	1	K	Kłaput	1,0	1
9	7	M	Kostro	1,0	0
	7	M	Grąbczewski	1,0	0
	7	M	Brzózka	1,0	0

Jak czytać tabelę? Według kolejności kolumn: I – miejsce w tabeli, II miejsce z poprzedniej rundy, III – kategoria szachowa (K – kandydat na mistrza, M – mistrz, IM – mistrz

876.Obrona Caro – Kann [B16] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Łachut – K Ruszczycki

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 de4 4.Se4 Sf6 5.Sf6 gf6 6.Gc4 Gf5 7.c3 e6 8.Gf4 Gd6 9.Gd6 Hd6 10.Hf3 h5 11.Se2 Sd7 12.Sg3 Gg4 13.He3 h4 14.Se4 Hc7 15.f3 Gf5 16.0–0–0 0–0–0 17.g4 hg3 18.hg3 Ge4 19.fe4 Wdg8 20.Wh4 Wh4 21.gh4 Hh2 22.d5 ed5 23.ed5 Sb6 24.Gb3 cd5 25.Hc5 Kb8 26.Gd5 Hf4 27.Kc2 Wc8 28.Hd4 Sd5 29.Hd5 Ha4 30.Kc1 Hh4 31.Hf7 Hf4 32.Kc2 Hf2 33.Kb3 Hb6 34.Kc2 Wh8 35.Wd2 a5 36.Hg7 Wc8 37.Hg3 Ka7 i remis.

877.Atak królewsko – indyjski [A05] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Kłaput – M Doda

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d3 g6 4.g3 Gg7 5.Gg2 Sf6 6.0–0 0–0 7.c3 d6 8.Sbd2 Wb8 9.Sh4 b5 10.f4 Sg4 11.Sdf3 b4 12.Hc2 bc3 13.bc3 Sb4 14.Hd2 Ga6 15.Se1 Se3 16.Wf3 Sg2 17.Shg2 Sc6 18.Se3 Ha5 19.Gb2 Wb2 20.Hb2 Gc3 21.Hc1 Ga1 22.Ha1 Sd4 23.Wf2 Wb8 24.Sd5 e6 25.Sf6 Kg7 26.f5 Kf6 27.Sc2 Hb5 28.fg6 Kg6 29.Hf1 Hd3 30.Wf6 Kg7 31.Wf7 Kg8 32.Hf6 Wb1 i białe poddały się.

878.Partia angielska [A22] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

IM Śliwa – M Borowski

1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.e4 Gb4 4.d3 d6 5.Sge2 Sc6 6.h3 0–0 7.Gg5 Ge6 8.Hd2 Sd4 9.0–0–0 b5 10.Kb1 bc4 11.dc4 Se2 12.He2 Gc3 13.bc3 Hb8 14.Ka1 Sd7 15.Wb1 Hc8 16.Hc2 Wb8 17.Wb8 Hb8 18.Ge2 Ha8 19.Ge3 Wb8 20.Gg4 Gg4 21.hg4 Hc6 22.f3 Sb6 23.c5 Sc4 24.Wb1 He8 25.Gc1 dc5 26.Wb8 Hb8 27.Hd3 Sb6 28.Hb5 f6 29.Hc5 Hd8 30.Hb5 h6 31.Kb2 Kh7 32.Kc2 Ha8 33.a4 a6 34.Hc5 Hb7 35.a5 Sc8 36.Hd5 Sd6 37.Ga3 Hd5 38.ed5 Sc4 39.Kb3 Sa5 40.Kb4 Sb7 41.c4 Kg8 i czarne poddały się.

**879.Partia hiszpańska [C63]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Grąbczewski – K Adamski A.

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 f5 4.d4 Sf6 5.ef5
Sd4 6.Sd4 ed4 7.Hd4 c5 8.He5 Kf7 9.0–0 d5 10.Gf4
c4 11.Wd1 Hd6 12.Hd6 Gd6 13.Gd6 a6 14.Ge5 ab5
15.Gf6 Kf6 16.Wd5 We8 17.Sc3 b4 18.Wd6 Kf7
19.Sb5 Wa5 20.Wb6 Wa2 21.Sd6 Kf8 22.Wf1 Gf5
23.Wb4 Gc2 24.Sc4 We2 25.Wb7 Gd3 26.b3 h6
27.Wd7 Gf5 28.Wd4 Ge6 29.h3 Gc4 30.bc4 g5
31.Wdd1 Wac2 32.Wc1 Kg7 33.c5 Wf2 34.Wc2
Wc2 35.Wf5 Kg6 36.Wd5 Kf6 37.Wd6 Ke5 38.Wh6
Wc5 39.Kh2 Wc8 40.h4 Kf4 41.h5 i remis.

**880.Obrona sycylijska [B99]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Witkowski – M Drozd

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.Gg5 e6 7.f4 Ge7 8.Hf3 h6 9.Gh4 Hc7 10.0–0–
0 Sbd7 11.Ge2 Wb8 12.f5 e5 13.Sb3 b5 14.Gf2
Gb7 15.Kb1 b4 16.Sd5 Sd5 17.ed5 Sf6 18.Hd3?

18...Sd5 19.Hg3 0–0 20.Gf3 Sf6 21.Ge3 Kh7
22.Hh3 Wfc8 23.Gb7 Wb7 24.g4 Kg8 25.Hg2 Wb5
26.h4 Hc6 27.Hg1 (?) Sd5 (?) 28.g5 Se3 29.gh6??
Hc2 i białe poddały się.

**881.Obrona królewska – indyjska [E81]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Gniot – M Balcerowski

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 0–
0 6.Ge3 Sbd7 7.Hd2 c5 8.Sge2 a6 9.a4 Ha5 10.Sc1
cd4 11.Gd4 Se5 12.Wa3 Sc6 13.Ge3 Sd7 14.Ge2
Sc5 15.0–0 Ge6 16.Sb3 Hb4 17.Sc5 dc5 18.Wd1
Wfd8 19.Sd5 Hb2 20.Gc5 Gd4 21.Gd4 Ha3 22.Wa1
Hb3 23.Gb2 Gd5 24.ed5 Sa5 25.Hd4 f6 26.Gc3 Sc6
27.He3 Se5 28.We1 b5 29.cb5 Wac8 30.Gd4 He3
31.Ge3 ab5 32.Gb5 Wd5 33.f4 Sd3 34.Wb1 Wc2
35.h3 Kf8 36.f5 gf5 37.Gh6 Kf7 38.Wb3 Se5
39.Ge3 Sc4 40.Gf4 e5 41.Gg3 Wdd2 42.Gc6 f4
43.Gh4 Se3 i białe poddały się.

**882.Obrona sycylijska [B88]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

K Gabryś – K Podolski

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
e6 6.Gc4 Ge7 7.a3 Sc6 8.0–0 0–0 9.Ga2 Sd4
10.Hd4 b6 11.Gg5 Gb7 12.Wad1 Hc8 13.Kh1 Hc6
14.f4 h6 15.Gh4 Se4 16.He4 Gh4 17.Hc6 Gc6
18.Wd6 Wac8 19.f5 Wfd8 20.Wd8 Wd8 21.fe6
Wd2 22.e7 Ge7 23.Gf7 Kh8 24.Wf3 Gf3 i białe
podały się.

**883.Obrona sycylijska [B26]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Brzózka – M Bednarski

1.e4 c5 2.Se2 d6 3.Sbc3 e5 4.g3 g6 5.Gg2
Gg7 6.d3 Sc6 7.Ge3 Sge7 8.Hd2 0–0 9.0–0 Sd4
10.Sd1 d5 11.Sec3 Sc2 12.Hc2 d4 13.Gc1 dc3
14.bc3 Ge6 15.Se3 Ha5 16.c4 Wfd8 17.Wb1 Hc7
18.Sd5 Gd5 19.cd5 Sc8 20.Ge3 b6 21.f4 He7 22.a4
Sd6 i remis.

**884.Obrona hetmańska – indyjska [E15]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Tarnowski – M Kostro

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 Gb7 5.Gg2
Hc8 6.0–0 c5 7.b3 cd4 8.Gb2 Ge7 9.Hd4 Sc6
10.Hf4 Hb8 11.Hb8 Wb8 12.Sc3 0–0 13.Wfd1
Wfd8 14.Se1 a6 15.Sc2 Ga8 16.Wd2 b5 17.cb5 ab5
18.e4 b4 19.Se2 d6 20.Wad1 Sd7 i remis.

Runda 3

1	Kostro	0,5 : 0,5	Łachut
2	Bednarski	0,5 : 0,5	Tarnowski
3	Podolski	0,5 : 0,5	Brzózka
4	Balcerowski	0,5 : 0,5	Gabryś
5	Drozd	1,0 : 0,0	Gniot
6	Adamski A.	0,5 : 0,5	Witkowski
7	Borowski	1,0 : 0,0	Grąbczewski
8	Doda	0,5 : 0,5	Śliwa
9	Ruszczycki	0,0 : 1,0	Kłaput

Pierwsza sensacja! Po ożywionej grze **Borowski** mający do tego momentu konto „zerowe” **pokonał wyżej notowanego Grąbczewskiego**. Po 35. posunięciach Borowski wykonał „straszny” ruch hetmanem i powinien natychmiast przegrać po 35...We3!! Grąbczewski zagrał jednak 35...We5 i przewaga wróciła do białych. W końcówce ciężkofigurowej Borowski mógł wygrać hetmana za wieżę. Wolał jednak... wymienić hetmany, ale otrzymał końcówkę wieżową z czterema pionami więcej! **Grąbczewski po 50. posunięciach podpisał kapitulację**. W partii **Drozd – Gniot**, białe otrzymały dwa „wolniaki” na hetmańskim skrzydle, których nie sposób było zatrzymać i **Gniot poniósł trzecią z rzędu porażkę**. Kandydaci stawiali twardy opór mistrzom i w trzech partiach zdołali osiągnąć remis. Mając nie najsilniejszy dystans, kandydaci Podolski i Kłaput wtargnęli do czołówki tabeli.

Stan po III rundzie (czołówka):

1	1	K	Podolski	2,5	2
	4	M	Drozd	2,5	2
	1	M	Doda	2,5	2
	1	IM	Śliwa	2,5	2
5	8	K	Kłaput	2,0	2
6	4	M	Tarnowski	2,0	1
	4	M	Bednarski	2,0	1
	4	M	Balcerowski	2,0	1
9	9	M	Kostro	1,5	0
	9	M	Brzózka	1,5	0
11	-	M	Borowski	1,0	1

885.Partia hiszpańska [C97] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Kostro – K Łachut

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 b5 6.Gb3 Ge7 7.We1 d6 8.c3 0–0 9.h3 Sa5 10.Gc2 c5 11.d4 Hc7 12.Sbd2 Gd7 13.b4 cb4 14.cb4 Wfc8 15.ba5 Hc2 16.Hc2 Wc2 17.Sb3 ed4 18.Sfd4 Wc4 19.Gb2 Wac8 20.Wad1 g6 21.We2 Sh5 22.Gc1 Sg7 23.Gf4 Wd8 24.f3 Se6 25.Se6 Ge6 26.Wed2 Wa4 27.Gd6 Wd6 28.Wd6 Gd6 29.Wd6 Wa2 30.Sc5 Wa5 31.Wa6 Wa6 32.Sa6 Kf8 33.Kf2 Ke7 34.Ke3 Kd6 35.Kd4 g5 36.e5 Kc6 37.Sc5 b4 38.Se6 fe6 39.Kc4 h5 40.Kb4 Kd5 41.Kc3 h4 42.Kd3 Ke5 43.Ke3 i remis.

886.Partia hiszpańska [C77] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Bednarski – M Tarnowski

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.Gc6 dc6 6.d3 Gc5 7.0–0 He7 8.Sbd2 Gg4 9.Sc4 h6 10.Se3 Ge3 11.Ge3 c5 12.h3 Gh5 13.Kh2 Sh7 14.He2 g5 15.g4 Gg6 16.Sd2 Sf8 17.f3 f6 18.Wh1 Se6 19.Sf1 Sf4 20.Hf2 h5 21.Gf4 ef4 22.Kg2 hg4 23.hg4 Wh1 24.Kh1 0–0–0 25.Sd2 Wh8 26.Kg2 Hh7 27.Kf1 Hh1 28.Hg1 Wh2 29.Wd1 Gf7 30.Hh1 Wh1 31.Ke2 Wd1 32.Kd1 Kd7 33.b3 Kc6 34.c3 b5 35.Kc2 Kb6 36.Kb2 a5 37.Kc2 c6 38.c4 b4 i remis.

887.Obrona królewska – indyjska [E95] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Podolski – M Brzózka

1.d4 Sf6 2.Sf3 g6 3.c4 Gg7 4.Sc3 0–0 5.e4 d6 6.Ge2 Sbd7 7.0–0 e5 8.We1 ed4 9.Sd4 a6 10.Gf1 Sc5 11.f3 Se6 12.Ge3 Sd4 13.Gd4 Ge6 14.Hb3 b6 15.Wad1 i remis.

888.Obrona hetmańska – indyjska [E15] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Balcerowski – K Gabryś

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 Gb7 5.Gg2 c5 6.d5 d6 7.Sc3 ed5 8.Sh4 Hd7 9.cd5 b5 10.0–0 Ge7 11.e4 0–0 12.Sf5 b4 13.Sb1 Sa6 14.b3 Sc7 15.Gb2 Wfe8 16.Sd2 Gd8 17.Sd6 Hd6 18.e5 Ha6 19.ef6 Gf6 20.Gf6 Hf6 21.Sc4 Wad8 22.Se3 Gd5

23.Sd5 Sd5 24.Gd5 Hf5 25.Gf7 Kf7 26.Hc1 Wd4
27.a3 a5 28.ab4 ab4 29.Wa7 Kg8 30.Wc7 We5
31.Ha1 Wed5 32.Wc5 He4 33.Wc7 Wd7 34.We1
He1 35.He1 Wd1 36.Wd7 We1 37.Kg2 Wb1
38.Wd3 Kf7 39.h4 Ke6 40.h5 Ke5 41.h6 gh6
42.Wd7 Kf5 43.Wd5 Kf6 44.Wd6 Kg5 45.Wd3 h5
46.Kf3 Kf5 47.Wd5 Kg6 48.Wd3 Kf5 49.Ke3 Wb2
50.f3 Wb1 51.Kd4 Wg1 52.f4 Wc1 53.We3 Kg4 i
remis.

889.Partia hiszpańska [C77]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Drozd – M Gniot

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.He2
b5 6.Gb3 d6 7.c3 Ge7 8.a4 Sa5 9.Gc2 Gd7 10.d4
Sc6 11.0–0 0–0 12.d5 Sa5 13.Sbd2 c6 14.b4 Sb7
15.dc6 Gc6 16.c4 bc4 17.Sc4 a5 18.b5 Gd7 19.Ge3
Ge6 20.Sfd2 Sd7 21.Wac1 Wc8 22.Wfd1 Hc7
23.Gb1 Sdc5 24.Sb2 Hb8 25.Wc3 Wc7 26.Sdc4
Wfc8 27.Wdc1 Gf8 28.Hd1 Sd7 29.Hd2 Sdc5
30.Hd1 Sd7 31.h3 g6 32.He1 d5 33.ed5 Gd5
34.Sa5 Wc3 35.Wc3 Wc3 36.Hc3 Sa5 37.Ha5 Hb7

38.Ha7 Gg2 39.Hb7 Gb7 40.a5 Sc5 i czarne
podały się.

890.Obrona sycylijska [B22]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Adamski A. – M Witkowski

1.e4 c5 2.c3 Sf6 3.e5 Sd5 4.d4 cd4 5.cd4 d6
6.ed6 e6 7.Sf3 Gd6 8.Gd3 Sd7 9.0–0 0–0 10.Sbd2
S7f6 11.Sc4 Gf4 12.Sfe5 Gc1 13.Wc1 b6 14.Sc6
Hd7 15.S4e5 Hd6 16.Ha4 Gb7 17.Ga6 Ga6 18.Ha6

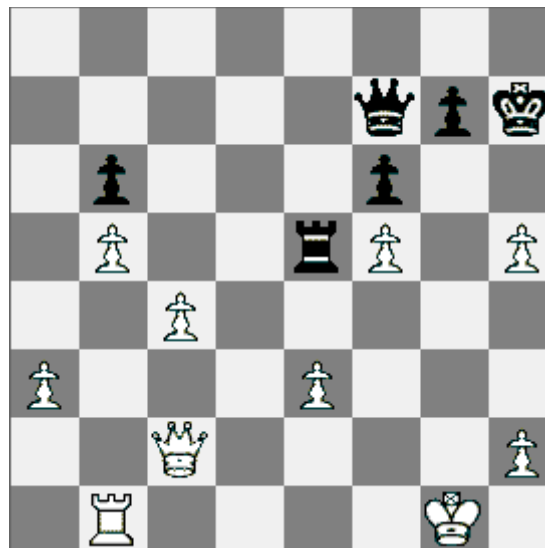
Sb4 19.Ha4 Sc6 20.Wc6 He7 21.Wfc1 Sd5 22.a3
Hb7 23.g3 h6 24.Hc4 Wfd8 25.h3 a6 26.Kh2 He7
27.Wc2 Hf6 28.He2 Hf5 29.Sc4 b5 30.Sd6 Hf6
31.He5 He7 32.Se4 He8 33.Kg2 Hf8 34.Sc5 a5
35.Sb7 Wdb8 36.Sc5 Wd8 37.He2 b4 38.Wc4 He7
39.a4 Kh8 40.Kf3 Wdc8 41.Sb3 Wc6 42.Wc6 Hd7
43.Wc1 i remis.

891.Obrona Tarrascha [D40]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Borowski – M Grąbczewski

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c5 4.e3 Sf6 5.Sf3 Sc6
6.a3 Gd6 7.dc5 Gc5 8.b4 Gd6 9.Gb2 0–0 10.Hb3
a5 11.b5 Se5 12.Se5 Ge5 13.Wd1 a4 14.Hc2 Ha5
15.f4 Gd6 16.Kf2 Hb6 17.Kf3 e5 18.Sd5 Gg4 19.Kf2
Sd5 20.Wd5 Ge6 21.We5 Ge5 22.Ge5 Hc5 23.Hc3
f6 24.Gd4 Hh5 25.Ge2 Gg4 26.Gg4 Hg4 27.Wc1
He6 28.Wb1 b6 29.Wb4 Wfe8 30.g4 We7 31.f5
Hd6 32.Kg1 h5 33.gh5 Kh7 34.Hc2 Wae8 35.Ha4
We5 36.Hc2 Hd7 37.Ge5 We5 38.Wb1 Hf7

39.Hg2 Hc4 40.Hg6 Kh8 41.h6 We7
42.Wd1 Hg8 43.Kf2 Ha8 44.Wc1 Wd7 45.Wc6 Hd8
46.We6 gh6 47.Hh6 (47.We8) 47...Kg8 48.Hg6 Kh8
49.Hf6 Hf6 50.Wf6 i czarne podały się.

892.Partia katalońska [E06]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Doda – IM Śliwa

1.Sf3 d5 2.c4 e6 3.g3 Sf6 4.Gg2 Ge7 5.0–0
0–0 6.Hc2 c5 7.d4 cd4 8.Sd4 Sc6 9.Sc6 bc6 10.b3
Ga6 11.Sd2 Hb6 12.Gb2 Sg4 13.h3 Sf6 14.e4 Wac8
15.Wac1 Wfd8 16.a3 Sd7 17.b4 i remis.

893.Obrona sycylijska [B74] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Ruszczycki – K Kłaput

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.a4 g6 7.Ge2 Gg7 8.0–0 0–0 9.Ge3 Sc6 10.Sb3 Ge6 11.Sd4 Wc8 12.Se6 fe6 13.Gc4 Hd7 14.He2 Kh8 15.f4 Sa5 16.Gd3 Hc7 17.Sd1 Sc4 18.Gd4 Sh5 19.Gg7 Kg7 20.b3 Sa5 21.g3 Sc6 22.He3 Sf6 23.Sf2 Ha5 24.Wac1 e5 25.Kh1 Sd4 26.Gc4 b5 27.ab5 ab5 28.Gd3 b4 29.Gc4 Sc6 30.Sd3 Sh5 31.f5 Sf6 32.Wce1 Hc7 33.Hg5 Sd4 34.fg6 hg6 35.Sb4 Se4 36.Hg4 Sf2 37.Wf2 Wf2 38.Sd5 Hb7 39.h4 Wh8 40.Kg1 Wc2 i białe poddały się.

Runda 4

1	Łachut	1,0 : 0,0	Kłaput
2	Śliwa	1,0 : 0,0	Ruszczycki
3	Grąbczewski	0,5 : 0,5	Doda
4	Witkowski	0,5 : 0,5	Borowski
5	Gniot	0,5 : 0,5	Adamski A.
6	Gabryś	0,5 : 0,5	Drozd
7	Brzózka	0,5 : 0,5	Balcerowski
8	Tarnowski	0,5 : 0,5	Podolski
9	Kostro	0,0 : 1,0	Bednarski

Z liderów, tylko Śliwa zdobył cały punkt.

Nieoczekiwanie w partii **Gabryś – Drozd** bardzo szybko nastąpiły uproszczenia i po 22. ruchach partnerzy mieli, oprócz pionów, tylko po hetmanie i lekkiej figurze. Mała przewaga należała do Drozda, ale kiedy postanowił wymienić ostatnią lekką figurę, na szachownicy „stanął” idealny remis. **Ruszczycki w partii ze Śliwą** w 18. posunięciu podstawiał figurę i poległ w miniaturce. Łachut maksymalnie wykorzystał łatwy dystans i na razie znajdował się w ścisłej czołówce. Najstarszymi zawodnikami byli **48. letni Tadeusz Gniot** i **45. letni repatriant z Wilna Natan Borowski**. Ten ostatni, za zajęcie szóstego miejsca w V mistrzostwach Polski w Sopocie, w 1946 roku, otrzymał tytuł mistrza krajowego. Wtedy właśnie taki tytuł otrzymała pierwsza szóstka turnieju i

było to pierwsze powojenne przyznanie zawodnikom kategorii mistrzowskiej. Jak pisze profesor Kwilecki, Natan Borowski zachowywał się zupełnie inaczej od pozostałych zawodników. Cechowała go dostojność i elegancja. Po katowickich mistrzostwach występował już tylko w rozgrywkach drużynowych i znacznie ograniczył swoją aktywność szachową.

Stan po IV rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	3,5	3
2	6	M	Bednarski	3,0	2
	1	K	Podolski	3,0	2
	1	M	Drozd	3,0	2
	1	M	Doda	3,0	2
6	6	M	Tarnowski	2,5	1
	6	M	Balcerowski	2,5	1
8	5	K	Kłaput	2,0	2
9	-	K	Łachut	2,0	1
10	9	M	Brzózka	2,0	0
11	11	M	Borowski	1,5	1

894.Obrona sycylijska [B66] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Łachut – K Kłaput

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Gg5 e6 7.Hd2 a6 8.Ge2 Gd7 9.Sb3 h6 10.Ge3 Ge7 11.a4 a5 12.f3 Sb4 13.Sb5 d5 14.e5 Sh7 15.c3 Sa6 16.f4 b6 17.0–0 Sc5 18.Sc5 bc5 19.f5 Sg5 20.f6 gf6 21.ef6 Gf6 22.Sd6 Kf8 23.Gc5 Kg7 24.Wf6 Hf6 25.Wf1 Hg6 26.Gd4 f6 27.Gd3 Se4 28.Ge4 de4 29.Wf6 Hf6 30.Gf6 Kf6 31.Se4 Ke7 32.Hd6 Kd8 33.Sf6 i czarne poddały się.

895.Gambit hetmański [D36] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

IM Śliwa – K Ruszczycki

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d5 4.Gg5 c6 5.e3 Sbd7 6.cd5 ed5 7.Gd3 Ge7 8.Hc2 h6 9.Gh4 Sh5 10.Ge7 He7 11.0–0–0 Sb6 12.Kb1 Ge6 13.Sf3 Sd7 14.Se5 Se5 15.de5 g6 16.h3 Sg7 17.g4 h5 18.f4 0–0 19.f5 Gd7 20.f6 He5 21.fg7 Hg7 22.Ha4 Hh6 23.Ha7 hg4 i czarne poddały się.

896.Gambit hetmański [D40]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Grąbczewski – M Doda

1.e4 d5 2.ed5 Sf6 3.c4 c6 4.d4 cd5 5.Sc3 e6
 6.Sf3 Ge7 7.Gd3 dc4 8.Gc4 0–0 9.0–0 Sbd7 10.He2
 Sb6 11.Gd3 Gd7 12.Se5 Gc6 13.Sc6 bc6 14.Wd1
 Sbd5 15.Se4 Se4 16.He4 g6 17.Gh6 We8 18.Wac1
 Sb4 19.Gb1 Wc8 20.a3 Sd5 21.Ga2 Hb6 i remis.

897.Obrona Caro – Kann [B15]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Witkowski – M Borowski

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 de4 4.Se4 e5 5.de5
 Ha5 6.Hd2 He5 7.Hf4 Gd6 8.He5 Ge5 9.Sf3 Gc7
 10.Gc4 Se7 11.0–0 0–0 12.b3 b5 13.Gd3 Sd5 14.c4
 Sb4 15.Gb1 Wd8 16.cb5 cb5 17.Sc5 Sd7 18.Ge4
 Wb8 19.Sd7 Gd7 20.a3 Gc6 21.Gc6 Sc6 22.Gg5
 Wdc8 23.Ge3 a6 i remis.

898.Partia hiszpańska [C63]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Gniot – K Adamski A.

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 f5 4.Sc3 Sd4 5.Ga4
 Sf6 6.0–0 Gc5 7.Se5 0–0 8.d3 fe4 9.de4 d6 10.Sd3
 Gg4 11.He1 Gb6 12.Ge3 Sh5 13.f4 Se2 14.Se2 Ge3
 15.Kh1 Gb6 16.Gb3 Kh8 17.Sg3 He8 18.h3 Gd7
 19.Sh5 Hh5 20.Hg3 a5 21.f5 a4 22.Sf4 Hh6 23.Gd5
 Gd4 24.c3 Ge5 25.Hf3 Wab8 26.a3 g6 27.Se6 Wf6
 28.g4 Ge6 29.Ge6 g5 30.Kg2 b5 31.Hd3 Wff8
 32.Gd7 Wb6 33.Hd5 Hg7 34.Ge6 Hf6 35.Wad1 c6
 36.Hd2 Wd8 37.Wf3 h6 38.Wd3 Gf4 39.Hf2 Wb7
 40.Wh1 Kg7 41.h4 He5 42.Hf3 Wbb8 43.Wd4 c5
 44.Wd5 Hf6 45.Hf2 b4 46.ab4 cb4 47.hg5 Gg5
 48.Hd4 bc3 49.bc3 Wb2 50.Kf3 Wc2 51.Hf6 Gf6
 52.Wa5 Wc3 53.Ke2 Ge5 54.Wa4 Wb8 55.Wa2
 Kf6 56.Wh6 Kg5 57.Wh1 Wg3 58.Wh5 Kg4
 59.Wh6 Kf4 60.Wh4 Kg5 61.Wh1 Wb4 62.Gd5
 Wb5 63.Wf1 Gd4 64.Wc2 Kf6 i remis.

899.Gambit hetmański [D29]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Gabryś – M Drozd

1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.d4 d5 4.Sf3 dc4 5.e3 a6
 6.Gc4 b5 7.Gb3 c5 8.0–0 Gb7 9.He2 Sbd7 10.Wd1

Gd6 11.a3 Hc7 12.h3 Se4 13.Se4 Ge4 14.dc5 Sc5
 15.Gc2 Wd8 16.Ge4 Se4 17.Gd2 Sd2 18.Wd2 0–0
 19.Wad1 Ge7 20.Wd8 Wd8 21.Wd8 Gd8 22.Hd2
 Gf6 23.Sd4 g6 24.b4 Gd4 25.ed4 i remis.

900.Obrona Pirca [B07]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Brzózka – M Balcerowski

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.f3 Gg7 5.Ge3
 0–0 6.Hd2 b6 7.0–0–0 c5 8.dc5 bc5 9.Gc5 Ha5
 10.Ge3 Sc6 11.Gc4 Ge6 12.Sd5 Sd5 13.ed5 Wab8
 14.Ha5 Sa5 15.Gb3 Gf5 16.g4 Sb3 17.ab3 Gd7
 18.Ga7 Gh6 19.Kb1 Wa8 20.Gd4 e5 21.de6 fe6
 22.h4 Wf7 23.g5 Gf8 24.Gf6 Gc6 25.h5 Wfa7 26.c4
 Wa1 27.Kc2 Wd1 28.hg6 hg6 29.Kd1 Gf3 30.Sf3
 Wa1 31.Kd2 Wh1 32.b4 Kf7 33.c5 dc5 34.Se5 Ke8
 35.bc5 Gc5 36.Sg6 Wg1 37.Kd3 Gd6 38.Ke4 Kd7
 39.Se5 Ge5 40.Ke5 Wg4 41.b3 Wb4 42.g6 Wb5
 43.Ke4 Wb3 44.g7 Wg3 45.Kf4 Wg6 46.Ke4 Kd6
 47.Ge5 Ke7 48.Kf4 i remis.

901.Obrona sycylijska [B81]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Tarnowski – K Podolski

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
 a6 6.h3 e6 7.g4 Sc6 8.Gg2 Hc7 9.0–0 Ge7 10.Sce2
 0–0 11.Ge3 d5 12.ed5 Sd5 13.Gd5 ed5 14.Sg3 Gd6
 15.Kg2 We8 16.Sgf5 Ge5 17.c3 Sa5 18.Gg5 Sc4
 19.Wb1 f6 20.Gc1 Hf7 21.b3 Sd6 22.f4 Sf5 23.fe5
 Sd4 24.cd4 Hg6 i remis.

902.Obrona sycylijska [B91]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Kostro – M Bednarski

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
 a6 6.g3 e5 7.Sde2 Ge7 8.Gg2 0–0 9.0–0 Ge6 10.h3
 Sbd7 11.a4 b6 12.Ge3 Hc7 13.Sd5 Sd5 14.ed5 Gf5
 15.Wc1 b5 16.f4 f6 17.g4 Gg6 18.f5 Gf7 19.c3 Sb6
 20.b3 ba4 21.c4 ab3 22.Hb3 Wab8 23.Ha2 Wfc8
 24.Wc3 a5 25.Wfc1 Sd7 26.Sg3 Sc5 27.h4 Wb4
 28.g5 a4 29.Se4 Sb3 30.W1c2 Sd4 31.c5 Sc2
 32.cd6 Hb8 33.Hc2 Wc3 34.Hc3 Gd6 35.Sd6 Wb1
 36.Kh2 Hd6 37.Gc5 Hd7 38.Hd3 Wb2 39.d6 Hc6 i
 białe poddały się.

Runda 5

1	Bednarski	0,0 : 1,0	Łachut
2	Podolski	0,5 : 0,5	Kostro
3	Balcerowski	0,0 : 1,0	Tarnowski
4	Drozd	0,5 : 0,5	Brzózka
5	Adamski A.	0,5 : 0,5	Gabryś
6	Borowski	1,0 : 0,0	Gniot
7	Doda	0,0 : 1,0	Witkowski
8	Ruszczycki	0,0 : 1,0	Grąbczewski
9	Kłaput	0,0 : 1,0	Śliwa

Doda przegrywając z Witkowskim „zaliczył pierwsze zero” do tabeli. Po debiucie Zbigniew Doda otrzymał doskonałą pozycję na granicy wygranej, potem stracił przewagę, wpadł w niedoczas i już w przegranej sytuacji **przekroczył czas**. Remisowym „królem” był **Brzózka**, który **zakończył wszystkie pięć partii wynikiem nierozstrzygniętym**. Największą niespodzianką była **porażka Bednarskiego** z Łachutem. Przyczyną porażki była „podstawka” jakości w 23. ruchu. **Była to runda „czarnych”**, gdyż stosunek zwycięstw czarnymi do zwycięstw białymi wynosił 5,0 : 1,0!

Stan po V rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	4,5	4
2	6	M	Tarnowski	3,5	2
	2	K	Podolski	3,5	2
	2	M	Drozd	3,5	2
5	2	M	Bednarski	3,0	2
	2	M	Doda	3,0	2
	9	K	Łachut	3,0	2
8	11	M	Borowski	2,5	2
9	6	M	Balcerowski	2,5	1
	-	M	Grąbczewski	2,5	1
	-	M	Witkowski	2,5	1

903.Partia hiszpańska [C98]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Bednarski – K Łachut

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 Sa5

10.Gc2 c5 11.d4 Hc7 12.Sbd2 Gb7 13.d5 Gc8 14.b4 cb4 15.cb4 Sc4 16.Sc4 bc4 17.We3 Gd7 18.Gd2 Wfc8 19.Gc3 Ha7 20.Sh4 Gd8 21.Sf5 Gf5 22.ef5 Gb6

23.Hf3?? Ge3 24.fe3 Sd5 25.Gd2 c3 26.Hd5 cd2 27.Hd2 d5 28.Wd1 d4 29.ed4 Wd8 30.Kh1 Wd4 31.He2 Wd1 32.Gd1 Hd4 33.Gc2 f6 34.Gd3 Hb4 35.Ga6 Hb1 36.Kh2 Hf5 37.Hc4 Kh8 38.Hd5 Wb8 39.Gb7 Hf4 40.Kh1 Hc1 41.Kh2 Hc7 42.Gc6 e4 43.Kg1 Wb1 i białe poddały się.

904.Partia katalońska [E09]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Podolski – M Kostro

1.Sf3 Sf6 2.g3 d5 3.Gg2 e6 4.0–0 Ge7 5.d4 0–0 6.c4 c6 7.Sbd2 b6 8.b3 Gb7 9.Gb2 Sbd7 10.Hc2 c5 11.Wac1 dc4 12.Hc4 Wc8 13.Wfd1 a6 14.dc5 b5 15.Hh4 Wc5 16.Wc5 Gc5 17.Wc1 Ge7 18.Hd4 Hb8 19.Se5 Se5 20.Gb7 Hb7 21.He5 Wc8 22.Wc8 Hc8 23.Se4 h6 24.Hc3 Hc3 25.Sc3 Kf8 26.Kf1 Ke8 27.f3 Kd7 28.e4 Kc6 29.Ke2 Sd7 30.Sd1 g6 31.Sf2 h5 32.Sd3 Gd6 33.Kf2 Sc5 34.Sc5 Gc5 35.Kg2 Ge3 36.g4 Kc5 37.gh5 gh5 38.Kh3 Gf4 39.Kh4 Gh2 40.Kh5 Gf4 41.Kg4 Gd2 42.f4 i remis.

905.Partia angielska [A29]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Balcerowski – M Tarnowski

1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.g3 d5 4.cd5 Sd5 5.Gg2 Ge6 6.Sf3 Sc6 7.0–0 Sb6 8.d3 Ge7 9.Ge3 f5 10.Sa4 0–0 11.Sc5 Gc5 12.Gc5 Wf7 13.b4 Hf6 14.b5 Se7 15.d4 e4 16.Se5 Wff8 17.f3 ef3 18.Gf3 Sbd5

19.Hc1 Wad8 20.Ha3 Wfe8 21.Wae1 b6 22.e4 fe4
23.Ge4 Hh6 24.Ge7 Se7 25.Ha7 Wd4 26.Hc7 Wd2
27.Sf3 Wa2 28.Gh7 Hh7 29.We6 Hh3 30.We2 i
białe poddały się.

Witold Balcerowski
– lata sześćdziesiąte ub. wieku
© Wikimedia Commons

**906.Debiut Retiego [A15]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

K Ruszczyski – M Grąbczewski

1.Sf3 Sf6 2.c4 g6 3.b3 Gg7 4.Gb2 0–0 5.d3
d6 6.e4 c5 7.Ge2 Sc6 8.0–0 Wb8 9.Sa3 a6 10.Sc2
b5 11.Wb1 bc4 12.bc4 Ha5 13.a3 Gd7 14.Ga1
Wb1 15.Hb1 Wb8 16.Ha2 Hb6 17.Sd2 Ha5 18.Sf3
Hb6 19.Sd2 Gh6 20.Wb1 Hc7 21.Gc3 Wb1 22.Hb1
Sd4 23.Gd4 cd4 24.Sb3 e5 25.He1 d5 26.ed5 Sd5
27.Sc4 ed4 28.cd5 Hc3 29.Hc3 dc3 30.Gd1 Gf8
31.Kf1 Ga3 32.Ke2 Kf8 33.Ke3 Ga4 34.Kd4 Gb2
35.Kc5 Ke7 36.Gc2 Ga3 37.Kc4 Kd6 38.Kc3 Kd5
39.Gd1 Gb5 40.Gf3 Kd6 41.Sd2 Gd7 42.Sb3 Gc8
43.g3 Kc7 44.d4 Kb6 45.Sd2 Gf8 46.Sc4 Kb5 47.Se5
Gb4 48.Kb3 Ge1 49.d5 Gf2 50.Sf7 Gc5 51.h4 a5

52.Ge2 Kb6 53.h5 Gb7 54.Kc4 Ga6 i białe poddały się.

**907.Obrona Nimzowitscha [E47]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Drozd – M Brzózka

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 0–0 5.Gd3
d6 6.Hc2 e5 7.Sge2 We8 8.0–0 Sc6 9.d5 Gc3
10.Sc3 Sb4 11.Hd2 Sd3 12.Hd3 Sd7 13.Hc2 Wf8
14.e4 i remis.

**908.Partia szkocka [C47]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

K Adamski A. – K Gabryś

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 Sf6 4.d4 ed4 5.Sd4
Gb4 6.Sc6 bc6 7.Gd3 d5 8.ed5 cd5 9.0–0 0–0
10.Gg5 Ge6 11.Se2 h6 12.Gh4 Ge7 13.Sd4 Gg4
14.f3 Gd7 15.c3 We8 16.We1 Wb8 17.Hd2 Sh5
18.Ge7 We7 19.b4 c6 20.Sb3 We1 21.We1 Hc7
22.Sc5 We8 23.g3 Sf6 24.We8 Ge8 25.Kf2 Kf8
26.He3 He7 27.a4 Sd7 28.He7 Ke7 29.Sb7 Se5
30.Ge2 Kd7 31.Ke3 Kc7 32.Sc5 Sd7 33.Kd4 Kd6
34.Sd7 Gd7 35.Gd3 h5 36.c4 dc4 37.Gc4 Ge8
38.h4 f6 39.f4 Gg6 40.Ge2 Gf7 41.a5 g6 42.Gd3
Ge8 43.Gb1 Gf7 44.Gc2 Ge8 45.Gb3 Gd7 46.Gg8
Gf5 47.Gh7 Gb1 48.Gg8 Gf5 49.Gc4 Gg4 50.Gd3
Gf5 51.Ge2 Gd7 52.Gf3 Ge6 53.Kc3 Gd7 54.b5 cb5
55.Kb4 Gf5 56.Ge2 a6 i remis.

**909.Obrona Nimzowitscha [E24]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Borowski – M Gniot

1.c4 Sf6 2.d4 e6 3.Sc3 Gb4 4.a3 Gc3 5.bc3
c5 6.Hc2 0–0 7.e4 d6 8.Gd3 Sc6 9.Se2 e5 10.Gb2
b6 11.d5 Sa5 12.Sg3 g6 13.He2 Ga6 14.Sf1 Sh5
15.g3 Hd7 16.Se3 Hh3 17.Hd1 Sg7 18.Gf1 Hc8
19.g4 Hd8 20.h4 f6 21.Gd3 Hd7 22.a4 Kf7 23.h5
Ke7 24.Hf3 Wh8 25.h6 Se8 26.He2 Sc7 27.Gc2
Waf8 28.Kd2 Wf7 29.Waf1 Kd8 30.Gc1 Whf8
31.Ke1 He8 32.f3 Gc8 33.Wf2 Gd7 34.Hd1 Kc8
35.Gb2 Kb8 36.Kd2 Hc8 37.Kc1 f5 38.gf5 gf5
39.ef5 Hd8 40.Wh5 Se8 41.Wg2 Sf6 42.Whg5 He8
43.Kb1 Sg8 44.Wh2 Se7 45.Whh5 Sg8 46.Gc1 Sf6
47.Wh4 Wg8 48.Sg4 Sc4 49.Sf6 Wf6 50.Wc4 Wg5
51.Gg5 Wf7 52.f6 b5 53.Wh4 Hg8 54.Hd2 a6

55.Ka1 Gc8 56.Wh1 Ka7 57.Wb1 Hd8 58.Gh4 Ha5
59.Wg1 Gf5 60.Wg7 Wb7 61.Wb7 Kb7 62.f7 i
czarne poddały się.

**910.Obrona Benoni [A43]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Doda – M Witkowski

1.d4 Sf6 2.Sf3 c5 3.d5 b5 4.Lg5 Db6 5.c3
Lb7 6.Lxf6 Dxf6 7.e4 Dg6 8.Sbd2 e6 9.Lxb5 exd5
10.0–0 dxe4 11.Se5 De6 12.f4 Le7 13.Lc4 d5
14.Da4+ Kd8 15.Le2 f6 16.Sg4 f5 17.Se3 Sd7
18.Tad1 Sb6 19.Da5 Ke8 20.Sb3 Dc8 21.g4 g6
22.Kh1 Ld6 23.gxf5 gxf5 24.Lh5+ Kf8 25.Td2 Tg8
26.Le2 Tg7 27.Da3 Tg6 28.Da5 Tf6 29.Lb5 Dc7
30.La6 Lxa6 31.Dxa6 Lxf4 32.Te2 Lxe3 33.Txe3 Th6
34.De2 Df7 35.Sd2 Ke7 36.Sf3 Dh5 37.Df2 Sc4 i
białe przekroczyły czas.

**911.Partia angielska [A20]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

K Łąput – IM Śliwa

1.c4 e5 2.d3 f5 3.d4 ed4 4.Sf3 Gb4 5.Gd2
Gd2 6.Sbd2 c5 7.b4 d6 8.e3 He7 9.Ge2 de3 10.fe3
He3 11.Wb1 Sf6 12.Wb3 He7 13.0–0 0–0 14.Gd3
Sc6 15.We1 Hc7 16.Sh4 Sd4 17.Wb1 cb4 18.Sdf3
Hc5 19.Kh1 Sg4 20.Hd2 Sf3 21.gf3 Se5 22.Wg1
Hd4 23.Wg7 Kg7 24.Wg1 Kf7 25.Hh6 Hd3 26.c5
Ke7 27.We1 Ge6 28.cd6 Hd6 29.Hg7 Wf7 30.Sf5
Kd7 i białe poddały się.

Runda 6

1	Łąput	0,5 : 0,5	Śliwa
2	Grąbczewski	0,5 : 0,5	Kłaput
3	Witkowski	1,0 : 0,0	Ruszczycki
4	Gniot	0,0 : 1,0	Doda
5	Gabryś	1,0 : 0,0	Borowski
6	Brzózka	0,0 : 1,0	Adamski A.
7	Tarnowski	0,0 : 1,0	Drozd
8	Kostro	1,0 : 0,0	Balcerowski
9	Bednarski	0,5 : 0,5	Podolski

W centralnej partii rundy, Drozd rozgromił Tarnowskiego w ulubionym wariantcie olimpijczyka w sposób nie podlegający „dyskusji”. Brzózka przegrał ciekawą końcówkę z Andrzejem Adamskim. Zresztą, gdy spojrzymy na wyniki, to zobaczymy, że kandydaci (m.in. Łąput – Śliwa!) coraz skuteczniej stawiali opór mistrzom. Gniot przegrał już piątą partię, podobnie jak Ruszczycki.

Stan po VI rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	5,0	
2	2	M	Drozd	4,5	
3	5	M	Doda	4,0	3
4	2	K	Podolski	4,0	2
5	2	M	Tarnowski	3,5	2
	5	M	Bednarski	3,5	2
	9	M	Witkowski	3,5	2
	5	K	Łąput	3,5	2
9	-	M	Kostro	3,0	1
	-	K	Adamski A.	3,0	1
	9	M	Grąbczewski	3,0	1

**912.Obrona dwóch skoczków [C56]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

K Łąput – IM Śliwa

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gc4 Sf6 4.d4 ed4 5.0–0
Se4 6.We1 d5 7.Gd5 Hd5 8.Sc3 Ha5 9.Se4 Ge6
10.Gd2 Hf5 11.Gg5 h6 12.Gh4 Gb4 13.Sd4 Sd4
14.Hd4 Ge1 15.Hg7 Kd7 16.We1 Ha5 17.Hd4 Kc6
18.b4 Hd5 19.He3 b6 20.c4 Hf5 21.c5 Wag8
22.Gg3 Gd5 23.f3 Ge4 24.fe4 Hg5 25.Ha3 Wc8
26.Ha4 b5 27.Ha6 Kd7 28.Hb5 Ke7 29.Hc6 Whg8
30.e5 Wg6 31.e6 We6 32.We6 fe6 33.Gd6 i remis.

**913.Obrona sycylijska [B30]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Grąbczewski – K Łąput

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.b4 cb4 4.d4 d5 5.ed5
Hd5 6.c4 bc3 7.Sc3 Ha5 8.d5 e6 9.dc6 Hc3 10.Gd2
Hc6 11.Wc1 Hd6 12.Wc8 Wc8 13.Gb5 Wc6 14.0–
0 Sf6 15.Ha4 a6 16.Ga6 Ha3 17.Gb5 Ha4 18.Ga4
Sd7 19.Gc6 bc6 20.Gc3 c5 21.a4 f6 22.We1 Kf7
23.Wb1 Gd6 24.Kf1 Wb8 25.Wb8 Gb8 26.Ke2 Ke7
27.Kd3 Kd6 28.Kc4 Kc6 29.a5 Ga7 30.h3 Gb8 31.g4
g5 32.Gb2 Gf4 33.Gc3 Gc7 34.Gd2 Gd8 35.Gc3 Gc7
36.Gd2 Gb8 37.Gc3 Gf4 38.Ge1 Gc1 39.Gc3 Gf4 i
remis.

914.Partia angielska [A34]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Witkowski – K Ruszczycki

1.c4 Sf6 2.Sc3 c5 3.g3 g6 4.Gg2 Gg7 5.e4 e5
6.Sge2 Sc6 7.0–0 d6 8.d3 Gd7 9.f4 h6 10.Wb1 a5
11.a3 Hc8 12.fe5 de5 13.Sd5 Sd5 14.cd5 Sd4
15.Sd4 cd4 16.Gd2 Gg4 17.Gf3 Gh3 18.Wf2 h5
19.Wc1 Hd7 20.Gg2 Gg4 21.He1 h4 22.gh4 Wh4
23.Ga5 b6 24.Gb6 Gh6 25.Wc7 Ge3 26.Wd7 Kd7
27.h3 Gh5 28.Kh2 Wf4 29.Wf4 Gf4 30.Kh1 Wc8
31.Hf2 Wc1 32.Gf1 g5 33.Kg2 Gd1 34.Ge2 Ga4
35.Hf3 Wc2 36.Ga5 Kc8 37.Hh5 Wb2 38.Kf3 Ge8
39.Hh8 i czarne poddały się.

**915.Partia pionem hetmańskim [A45]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Gniot – M Doda

1.d4 Sf6 2.g3 c5 3.d5 d6 4.Gg2 g6 5.e4 Gg7
6.Se2 0-0 7.0-0 b5 8.Sa3 Ga6 9.c3 Sbd7 10.Sc2
Sb6 11.Wb1 Wc8 12.b3 e6 13.Se3 ed5 14.ed5
We8 15.Hc2 Wc7 16.h4 Wce7 17.Sf4 Gc8 18.Gd2
Sfd7 19.c4 bc4 20.bc4 Se5 21.Ga5 Sg4 22.Sg4 Gg4
23.Gh3 Gh3 24.Sh3 Hc8 25.Sf4 Ge5 26.Sd3 Gd4
27.Wbe1 Hh3 28.We7 Hg3 29.Kh1 Hh4 30.Kg2
Hg4 31.Kh1 Hh3 32.Kg1 We7 33.We1 We1 34.Se1
Hg4 35.Kf1 h5 36.Gb6 ab6 37.Hb3 h4 38.Hb6 Hf4
39.Sd3 Hf3 i białe poddały sie.

916.Partia hiszpańska [C84]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

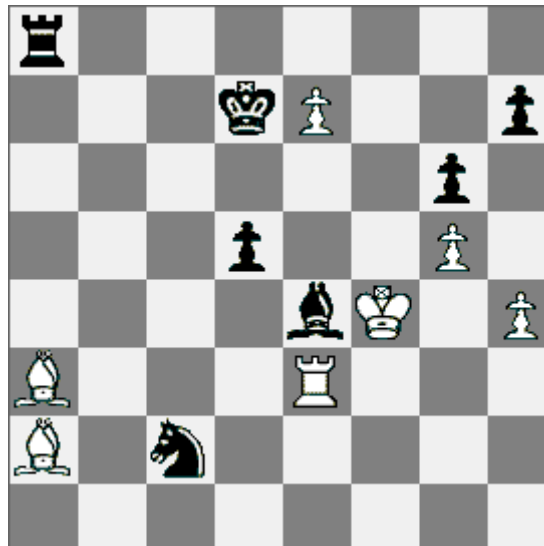
K Gabryś – M Borowski

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.O–
0 Ge7 6.d4 Se4 7.We1 d5 8.Se5 Gd7 9.Gc6 Gc6
10.Sc6 bc6 11.He2 Kf8 12.Sd2 Sd2 13.Gd2 Gd6
14.h3 Hf6 15.He3 h6 16.We2 g6 17.a3 Kg7
18.Wae1 Wab8 19.b4 Hf5 20.Hc3 Hd7 21.Hd3
Wa8 22.c4 Kh7 23.c5 Gf8 24.Gf4 a5 25.Hg3 ab4
26.ab4 Wb8 27.Gd2 Wg8 28.h4 h5 29.Hf4 Wc8
30.We7 g5 i czarne poddały się.

917.Partia hiszpańska [C63]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Brzózka – K Adamski A.

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 f5 4.d3 Sf6 5.Sc3
Sd4 6.Ga4 Gc5 7.ef5 0-0 8.Se4 Ge7 9.Se5 d5
10.Sg3 Gd6 11.f4 Sf5 12.Sf5 Gf5 13.0-0 c6 14.c3
Hb6 15.Kh1 Ge5 16.fe5 Sg4 17.d4 Ge4 18.Gf4 Hb2
19.Hd2 Hd2 20.Gd2 b5 21.Gb3 Gd3 22.Wf3 Ge2
23.Wf8 Wf8 24.We1 Gd3 25.h3 Sf2 26.Kh2 Se4
27.We3 Gb1 28.Ge1 Wf1 29.g3 Sg5 30.Kg2 Wf8
31.g4 a5 32.h4 Se6 33.a4 Wb8 34.ab5 Wb5 35.c4
Ge4 36.Kg3 Wb8 37.cd5 cd5 38.Ga5 Sd4 39.Ga2
Kf8 40.Gc3 Sc6 41.Kf4 Ke7 42.e6 Wf8 43.Kg3 g6
44.g5 Kd6 45.Gb2 Wa8 46.e7 Kd7 47.Ga3 Sd4
48.Kf4 Sc2

49.e8H We8 50.Gb3 Se3 51.Ga4 Kd8
52.Ke3 We6 i białe poddały się.

918.Obrona Pirca [B09]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Kostro – M Balcerowski

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.Ge2 Gg7 5.f4 c5
6.Sf3 0-0 7.dc5 Ha5 8.0-0 Hc5 9.Kh1 Sc6 10.Sd2
Sd4 11.Sb3 Sb3 12.ab3 a6 13.Gf3 Wb8 14.g4 b5
15.g5 Sd7 16.Sd5 We8 17.Ge3 Hc6 18.e5 Gb7
19.Se7 We7 20.Gc6 Gc6 21.Kg1 de5 22.f5 gf5
23.Wf5 Ge4 24.Wf2 Sf8 25.Wa6 Wd7 26.Wd6
Wc7 27.c3 Wa8 28.Wd8 Wa2 29.Hd6 Wc6 30.He7
Gg6 31.Gc5 Wc5 32.Hc5 e4 33.Wfd2 e3 34.Wf8
Gf8 35.Wd8 i czarne poddały się.

919.Obrona sycylijska [B90] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Tarnowski – M Drozd

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.h3 Sc6 7.g4 Sd4 8.Hd4 e5 9.Hd3 Ge7 10.Sd5 Sd5 11.Hd5 Hc7 12.c4 Ge6 13.Hd3 0-0 14.Ge2 b5 15.cb5 ab5 16.b3 d5 17.ed5 Gd5 18.0-0 Gb7 19.Gb2 Hc6 20.f3 Hh6 21.Hd7?

21...He3 22.Kh1 He2 23.Hb7 Wa2 24.Wa2 Hf1 25.Kh2 Hf2 26.Kh1 Gc5 27.Gd4 Hd4 i białe poddały się.

920.Obrona francuska [C12] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Bednarski – K Podolski

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.Gg5 Gb4 5.e5 h6 6.Gd2 Sfd7 7.Hg4 Gf8 8.f4 c5 9.Sf3 a6 10.f5 cd4 11.Hd4 Sc6 12.Hf4 ef5 13.0-0-0 Sb6 14.Ge3 Ge6 15.Sh4 d4 16.Sf5 Hg5 17.Sd4 Hf4 18.Gf4 Sd4 19.Wd4 Gc5 20.Wd1 0-0 21.Se4 Ge7 22.Ge3 Sd5 23.Gc5 Wfc8 24.Ge7 Se7 25.a3 Sg6 26.Sd6 Wc7 27.We1 Wd8 28.c3 Gb3 29.Sf5 Se5 30.Ga6 Sd3 31.Gd3 Wd3 32.We3 Wd8 33.Whe1 Kh7 34.We8 Wd3 35.W8e7 We7 36.Se7 g6 37.Sc8 f5 38.Sb6 g5 39.We7 Kg6 40.Wd7 Wd7 41.Sd7 f4 42.Sb6 i remis.

Runda 7

1	Podolski	0,5 : 0,5	Łachut
2	Balcerowski	0,0 : 1,0	Bednarski
3	Drozd	1,0 : 0,0	Kostro
4	Adamski A.	1,0 : 0,0	Tarnowski
5	Borowski	0,5 : 0,5	Brzózka
6	Doda	0,0 : 1,0	Gabryś
7	Ruszczycki	0,0 : 1,0	Gniot
8	Kłaput	0,5 : 0,5	Witkowski
9	Śliwa	0,0 : 1,0	Grąbczewski

Rundy VI – VII okazały się tłustym połowem Drozda. Po rozgromieniu Tarnowskiego w poprzedniej rundzie, **Drozd zainkasował kolejny punkt w partii z Kostrą**, który z dwoma pionami więcej nie chciał uwierzyć, że pozycja jest jednak remisowa i wpadł w wyrafinowaną pułapkę, rezygnując lekkomyślnie z wiecznego szacha. **Tarnowski znowu przegrał. Śliwa** wybrawszy bardzo zobowiązujący debiutowy – **przegrał po obosiecznej walce z Grąbczewskim i ustąpił Drozdowi pozycję lidera. „Mecz” kandydaci – mistrzowie wygrali tym razem ci pierwsi w stosunku 3,0 : 2,0**, co było kolejną niespodzianką mistrzostw. W partii outsiderów (obaj mieli tylko po 0,5 punktu), czyli **Ruszczycki – Gniot**, lepszy okazał się senior Tadeusz Gniot.

Stan po VII rundzie (czołówka):

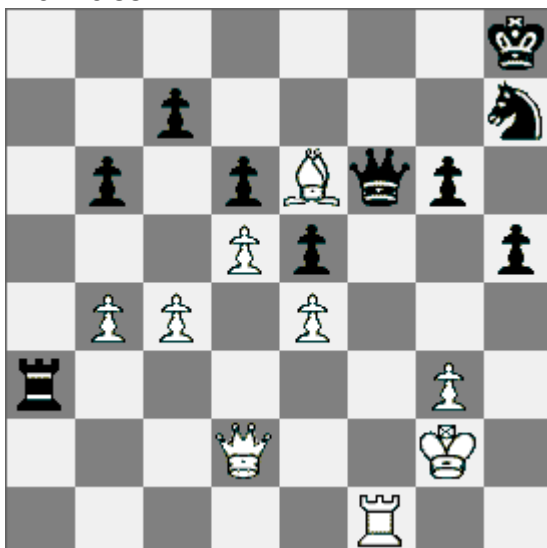
1	2	M	Drozd	5,5	
2	1	IM	Śliwa	5,0	
3	5	M	Bednarski	4,5	3
4	4	K	Podolski	4,5	2
5	3	M	Doda	4,0	3
6	9	K	Adamski A.	4,0	2
	3	M	Doda	4,0	2
	9	M	Grąbczewski	4,0	2
	5	M	Witkowski	4,0	2
	5	K	Łachut	4,0	2
11	5	M	Tarnowski	3,5	2
	-	K	Gabryś	3,5	2

921.Partia hiszpańska [C90]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****K Podolski – K Łachut**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0–0 8.d3 d6 9.c3 Sa5 10.Gc2 c5 11.Sbd2 Hc7 12.Sf1 Gb7 13.Se3 h6 14.h3 Wfe8 15.Sh2 Sc6 16.Shg4 Sd8 17.Hf3 Sg4 18.hg4 Se6 i remis.

922.Obrona królewsko – indyjska [E67]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Balcerowski – M Bednarski**

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.g3 0–0 5.Gg2 d6 6.Sf3 Sbd7 7.0–0 e5 8.d5 a5 9.Se1 Sc5 10.Sd3 Sd3 11.Hd3 Sd7 12.e4 Sc5 13.He2 f5 14.f3 Wf7 15.Ge3 b6 16.Wab1 Hf8 17.b3 Sd7 18.a3 f4 19.Gf2 Sf6 20.Ge1 fg3 21.hg3 h5 22.Gd2 Gh6 23.Sd1 Gd7 24.Sf2 Sh7 25.Sh3 Gd2 26.Hd2 Gh3 27.Gh3 Wf3 28.Kg2 Wf6 29.Ge6 Kh8 30.b4 ab4 31.ab4 Wa3 32.Wf6 Hf6 33.Wf1

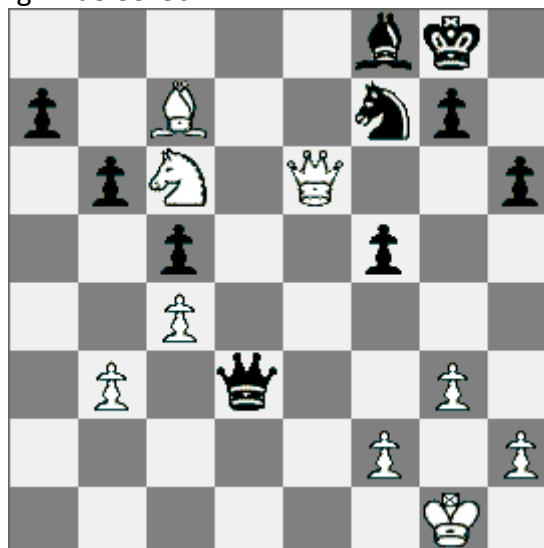

33...Wg3 34.Kg3 Hf1 35.c5 bc5 36.bc5 Hg1 37.Kh4 g5 38.Kh3 Sf6 39.Hb2 Hh1 40.Kg3 Se4 i mat.

923.Debiut Retiego [A14]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Drozd – M Kostro**

1.Sf3 Sf6 2.g3 d5 3.Gg2 e6 4.0–0 Ge7 5.c4 0–0 6.b3 c5 7.cd5 Sd5 8.Gb2 b6 9.Sc3 Sc3 10.dc3 Gb7 11.Hc2 Hc7 12.c4 Sd7 13.Wad1 Wad8 14.Wd2 Sf6 15.Wfd1 Ge4 16.Hc3 Wd2 17.Wd2

Wd8 18.Se5 Gf8 19.Wd8 Hd8 20.Ge4 Hd1 21.Kg2 Se4 22.Hf3 f5 23.Hh5 Sd6 24.Sd7 Ge7 25.Sb8 Hc2 26.Sc6 Gf8 27.Ge5 Sf7 28.Hf3 Ha2 29.Hd3 h6 30.Hd7 He2 31.He6 He4 32.Kg1 Hb1 33.Kg2 He4 34.Kg1 Hd3 35.Gc7

35...Hb3?? 36.Se5 Hb1 37.Kg2 He4 38.Kh3 He2 39.Hf7 Kh7 40.Hf5 Kg8 41.Hf7 Kh7 42.Hf8 Hf1 43.Kg4 He2 44.Hf3 i czarne poddały się.

924.Gambit szkocki [C55]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Adamski A. – M Tarnowski**

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4 ed4 4.Gc4 Sf6 5.e5 d5 6.Gb5 Se4 7.Sd4 Gd7 8.Gc6 bc6 9.0–0 Gc5 10.Ge3 Gb6 11.Sd2 He7 12.Se4 de4 13.Gf4 g5 14.Gg3 h5 15.e6 Ge6 16.Ge5 Gg4 17.Sc6 He6 18.He1 Wh6 19.Gg7 Wg6 20.Sd4 Hd5 21.c4 Hb7 22.c5 Gc5 23.Sb3 Gf2 24.Wf2 Wg7 25.Sc5 Hd5 26.Se4 0–0–0 27.Wd2 He5 28.Sd6 Hd6 29.Wd6 Wd6 30.Wc1 f6 31.h3 Ge6 32.Hb4 Wgd7 33.Kh2 h4 34.We1 f5 35.Hc3 Ga2 36.b3 Wb6 37.Hf3 c6 38.We8 Kc7 39.Hf5 Gb3 40.Hg5 Gd5 41.Hh4 Kb7 42.Hf4 Wc7 43.Hd2 Wb3 44.Wd8 Wb5 45.h4 a5 46.h5 a4 47.Hc3 We7 48.h6 We2 49.Hg7 Kb6 50.Wb8 Ka5 51.Wb5 cb5 52.h7 i czarne poddały się.

925.Obrona hetmańsko – indyjska [E14]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Borowski – M Brzózka**

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 c5 4.e3 b6 5.Sc3 Gb7 6.Gd3 cd4 7.ed4 d5 8.0–0 Ge7 9.cd5 Sd5 10.Gb5

Gc6 11.Ha4 Hd7 12.Sd5 Hd5 13.Gc6 Sc6 14.Ge3 0–0 15.Wfc1 b5 16.Hd1 Wac8 17.Wc3 Sb4 18.Wc8 Wc8 19.a3 Sa6 20.Wc1 Hb7 21.Gf4 Wc1 i remis.

926.Obrona hetmańsko – indyjska [E14] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Doda – K Gabryś

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.e3 Gb7 5.Gd3 Ge7 6.0–0 0–0 7.Sc3 d5 8.b3 Se4 9.Gb2 Sd7 10.Hc2 f5 11.Se2 Wf6 12.Se5 Wh6 13.cd5 Gd5 14.Sf4 Se5 15.de5 Gc5 16.Sd5 ed5 17.Gd4 Hh4 18.h3 Gd4 19.ed4 Wf8 20.f4 Wg6 21.Ge4 fe4 22.f5 Wg5 23.Hc6 Wg3 24.f6 gf6 25.He6 Kh8 26.ef6 Wfg8 27.Wf2 Wh3 28.Hg8 Kg8 29.gh3 Kf7 30.Waf1 Hh3 i białe poddały się.

927.Obrona skandynawska [B01] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Ruszczycki – M Gniot

1.e4 d5 2.ed5 Sf6 3.d4 c6 4.dc6 bc6 5.Sf3 Gg4 6.Ge2 Hc7 7.0–0 Sbd7 8.Sbd2 e6 9.Sc4 Wd8 10.Gd2 Ge7 11.Ga5 Sb6 12.Sce5 Wd5 13.b4 0–0 14.c4 Wdd8 15.c5 Hb7 16.Sg4 Sg4 17.Hc2 Wd5 18.Wab1 Sd7 19.b5 Sdf6 20.bc6 Hc6 21.h3 Sh6 22.Gb5 Hc8 23.Ha4 Wh5 24.Hc4 Ha8 25.Se5 He4 26.Gc6 Hf4 27.Hc3 Sf5 28.Wfd1 Sd4 29.Hd4 Hd4 30.Wd4 We5 31.f4 Gc5 32.fe5 Gd4 33.Kh1 Ge5 34.Wd1 h6 35.Gd8 Sd5 36.Gh4 Sb4 37.Ga4 Sa2 38.Ge7 Wc8 39.Ga3 g5 40.We1 Gg3 i białe poddały się.

928.Partia hiszpańska [C86] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Kłaput – M Witkowski

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.He2 b5 7.Gb3 0–0 8.c3 d5 9.d3 d4 10.cd4 Sd4 11.Sd4 Hd4 12.Ge3 Hd8 13.Sc3 b4 14.Sd5 Ge6 15.Sf6 Gf6 16.Ge6 fe6 17.Wac1 Ge7 18.Wc4 Hd7 19.Wfc1 Gd6 20.d4 ed4 21.Gd4 e5 22.Gc5 a5 23.b3 He6 24.Gd6 cd6 25.Wc6 a4 i remis.

929.Obrona Tarrascha [D34] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

IM Śliwa – M Grąbczewski

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 c5 4.cd5 ed5 5.Sf3 Sc6 6.g3 Sf6 7.Gg2 Ge7 8.0–0 0–0 9.Gg5 Ge6 10.dc5 Gc5 11.Wc1 Gb6 12.Wc2 h6 13.Gh4 g5 14.Sg5 hg5 15.Gg5 Kg7 16.Wd2 He7 17.Gf6 Kf6 18.Gd5 Wad8 19.e3 Hc5 i białe poddały się.

Runda 8

1	Łachut	0,5 : 0,5	Grąbczewski
2	Witkowski	0,0 : 1,0	Śliwa
3	Gniot	0,0 : 1,0	Kłaput
4	Gabryś	0,0 : 1,0	Ruszczycki
5	Brzózka	0,5 : 0,5	Doda
6	Tarnowski	1,0 : 0,0	Borowski
7	Kostro	1,0 : 0,0	Adamski A.
8	Bednarski	1,0 : 0,0	Drozd
9	Podolski	0,0 : 1,0	Balcerowski

Po raz pierwszy zwyciężył Ruszczycki i po raz pierwszy przegrał Drozd. Śliwa, mistrz Polski z 1960 roku pokonał Witkowskiego, mistrza Polski z 1959 roku, i został znowu liderem. **Nie było już zawodnika bez porażki.** Tarnowski, po dwóch z rzędu porażkach, odnalazł się i po dobrej grze pokonał Borowskiego. **Brzózka jako jedyny z uczestników nie wygrał żadnej partii!**

Stan po VIII rundzie (czołówka):

1	2	IM	Śliwa	6,0	
2	3	M	Bednarski	5,5	4
	1	M	Drozd	5,5	4
4	11	M	Tarnowski	4,5	3
	6	M	Doda	4,5	3
6	4	K	Podolski	4,5	2
	6	M	Grąbczewski	4,5	2
	6	K	Łachut	4,5	2
9	-	K	Kłaput	4,0	3
10	-	M	Kostro	4,0	2
	6	K	Adamski A.	4,0	2
	6	K	Witkowski	4,0	2

930. Gambit królewski [C35]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Witkowski – IM Śliwa

1.e4 e5 2.f4 ef4 3.Sf3 Ge7 4.Sc3 Gh4 5.Ke2
 Ge7 6.d4 g5 7.Kf2 d6 8.h4 g4 9.Sg5

9...f6 (Czarne zdobywają już figurę!) 10.Sf7
 Kf7 11.Gc4 Kg7 12.h5 Sh6 13.Gf4 Wf8 14.Hd2 Sf7
 15.Waf1 Sd7 16.Ge2 Sb6 17.a4 a5 18.Kg1 Kh8
 19.h6 Ge6 20.Wh5 c5 21.d5 Gd7 22.b3 Se5 23.Gb5
 Gc8 24.Sd1 Sbd7 25.Se3 He8 26.Wh1 Hg6 27.Sf5
 Wf7 28.Gg3 Sf8 29.Ge8 Gf5 30.Gf7 Hf7 31.ef5 c4
 32.bc4 Sfd7 33.Wb1 Sc5 34.He2 Wg8 35.Wh4 Gd8
 36.Gf2

36...Sf3 37.Kf1 Sh4 38.Gh4 Hh5 39.Hf2 Se4
 40.Hf4 Hh4 41.Wb7 Sg3 i białe poddały się.

931. Obrona francuska [C11]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Łachut – M Grąbczewski

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 de4 4.Se4 Sd7 5.Sf3
 Sgf6 6.Gg5 Ge7 7.Sf6 Gf6 8.Gf6 Sf6 9.Gd3 0–0
 10.0–0 b6 11.He2 Gb7 12.Wad1 We8 13.c3 Gf3
 14.Hf3 Hd5 i remis.

932. Obrona sycylijska [B99]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Gniot – K Kłaput

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
 a6 6.Gg5 e6 7.f4 h6 8.Gh4 Ge7 9.Hf3 Hc7 10.0–0–
 0 Sbd7 11.g4 g5 12.fg5 Se5 13.He2 Sfg4 14.h3 Gg5
 15.Gg5 hg5 16.Wg1 Sf6 17.Wg5 He7 18.Kb1 Gd7
 19.Sf3 Sf3 20.Hf3 Gc6 21.Wg2 Sd7 22.Wgd2 Se5
 23.He3 0–0–0 24.Ha7 Sg6 25.Wd4 Wh5 26.a3 Hc7
 27.Ha8 Hb8 28.Hb8 Kb8 29.Wd6 Wd6 30.Wd6
 Wh4 31.Wd4 Kc7 32.Wc4 Se5 33.Wb4 a5 34.Wd4
 f5 35.Gc4 Gd7 36.Ge2 f4 37.Wd1 Wh3 38.Gf1
 We3 39.Kc1 Gc6 40.Gd3 Sg4 41.Wg1 Wg3 42.Wg3
 fg3 43.Gf1 Se3 44.Gh3 g2 45.Se2 Ge4 46.Ge6 Sc2
 47.Gg4 Kd6 48.Kd2 Ke5 49.Sg1 Kf4 50.Gd1 Sd4
 51.Ke1 Kg3 52.Gh5 i białe poddały się.

933. Obrona hetmańska – indyjska [E12]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Gabryś – K Ruszczycki

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.Gg5 Gb7 5.Sc3
 Ge7 6.Hc2 c5 7.e4 cd4 8.Sd4 Sc6 9.Wd1 0–0
 10.Ge2 Kh8 11.0–0 Hc7 12.Kh1 Sg4 13.Gg4 Gg5
 14.Sf3 Hf4 15.Sg5 Hg5 16.Wd7 Hg4 17.Wb7 Sa5
 18.Wc7 Hf4 19.Sb5 a6 20.b4 ab5 21.cb5 He5
 22.ba5 Hb5 23.Wc1 Ha5 24.Hc6 Ha2 25.Hb6 He2
 26.Hb7 Wad8 27.h3 Hf2 28.Wd7 Wb8 29.Hc6
 Wb2 30.e5 We2 31.Wg1 We5 32.Hd6 Hc5 33.Ha6
 Wd5 34.Wa7 Hd6 35.Ha1 h6 36.Wf1 Kh7 37.Hb1
 Kg8 38.Ha1 We5 39.Hc1 Wc5 40.Hd1 Hd5 41.Hb1
 Hc4 42.Hd1 Wd5 43.Hb1 Hd3 44.Ha1 f6 45.We7
 e5 46.Wc1 Kh8 47.Wcc7 Hd1 48.Hd1 Wd1 49.Kh2
 Wg8 50.Wf7 Wd6 51.g4 Wd3 52.Wce7 Wb8
 53.Wd7 Wb2 54.Kh1 i białe poddały się.

934.Obrona sycylijska [B44]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Brzózka – M Doda**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sb5 d6 6.Gf4 e5 7.Ge3 Sf6 8.f3 a6 9.S5c3 Ge7 10.Gc4 0–0 11.0–0 Ge6 12.Sd5 b5 13.Gb3 Gd5 14.Gd5 Sd5 15.ed5 Sb8 16.a4 Sd7 17.Sa3 b4 18.Sc4 Wc8 19.He2 Hc7 20.b3 Sc5 21.a5 f5 22.Sb6 Wce8 23.Hc4 Kh8 24.Hb4 Gf6 25.Wad1 e4 26.f4 Sb7 27.c4 Sc5 28.Ha3 Sd3 29.b4 g5 30.Wd3 ed3 31.Hd3 g4 32.Gd4 Gd4 33.Hd4 Kg8 34.c5 We4 35.cd6 Hd6 36.Hc5 Wd8 37.Hd6 Wd6 38.Wb1 Wf4 39.b5 ab5 40.Wb5 Wd4 i remis.

935.Obrona sycylijska [B20]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Tarnowski – M Borowski**

1.e4 c5 2.Se2 e6 3.d4 d5 4.ed5 ed5 5.Sbc3 c4 6.g3 Gb4 7.Gg2 Se7 8.0–0 0–0 9.Sf4 Gc3 10.bc3 Sbc6 11.Ga3 g5 12.Sh3 f6 13.f4 g4 14.Sf2 f5 15.We1 We8 16.We3 b5 17.He2 a5 18.Gc5 Wb8 19.We1 Wb7 20.a3 Kf7 21.Sd1 Hd7 22.Kf2 Wc7 23.h3 h5 24.hg4 hg4 25.Wh1 Kg7 26.He1 Wh8 27.Wh8 Kh8 28.Hh1 Kg7 29.We1 Hd8 30.Se3 Wd7 31.Hh5 Wb7 32.Hg5 Kf7 33.Sd5 i czarne poddały się.

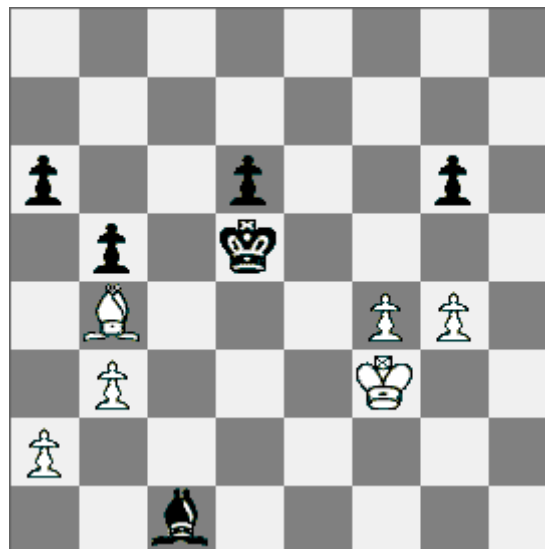
936.Obrona sycylijska [B29]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Kostro – K Adamski A.**

1.e4 c5 2.Sf3 Sf6 3.e5 Sd5 4.c4 Sc7 5.d4 cd4 6.Hd4 Sc6 7.He4 d5 8.ed6 Hd6 9.Sc3 Hg6 10.Hg6 hg6 11.Gf4 Se6 12.Ge3 f6 13.Sb5 Kf7 14.c5 Sed8 15.a3 Gf5 16.b4 e6 17.Sc3 g5 18.0–0–0 g4 19.Sd4 Sd4 20.Wd4 Kg6 21.g3 a5 22.Kb2 e5 23.Wd2 ab4 24.ab4 Sc6 25.Kb3 Wa1 26.Gg2 Ge6 27.Kb2 Wh1 28.Gh1 Wh2 29.Gc6 bc6 30.b5 cb5 31.Sb5 Wh1 32.c6 Gf5 33.Sc3 Ge7 34.c7 Wh8 35.Gb6 Wa8 36.Wd8 Ga3 37.Kb3 Ge6 38.Sd5 Wa6 39.c8H Gc8 40.Wc8 Kf7 41.Wc4 Gd6 42.Se3 Ke6 43.Gc5 f5 44.Gd6 Wd6 45.Kc2 Kf6 46.Wc3 Kg5 47.Wc5 Kf6 48.Sc4 We6 49.Kd3 g5 50.Se3 f4 51.Sg4 Kf5 52.Sh2 fg3 53.fg3 Wa6 54.Ke3 Wa3 55.Kf2 Wa2 56.Kg1 Ke4 57.Wb5 We2 58.Wa5 Wb2 59.Wa4 Kd3 60.Sf3 Wb1 61.Kf2 Wb2 62.Kf1 Wb1 63.Se1 Ke3

64.Wg4 e4 65.Wg5 Wb2 66.Wc5 Kd4 67.Wa5 Ke3 68.Wa3 Kd4 69.Sg2 Wb1 70.Kf2 Wb2 71.Kg1 Wb8 72.Sf4 Wb2 73.Kf1 e3 74.Se2 Ke4 75.Wa4 Ke5 76.Wf4 Wc2 77.Sd4 Wa2 78.Sf3 Kd5 79.Sh4 Ke5 80.Sg2 Wa1 81.Se1 Wa2 82.Sd3 Ke6 83.We4 Kd5 84.We3 Kd4 85.Wf3 Ke4 86.Se1 Wc2 87.Wf2 i czarne poddały się.

937.Obrona sycylijska [B37]**XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961****M Bednarski – M Drozd**

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 g6 5.c4 Gg7 6.Sc2 d6 7.Ge2 f5 8.ef5 Gf5 9.0–0 Sf6 10.Sc3 Ge6 11.Se3 0–0 12.Gd2 Wc8 13.Wc1 Kh8 14.b3 Hd7 15.Scd5 Se4 16.Ge1 Wf7 17.Gd3 Sf6 18.Sf6 Gf6 19.Gc3 Se5 20.Ge4 Wcf8 21.Gd5 Gg7 22.Ge6 He6 23.Hd5 Hc8 24.Ga1 Wf4 25.c5 Hd7 26.cd6 ed6 27.Wcd1 Wd8 28.Wd4 Wd4 29.Gd4 Hc6 30.Wd1 Hd5 31.Sd5 Sc6 32.Ge3 Kg8 33.Gg5 Wc8 34.g3 Kf7 35.Kg2 Ke6 36.Ge3 b6 37.f4 Se7 38.Se7 Ke7 39.Wc1 Wc1 40.Gc1 Ke6 41.Kf3 Kd5 42.Ke3 b5 43.Kd3 a6 44.Ge3 h5 45.h3 Gf6 46.g4 hg4 47.hg4 Gb2 48.Gd2 Gf6 49.Ke3 Gb2 50.Kd3 Gf6 51.Ke3 Gb2 52.Gb4 Gc1 53.Kf3

53...Gb2? (Błąd w remisowej pozycji. Poprawne było 53...Ke6) 54.f5! gf5 55.gf5 Kc6? (55...Gd4) 56.Kg4 i czarne poddały się.

938.Obrona Benoni [A44]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Podolski – M Balcerowski

1.d4 c5 2.d5 e5 3.e4 d6 4.c4 Se7 5.g3 Sg6 6.Sc3 Ge7 7.h4 0–0 8.h5 Sh8 9.Sh3 Gd7 10.Ge3 a6 11.a4 Hc8 12.f3 f5 13.ef5 Gf5 14.g4 Gd7 15.Gd3 Sf7 16.Ge4 Gh4 17.Kd2 Hd8 18.h6 g6 19.Hc2 Sg5 20.Waf1 Sh3 21.Wh3 Gg5 22.Wfh1 b6 23.Hd3 Wa7 24.Gg5 Hg5 25.He3 He7 26.Gd3 Ge8 27.Wa1 Sd7 28.Se4 Sf6 29.Whh1 Se4 30.Ge4 Hf6 31.Whb1 Wc7 32.b3 Hh4 33.Wh1 Hd8 34.Kc3 Wf4 35.Wh2 Wb7 36.He1 Hb8 37.Wha2 Wbf7 38.Hh4 Gd7 39.Kd3 Hf8 40.We2 b5 41.ab5 ab5 42.Wea2 bc4 43.bc4 Wf3 44.Gf3 Wf3 45.Ke2 Wf4 46.Wa8 Gg4 47.Hg4 Wg4 48.Wf8 Kf8 49.Wa8 Kf7 50.Wa7 Kf6 51.Wh7 Wc4 52.Wd7 Wh4 53.Wd6 Kf5 54.Kd3 Wh6 55.Kc4 Wh1 56.Kc5 Wc1 57.Kb6 e4 58.Wc6 Wd1 59.Kc5 g5 60.Wh6 g4 61.Wh5 Kf4 62.Wh8 g3 63.Wf8 Ke5 64.We8 Kf6 65.Wg8 e3 66.Wg3 e2 67.Wf3 Kg5 68.We3 e1H 69.We1 We1 i białe poddały się.

Runda 9

1	Balcerowski	1,0 : 0,0	Łachut
2	Drozd	1,0 : 0,0	Podolski
3	Adamski A.	0,0 : 1,0	Bednarski
4	Borowski	0,5 : 0,5	Kostro
5	Doda	0,0 : 1,0	Tarnowski
6	Ruszczycki	0,0 : 1,0	Brzózka
7	Kłaput	1,0 : 0,0	Gabryś
8	Śliwa	1,0 : 0,0	Gniot
9	Grąbczewski	1,0 : 0,0	Witkowski

Śliwa, Tarnowski i Drozd umocnili się na prowadzeniu po pewnych zwycięstwach. Brzózka po raz pierwszy od początku turnieju zdobył cały punkt. Umocnił się w czołówce Grąbczewski po „zabawnej” miniaturce z Witkowskim! Ten ostatni, po dwóch kolejnych porażkach, „wyleciał” z czołówki.

Romuald Grąbczewski urodził się 7 lutego 1932 roku w Warszawie. W 1950 roku został mistrzem Polski juniorów do lat 20. W latach 1953 – 1977 szesnaście razy grał w finale

mistrzostw Polski seniorów, przy czym w 1968 roku zajął pierwsze miejsce. Grał w ponad dwudziestu turniejach międzynarodowych, gdzie sukcesy i klęski często przeplatały się wzajemnie. Najlepiej wypadł m.in. w Warszawie (1961 rok, dzielone trzecie miejsce), Dubnej (1971 rok, czwarte miejsce), Lublinie (1971 rok, trzecie miejsce) i Eksjö (1974, dzielone pierwsze miejsce). Jeden raz uczestniczył w Olimpiadzie Szachowej. Było to w Lugano w 1968 roku. Grając na drugiej szachownicy rezerwowej zdobył 4 punkty z 7 partii.

Zbigniew Doda
 © Wikimedia Commons

Stan po IX rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	7,0	
2	2	M	Bednarski	6,5	5
	2	M	Drozd	6,5	5
4	4	M	Tarnowski	5,5	4
5	6	M	Grąbczewski	5,5	3
6	9	K	Kłaput	5,0	
7	-	M	Balcerowski	4,5	3
	4	M	Doda	4,5	3
8	10	M	Kostro	4,5	2
	6	K	Podolski	4,5	2
	6	K	Łachut	4,5	2
11	-	M	Brzózka	4,5	1

**939.Obrona Bogoljubowa [E11]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Balcerowski – K Łachut

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 Gb4 4.Gd2 He7 5.a3
Gd2 6.Hd2 Se4 7.Hc2 d5 8.e3 c6 9.Gd3 f5 10.0-0
Sd7 11.Sc3 0-0 12.b4 e5 13.cd5 Sc3 14.Hc3 e4
15.Gc4

15...ef3?? 16.d6 i czarne poddały się.

940.Obrona Nimzowitscha [E54]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Drozd – K Podolski

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 0-0 5.Gd3
d5 6.Sf3 c5 7.0-0 dc4 8.Gc4 a6 9.a3 cd4 10.ab4
dc3 11.bc3 Hc7 12.He2 Sd5 13.Gb2 Sd7 14.Wfc1
S7b6 15.Gb3 Wd8 16.g3 Gd7 17.e4 Sf6 18.c4 Ge8
19.Ge5 Hc6 20.We1 Sbd7 21.Gb2 Sf8 22.He3 S6d7
23.c5 a5 24.Sd4 Hc8 25.Hg5 f6 26.Hg4 Se5 27.He2
ab4 28.Se6 Se6 29.Wa8 Ha8 30.Ge6 Gf7 31.Gf7
Sf7 32.Hb5 Sg5 33.Wa1 Hc8 34.Hb4 Hg4 35.Hb3
Kf8 36.c6 g6 37.Gf6 Sh3 38.Kg2 Sf4 39.Kh1 Sh3
40.f3 Sf2 41.Kg2 Hh3 42.Kg1 i czarne poddały się.

941.Obrona sycylijska [B54]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Adamski A. – M Bednarski

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.f3 Sc6
6.c4 e6 7.Sc3 Ge7 8.Ge3 0-0 9.Sc2 d5 10.cd5 ed5
11.Sd5 Sd5 12.Hd5 Hc7 13.Hb5 Gd7 14.Hc4 Ge6
15.Hc3 Wfd8 16.f4 Wac8 17.Kf2 Hb8 18.Se1 Sd4
19.Ha5 Wc5 20.Ha4 b5 21.Hd1 Sb3 22.Hd8 Hd8

23.ab3 Wc7 24.Gb5 Gb3 25.Sd3 Wc2 26.Kf3 f5
27.Sf2 fe4 28.Se4 i białe poddały się.

942.Gambit hetmański [D27]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Borowski – M Kostro

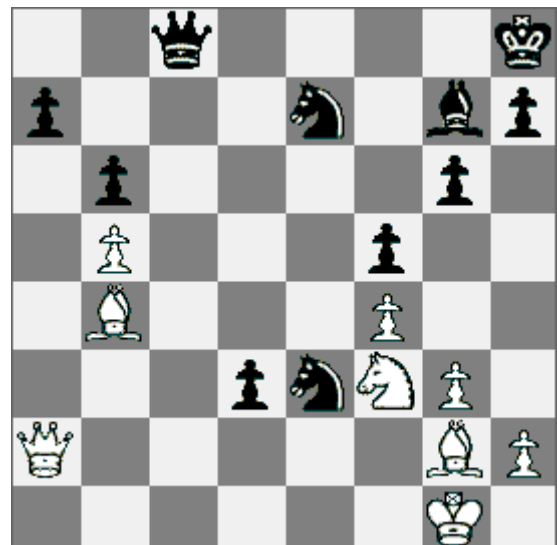
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 dc4 5.e3 c5
6.Gc4 a6 7.a4 Sc6 8.0–0 Ge7 9.b3 0–0 10.Gb2 cd4
11.ed4 Sb4 12.He2 Gd7 13.Se4 Se4 14.He4 Gc6
15.He2 Wc8 16.Wac1 Gd5 17.Se5 Sc6 18.Gd5 Hd5
19.Sc6 Wc6 20.Wc6 Hc6 21.Wc1 Hd7 22.h3 h6
23.He4 Gf6 24.Wc4 Wd8 25.Kh2 Wc8 26.Hc2 Wc4
27.Hc4 Kf8 28.g3 Ke8 29.Kg2 Gd8 30.Ga3 f5 31.Kf1
Gf6 32.Gb2 Hc6 33.Hc6 bc6 34.Ke2 h5 35.f3 Kd7
36.Kd3 c5 37.Kc4 Kc6 38.Gc3 cd4 39.Gd4 e5
40.Gc3 e4 41.fe4 fe4 42.b4 Gc3 43.Kc3 h4 44.g4
Kd5 45.b5 ab5 46.ab5 Kc5 47.b6 Kb6 48.Kd4 Kc6
49.Ke4 Kd6 50.Kf5 Ke7 51.Kg5 Kf7 52.Kh4 Kg6
53.Kg3 Kf6 54.h4 g6 55.Kf3 Kf7 56.Ke3 Ke7 i remis.

Jedyny remis w IX rundzie!

943. Debiut Barczy [A07]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Doda – M Tarnowski

1.c4 c6 2.Sf3 d5 3.g3 g6 4.Gg2 Gg7 5.0–0
e5 6.cd5 cd5 7.d3 Se7 8.Sc3 Sbc6 9.Gg5 f6 10.Gd2
Ge6 11.Sa4 b6 12.b4 e4 13.Se1 f5 14.Wc1 0–0
15.a3 Hd7 16.f3 Wfd8 17.Gf4 Se5 18.Sb2 ef3
19.ef3 Wac8 20.Wc8 Wc8 21.He2 S5c6 22.Ge3
Sd4 23.Hf2 Sb5 24.a4 Sc3 25.b5 d4 26.Gd2 Gb3
27.f4 Sa4 28.Sc4 Gc4 29.dc4 Sb2 30.Gb4 d3 31.Sf3
Sc4 32.Ha2 Kh8 33.Wc1 Se3 34.Wc8 Hc8

35.Hf7? (Po 35.Hd2 walka trwałaby nadal)
35...Hc1 36.Se1 d2 37.He8 Sg8 i białe poddały się.

944.Gambit centralny [C22]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Ruszczycki – M Brzózka

1.e4 e5 2.d4 ed4 3.Hd4 Sc6 4.He3 g6 5.Gd2
Gg7 6.Sc3 Sge7 7.0–0–0 0–0 8.Sge2 We8 9.Hg3 d6
10.h4 h5 11.Sf4 a6 12.f3 b5 13.Sfd5 Se5 14.Hg5
Sd5 15.Sd5 Hg5 16.Gg5 Wa7 17.Sf6 Gf6 18.Gf6
Ge6 19.b3 Wb8 20.Ge2 Waa8 21.Wdg1 Sd7
22.Gb2 f6 23.g4 hg4 24.fg4 Kf7 25.g5 Se5 26.gf6
Wh8 27.Ge5 de5 28.Wf1 Wh6 29.h5 g5 30.Whg1
Wg8 31.c4 bc4 32.bc4 g4 33.Kc2 Wh5 34.Wf2
Wh6 35.Wfg2 Whg6 36.Wb1 Kf6 37.Wb7 W8g7
38.Wa7 Gc8 39.c5 Kg5 40.Wa8 Gb7 41.Wg4 Kf6
42.Wg6 Wg6 43.Wa7 Ge4 44.Kc3 c6 45.Wa6 Gd5
46.Wb6 Wg3 47.Kb4 Wg2 48.Ga6 Wc2 49.a4 e4
50.Gb5 Ke5 51.Gc6 Wb2 52.Ka5 Wb6 53.Kb6 Gc6
54.Kc6 e3 55.Kb7 e2 56.c6 e1H 57.c7 Hb4 58.Kc8
Kd6 i białe poddały się.

945.Partia hiszpańska [C73]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Kłaput – K Gabryś

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 d6 5.Gc6
bc6 6.d4 f6 7.Sc3 g6 8.Ge3 Sh6 9.de5 de5 10.Hd8
Kd8 11.0–0–0 Ke8 12.h3 Sf7 13.Sa4 Sd6 14.Sd2
Wb8 15.Sc5 f5 16.f3 f4 17.Gf2 Kf7 18.c4 Gg7
19.Kc2 Wd8 20.Kc3 a5 21.a3 g5 22.b4 ab4 23.ab4
Wa8 24.Wa1 Ge6 25.Se6 Ke6 26.Sb3 h5 27.Sc5 Kf7
28.Wa5

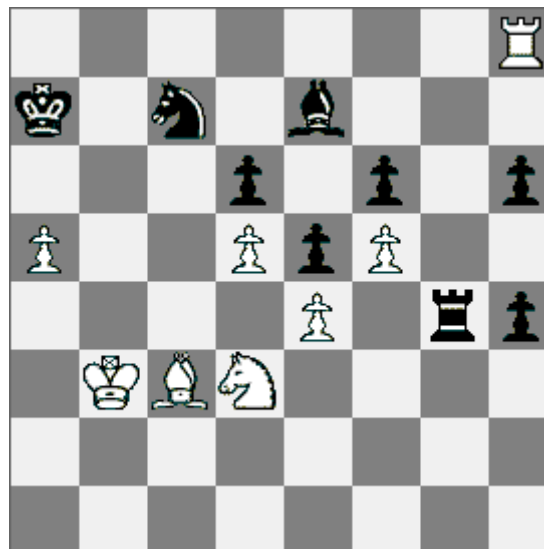

28...Wa5? (28...We8) 29.ba5 Wa8 30.a6
Gf8 31.Wa1 Ge7 32.Sd3 Ke6 33.Sb4 Kd7 34.Wd1
Ke6 35.a7 c5 36.Sc6 Kd7 37.Se5 Ke6 38.Sc6 Gf6
39.e5 Gg7 40.Gc5 Kd7 41.Sb8 Kc8 42.Kb4 i czarne
podały się.

946.Obrona królewska – indyjska [E70]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

IM Śliwa – M Gniot

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.Gg5
c5 6.d5 h6 7.Gd2 e5 8.Ge2 Sbd7 9.Hc2 a6 10.h4
He7 11.0–0–0 Sb6 12.Hb3 Hc7 13.Sh3 Gd7
14.Wde1 0–0–0 15.g3 Wde8 16.f3 Kb8 17.Sf2 Sh5
18.Whg1 Gf6 19.Sg4 Gg7 20.Se3 Sf6 21.Kb1 Sc8
22.Gd3 b6 23.Sed1 Hb7 24.Sf2 Sh7 25.Gf1 Kc7
26.Gh3 Gh3 27.Sh3 Sf8 28.Sf2 Sd7 29.Sd3 Sa7
30.a4 We7 31.Wg2 Wb8 32.f4 b5 33.ab5 ab5
34.cb5 Sb5 35.Sb5 Hb5 36.Ha3 Wee8 37.Ha5 Ha5
38.Ga5 Kb7 39.Gc3 We7 40.Wf2 f6 41.f5 g5 42.b4
c4 43.Sb2 Sb6 44.Gd2 Ka6 45.Wf3 Kb5 46.Wa3
Wa8 47.Wa5 Wa5 48.ba5 Sa8 49.Wc1 Wc7 50.Kc2
Gf8 51.Wa1 gh4 52.g4 Wg7 53.Wa4 c3 54.Gc3
Wg4 55.Kb3 Sc7 56.Wb4 Ka6 57.Wb8 Ge7 58.Sd3
Ka7 59.Wh8

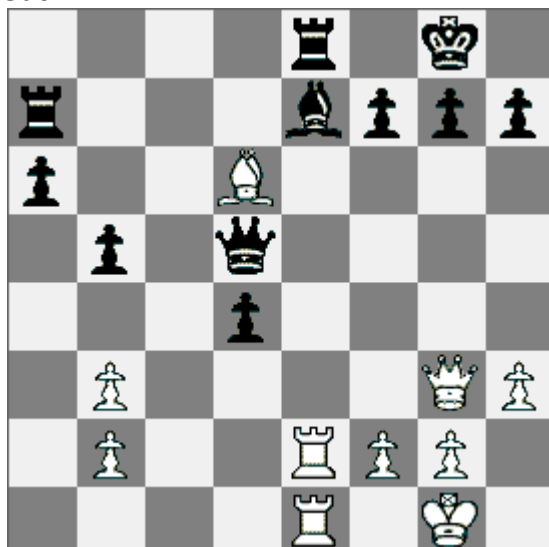

59...Wg7? (Czarne niepotrzebnie wpadają
w panikę. Po prostym 59...We4 pozycja była
równa. Teraz mistrz Tadeusz Gniot „gubi” partię
grubymi błędami) 60.Sb4 Sb5 61.Sc6 Kb7 62.Gb2?
(Po 62.Wb8 białe wygrywały skoczka) Sd4??
63.Gd4 ed4 64.Wb8 i czarne poddały się.

947.Partia hiszpańska [C92]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Grąbczewski – M Witkowski

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0–0 8.c3 d6 9.h3 Ge6 10.d4 Gb3 11.ab3 ed4 12.cd4 Sb4 13.Sc3 c5 14.Gf4 We8 15.Hd2 Hb6 16.We2 Sc6 17.Sd5 Sd5 18.ed5 Sd4 19.Sd4 cd4 20.Wae1 Wa7 21.Hd3 Hc5 22.Hg3 Hd5 23.Gd6

23...Kf8?? (Po 23...d3 pozycja była równa)
24.Ge7 i czarne poddały się.

Runda 10

1	Łachut	0,0 : 1,0	Witkowski
2	Gniot	0,5 : 0,5	Grąbczewski
3	Gabryś	1,0 : 0,0	Śliwa
4	Brzózka	1,0 : 0,0	Kłaput
5	Tarnowski	1,0 : 0,0	Ruszczycki
6	Kostro	1,0 : 0,0	Doda
7	Bednarski	0,5 : 0,5	Borowski
8	Podolski	1,0 : 0,0	Adamski A.
9	Balcerowski	0,5 : 0,5	Drozd

Sytuację skomplikował lider Śliwa, który zamiast łatwego punktu z „tylko” kandydatem Gabrysiem, **podstawił figurę i przegrał! W ten sposób pierwsze miejsce dzieliło trzech zawodników, do których „niebezpiecznie” zbliżył się Tarnowski po trzecim z rzędu zwycięstwie.**

Alfred Tarnowski urodził się we Lwowie 3 marca 1917 roku. Z szachami zapoznał się w wielu 14 lat. W 1940 roku zdobył drugą kategorię „sowiecką”, a po wyzwoleniu Lwowa – pierwszą. **Po repatriacji w 1945 roku przeniósł się do Krakowa** i szybko został czołowym szachistą tego ośrodka. **W 1950 roku osiągnął swój największy sukces.** W silnie obsadzonym turnieju w Szczawnie Zdroju, poświęconym pamięci Dawida Przepiórki, **zajął 11 miejsce** (20 uczestników) w międzynarodowej obsadzie. **W 1952 roku był piąty** w Międzyzdrojach (17 uczestników). Ostatni dobry wynik zanotował w 1961 roku w Bukareszcie, gdzie **podzielił 6 – 7 miejsce** w stawce 13 zawodników. No i... oczywiście w tymże roku uzyskał upragniony tytuł mistrza Polski, o czym opowiadamy w niniejszym artykule. **Rok 1966 praktycznie zamknął jego zawodniczą karierę.**

Stan po X rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	7,0	6
2	2	M	Bednarski	7,0	5
	2	M	Drozd	7,0	5
4	4	M	Tarnowski	6,5	
5	5	M	Grąbczewski	6,0	3
6	8	M	Kostro	5,5	3
	8	K	Podolski	5,5	3
8	11	M	Brzózka	5,5	2
9	6	K	Kłaput	5,0	4
10	7	M	Balcerowski	5,0	3
	-	M	Witkowski	5,0	3

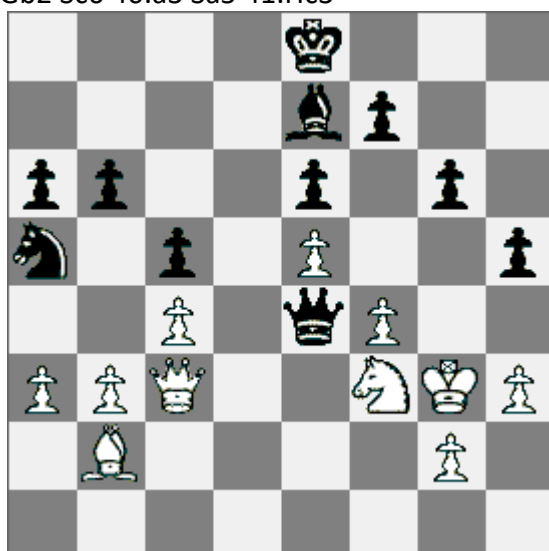
Pierwszy po lewej, to Stefan Brzózka (1966 r.)
© Archiwum Andrzeja Filipowicza

948.Obrona sycylijska [B44]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Łachut – M Witkowski

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sc6 5.Sb5 d6 6.c4 Sf6 7.S1c3 a6 8.Sa3 Ge7 9.Ge2 0–0 10.0–0 b6 11.f4 Gb7 12.Gf3 Hc7 13.Ge3 Sa5 14.Wc1 Wac8 15.He1 Sd7 16.Hf2 Gf6 17.Wfd1 Sc6 18.Sa4 Sc5 19.Sc5 dc5 20.e5 Ge7 21.Sc2 Sa5 22.b3 Wfd8 23.Hg3 Wd1 24.Wd1 Wd8 25.Wd8 Hd8 26.Gb7 Hd1 27.Se1 Sb7 28.Hf2 Hb1 29.Hd2 Kf8 30.Kf2 g6 31.Hc2 Ha1 32.Sf3 Sd8 33.Gd2 Ke8 34.Gc3 Hh1 35.Hd3 Hc1 36.Hd2 Hb1 37.Kg3 h5 38.h3 He4 39.Gb2 Sc6 40.a3 Sa5 41.Hc3

41...h4 42.Kf2 Hf4 43.Gc1 He4 44.Ge3 Sc6 45.Hb2 Gf8 46.Gg5 Gg7 47.Hd2 Ge5 48.Se5 He5 49.Gh4 Hd4 50.Hd4 Sd4 51.b4 Sc6 52.bc5 bc5 53.Ke2 f5 54.Gf2 Sd4 55.Kd3 e5 56.g4 Kf7 57.gf5 gf5 58.a4 Kg6 59.Gh4 e4 60.Ke3 Sc2 61.Kf4 Sb4 62.Ge7 Sd3 63.Ke3 Kh5 64.Gf6 Kh6 65.Ge7 Kg6 66.Gf8 Kf6 67.Gd6 Kf7 68.h4 Kg6 69.Gf8 Kh5 70.Ge7 Kg4 71.Gd8 Sf4 72.Ge7 Sg2 73.Kf2 Sh4 74.Gc5 f4 75.Gb6 Sf5 76.c5 e3 77.Ke1 f3 78.c6 f2 i białe poddały się.

949.Obrona sycylijska [B36]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Gniot – M Grąbczewski

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 g6 5.c4 Sf6 6.Sc3 Sd4 7.Hd4 d6 8.f3 Gg7 9.Ge3 0–0 10.Hd2 Ge6 11.Wc1 Wc8 12.b3 a6 13.Ge2 Ha5 14.Sd5 Hd2 15.Kd2 i remis.

950.Partia hiszpańska [C72]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Gabryś – IM Śliwa

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 d6 5.0–0 Gg4 6.h3 h5 7.c4 Hf6 8.Sc3 0–0–0? 9.Gc6 (9.hg4!) 9...bc6 10.d3? (10.hg4! hg4 11.Sh2 Hh6 12.Hg4 z szybką wygraną) 10...Se7

11.hg4 hg4 12.Sg5 Kb7 13.Hg4 Hg6 14.Hf3 f5 15.Sh3 Hh7 i czarne poddały się.

951.Obrona nowoczesna [A41]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Brzózka – K Łaput

1.c4 e5 2.Sc3 Sc6 3.Sf3 d6 4.d4 ed4 5.Sd4 g6 6.Sd5 Gg7 7.Sb5 Wb8 8.Sdc7 Kf8 9.Gf4 Gb2 10.Hd6 Hd6 11.Gd6 Sge7 12.Wb1 Gg7 13.e4 b6 14.Sd5 Wb7 15.Sbc7 Ge5 16.c5 Gd6 17.cd6 Sd5 18.ed5 Se5 19.Gb5 Kg7 20.f4 Sd7 21.0–0 Sc5 22.Wbe1 Gd7 23.Gc6 Wbb8 24.We7 Wbd8 25.Gd7 Wd7 26.Se6 Kf6 27.Sc5 Wd6 28.Wd7 Wd7 29.Sd7 Ke7 30.Se5 f6 31.Sc6 Kd6 32.Wd1 a5 33.Sa7 We8 34.Sb5 Kd7 35.Wc1 We4 36.Wc7 Kd8 37.d6 Wb4 38.Sa7 Wb1 39.Kf2 Wb2 40.Ke3 Wa2 41.Sc6 i czarne poddały się.

952.Partia pionem hetmańskim [D02]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Tarnowski – K Ruszczycki

1.d4 e6 2.g3 d5 3.Gg2 c5 4.c3 Sf6 5.Sf3 Sbd7 6.0–0 cd4 7.cd4 Gd6 8.Sc3 0–0 9.Gf4 Gf4 10.gf4 Sh5 11.e3 f5 12.Sg5 Sdf6 13.Gf3 g6 14.Kh1

Kh8 15.Ge2 b6 16.Wc1 a6 17.Sf3 Sg4 18.Se5 Se5
19.fe5 Hh4 20.Gh5 gh5 21.Se2 He4 22.f3 He3
23.Wc3 Hh6 24.Hc1 f4 25.Wg1 Gd7 26.Wc7 Gb5
27.Sc3 Gd3 28.Hd2 Gf5 29.Se2 Wac8 30.Wc8 Wc8
31.Wc1 Wg8 32.Hf4 Hf8 33.Sg3 Wg4 34.He3 Wh4
35.Wc7 Gh3 36.Kg1 Wf4 37.Hf4 i czarne poddały
się.

953.Obrona sycylijska [B48]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Kostro – M Doda

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc3
Hc7 6.f4 a6 7.Ge3 Sa5 8.Gd3 Sc4 9.Gc4 Hc4
10.Hd3 b5 11.a4 Hd3 12.cd3 b4 13.Sce2 Sf6
14.Kd2 Ge7 15.Whc1 0–0 16.Sb3 Sg4 17.Gg1 f5
18.e5 d6 19.h3 Sh6 20.ed6 Gd6 21.Gc5 Wd8
22.Gd6 Wd6 23.Wc7 Gd7 24.Sc5 Gc6 25.Sb7 Gb7
26.Wb7 Wad8 27.d4 Sf7 28.Wc1 g5 29.Wcc7 Wf8
30.fg5 e5 31.h4 h6 32.gh6 Wh6 33.de5 Se5
34.Wb4 Sg4 35.g3 Sf6 36.Wbb7 Se4 37.Ke3 Wg6
38.h5 i czarne poddały się.

954.Obrona sycylijska [B29]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Bednarski – M Borowski

1.e4 c5 2.Sf3 Sf6 3.e5 Sd5 4.d4 cd4 5.Gc4
e6 6.0–0 Sb6 7.Gb3 Sc6 8.Gf4 d6 9.We1 i remis.

955.Gambit hetmański [D29]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Podolski – K Adamski A.

1.d4 d5 2.Sf3 Sf6 3.c4 dc4 4.Sc3 a6 5.e3 e6
6.Gc4 c5 7.0–0 b5 8.Gb3 Gb7 9.He2 Sbd7 10.Wd1
Gd6 11.e4 cd4 12.Wd4 Gc5 13.Wd1 Sg4 14.Gg5
Gf2 15.Kf1 Hb6 16.Wd7 Kd7 17.h3 Se3 18.Kf2 Sc2
19.Ge3 He3 20.He3 Se3 21.Ke3 Ke7 22.Wd1 Whd8
23.Se5 Wd1 24.Gd1 f5 25.Sd3 Wc8 26.g3 Ge4
27.Se4 fe4 28.Ke4 Kd6 29.b4 a5 30.ba5 Wa8
31.Gb3 Wa5 32.Sf4 e5 33.Se6 Wa7 34.Sg5 h6
35.Sf7 Ke7 36.Se5 Kf6 37.Sc6 Wc7 38.Gd5 h5
39.Kd4 Kg5 40.Kc5 h4 41.gh4 Kh4 42.Ge6 Wb7
43.Gc8 Wc7 44.Gg4 Wb7 45.Sb4 Kg3 46.Sa6 b4
47.Sb4 Wa7 48.Kb5 Wa3 49.Kc5 g5 50.Ge6 Kf4
51.Kd6 Kg3 52.Ke5 Kh4 53.Sc6 We3 54.Kf6 Wf3

55.Kg6 We3 56.Gg4 Wa3 57.Sd4 Wa6 58.Ge6 Kg3
59.Kg5 Wa3 60.Kf6 i czarne poddały się.

956.Gambit hetmański [D29]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Balcerowski – M Drozd

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.e3 a6 4.Gc4 Sf6 5.Sf3 e6
6.0–0 c5 7.He2 b5 8.Gb3 Gb7 9.Wd1 Sbd7 10.Sc3
Gd6 11.e4 cd4 12.Wd4 Gc5 13.Wd1 0–0 14.Gg5
Hb6 15.Gh4 Gc6 16.Wd2 Hb7 17.Wad1 Wac8
18.e5 Sg4 19.Gc2 b4 20.Se4 Gb5 21.He1 Sde5
22.Se5 Se5 23.Sc5 Wc5 24.Wd8 Sd7 i remis.

Runda 11

1	Drozd	0,5 : 0,5	Łachut
2	Adamski A.	0,0 : 1,0	Balcerowski
3	Borowski	0,0 : 1,0	Podolski
4	Doda	1,0 : 0,0	Bednarski
5	Ruszczycki	0,5 : 0,5	Kostro
6	Kłaput	0,0 : 1,0	Tarnowski
7	Śliwa	1,0 : 0,0	Brzózka
8	Grąbczewski	1,0 : 0,0	Gabryś
9	Witkowski	1,0 : 0,0	Gniot

Losy liderów były diametralnie różne. **Śliwa wygrał, Drozd zremisował, a Bednarski przegrał.** Oznaczało to powrót Śliwy na pozycję samodzielnego lidera. Jednakże jedyny w turnieju mistrz międzynarodowy nie mógł czuć się bezpiecznie, bowiem **idący „na fali” Tarnowski triumfował już czwarty raz z rzędu.** W partii **Kłaput – Tarnowski**, czarne ładnie poświęciły gońca za piona, aby otworzyć drogę pionowi „c2” do bardzo bliskiego pola przemiany. Kłaput od razu wpadł w panikę i zamiast 30.Ge3 zagrał 30.Hd2 i po wymianie na polu „c1” hetman zamiast gońca pełnił rolę „blokady”, co nie mogło się dla białych dobrze skończyć. **Grąbczewski znowu zademonstrował miniaturkę gromiąc Gabryśa w trzynastu posunięciach!** W obronie dwóch skoczków, Gabryś zagrał tragiczne 12...fe5 i po ripoście Grąbczewskiego 13.Hh5 natychmiast poddał się. **W czołówce już nie było żadnego kandydata.**

Stan po XI rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	8,0	
2	4	M	Tarnowski	7,5	6
3	2	M	Drozd	7,5	5
4	2	M	Bednarski	7,0	5
5	5	M	Grąbczewski	7,0	4
6	6	M	Podolski	6,5	
7	10	M	Balcerowski	6,0	4
	10	M	Witkowski	6,0	4
9	6	M	Kostro	6,0	3

957.Obrona hetmańsko – indyjska [E19]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Drozd – K Łachut

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.Sc3 Gb7 5.g3 Ge7 6.Gg2 Se4 7.Hd3 Sc3 8.Hc3 0–0 9.0–0 Ge4 10.Wd1 Gf6 11.Gf4 d6 12.He3 Gb7 13.Hd3 Sc6 14.Wac1 a5 15.Wd2 He7 16.d5 Sb4 17.Hb3 e5 18.Ge3 Gc8 19.a3 Sa6 20.Hd1 Gd7 21.b3 Sc5 22.Wb2 a4 23.Gc5 bc5 24.e4 Wfb8 25.b4 cb4 26.ab4 a3 27.Wbb1 a2 28.Wb2 Wa4 29.He1 c5 30.dc6 Gc6 31.b5 Ha7 32.Wa1 Ge8 33.He2 Hc5 34.Gf1 Gd8 35.Wba2 Wa2 36.Wa2 Gb6 37.Hd3 f6 38.Sh4 g6 39.Sg2 Gf7 40.Se3 Kg7 41.Gh3 Hb4 42.Gf1 Wc8 43.Sd5 Gd5 44.Hd5 Wc7 45.He6 Wf7 46.He8 Hb1 47.Ha8 Gc5 i remis.

958.Obrona Caro – Kann [B12]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Adamski A. – M Balcerowski

1.e4 c6 2.d4 d5 3.f3 e6 4.Ge3 Sf6 5.Sc3 b6 6.Hd2 Ga6 7.Sge2 Ge7 8.e5 Sfd7 9.f4 0–0 10.0–0 f5 11.g4 fg4 12.h3 g3 13.Sg3 Gh4 14.Hg2 Kh8 15.Wg1 g6 16.Sce2 c5 17.Kb1 Sc6 18.f5 ef5 19.Sf4 Gf1 20.Wgf1 cd4 21.Gd4 Sd4 22.Wd4 Hg5 23.Sge2 Hg2 24.Sg2 Ge7 25.Wd5 Wfd8 26.Sgf4 Sc5 27.c4 Wac8 28.Wfd1 g5 29.Wd8 Wd8 30.Sd5 f4 31.Wg1 Se4 32.Sec3 Gc5 33.We1 Sc3 34.Sc3 Kg7 35.Sd5 f3 36.Wf1 f2 37.b4 Gd4 38.Se7 Wf8 39.Sc6 Gc3 40.Kc2 Ge1 41.Sd4 Kg6 42.a3 h5 43.Kd3 g4 44.hg4 hg4 45.Sc2 Wd8 46.Ke4 Wd2 47.Se3 g3 48.Sg2 Kg5 49.Kf3 Wd3 50.Ke4 Wd1 51.Kf3 Wa1 52.Kg3 Wa3 53.Kh2 Wa1 54.Kg3 Wa3 i białe poddały się.

959.Obrona królewska – indyjska [E86]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Borowski – K Podolski

1.c4 Sf6 2.Sc3 g6 3.e4 d6 4.d4 Gg7 5.f3 0–0 6.Ge3 e5 7.Sge2 c6 8.Hd2 a6 9.0–0–0 Sbd7 10.g4 b5 11.Sg3 Ha5 12.Kb1 ed4 13.Gd4 Se5 14.Ge5 de5 15.g5 b4 16.Sce2 Sd7 17.h4 Sc5 18.Sc1 Ge6 19.h5 Wfd8 20.Hc2 Wd1 21.Hd1 Wd8 22.He1 Hb6 23.hg6 hg6 24.b3 a5 25.Wh2 Wd7 26.He3 Ha7 27.Gh3 Gh3 28.Wh3 Se6 29.Ha7 Wa7 30.Sf1 Sg5 31.Wg3 Se6 32.Sd3 Gh6 33.Se5 Gf4 34.Sc6 Wc7 35.Sa5 Gg3 36.Sg3 Sd4 37.a3 ba3 38.f4 Wa7 39.b4 a2 40.Ka2 Sc6 41.Kb3 Sa5 42.ba5 Wa5 43.Kb4 Wa2 44.Kc5 Wf2 45.Kd6 Wf4 46.c5 Wg4 47.Se2 We4 48.Sc3 Wd4 49.Sd5 Kf8 50.c6 Ke8 i białe poddały się.

960.Partia pionem hetmańskim [A48]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Doda – M Bednarski

1.d4 Sf6 2.Sf3 g6 3.Gg5 Gg7 4.Sbd2 c5 5.e3 cd4 6.ed4 0–0 7.Gd3 d6 8.0–0 We8 9.We1 Hc7 10.c3 Sc6 11.Sc4 Gd7 12.Gf1 Sd5 13.Wc1 b5 14.Se3 Se3 15.Ge3 Sa5 16.b3 d5 17.Hd2 e6 18.Se5 Sb7 19.Sg4 f6 20.Gh6 Gc6 21.h4 Sd6 22.Hf4 He7 23.Gg7 Kg7 24.Gd3 Sf7 25.h5 g5 26.Hf3 Sh6 27.We3 Sg4 28.Hg4 Hd6 29.Wce1 Gd7 30.h6 Kh8 31.Hh5 We7 32.Wf3 Wf8 33.Hg5 Wef7 34.Wf6 Wg8 35.Hh4 He7 36.Wf7 Hf7 37.Hh2 Wg5 38.We3 Wh5 39.Hb8 Ge8 40.Gb5 i czarne poddały się.

961.Obrona Caro – Kann [B12]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Ruszczycki – M Kostro

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Gf5 4.Gd3 Gd3 5.Hd3 e6 6.Se2 Hb6 7.0–0 Ha6 8.Ha6 Sa6 9.b3 Sb8 10.Sa3 c5 11.c4 dc4 12.dc5 Gc5 13.Sc4 Sc6 14.Ge3 Ge3 15.fe3 Ke7 16.Sd4 Sd4 17.ed4 Sh6 18.Sd6 Whd8 19.Wac1 Wd7 20.h3 f5 21.Wc4 Wad8 22.Wfc1 Sf7 23.Sf7 Kf7 24.Wc7 Ke7 25.a4 Wc7 26.Wc7 Wd7 27.Wc4 Kd8 28.Kf2 Wc7 29.h4 Kd7 30.Ke3 g6 31.Kf4 h6 32.d5 Wc4 33.bc4 b6 34.d6 i remis.

962.Partia hiszpańska [C84]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Kłaput – M Tarnowski

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.Sc3 d6 7.Gc6 bc6 8.d4 Sd7 9.de5 de5 10.Sa4 f6 11.Ge3 Sb6 12.Sb6 cb6 13.He2 Ge6 14.Sd2 0–0 15.f3 Hc7 16.a4 Wfb8 17.Hf2 b5 18.a5 c5 19.Sb3 Wc8 20.Wfd1 Hc6 21.Sd2 Wd8 22.h3 Wac8 23.g4 c4 24.Sf1 Wd1 25.Wd1 c3 26.b3 Gb4 27.Gb6

27...Gb6 28.cb3 c2 29.Wc1 Ga3 30.Hd2 Gc1 31.Hc1 Hc3 32.Kf2 Hb3 33.Sd2 Hd3 34.Ge3 Wc3 35.Gb6 b4 36.g5 fg5 37.Kg1 Hd2 38.Hd2 c1H 39.Hc1 Wc1 40.Kf2 b3 i białe poddały się.

963.Obrona Nimzowitscha [E30]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

IM Śliwa – M Brzózka

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.Gg5 c5 5.d5 Gc3 6.bc3 Ha5 7.Gf6 gf6 8.Hc2 d6 9.e3 e5 10.Gd3 f5 11.f3 Sa6 12.Se2 Hd8 13.0–0 Wg8 14.Sg3 f4 15.ef4 ef4 16.Sf5 Hf6 17.Wae1 Kf8 18.Se7 Wg5 19.Sc8 Wc8 20.We4 Wh5 21.Hd2 Wh4 22.Wfe1 Sc7 23.Gc2 Hh6 24.h3 Hg5 25.Ga4 b5 26.Gb5 Sb5 27.cb5 f5 28.We6 Kg7 29.We7 Kh8 30.We8 We8 31.We8 Kg7 32.He2 i czarne poddały się.

964.Obrona dwóch skoczków [C55]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Grąbczewski – K Gawryś

1.e4 e5 2.Gc4 Sf6 3.d4 ed4 4.Sf3 Sc6 5.e5 d5 6.Gb5 Se4 7.Sd4 Gd7 8.Gc6 bc6 9.0–0 Ge7 10.f3 Sc5 11.f4 f6 12.f5 fe5 13.Hh5 i czarne poddały się.

965.Obrona sycylijska [B23]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Witkowski – M Gniot

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.f4 e6 4.Sf3 d5 5.Gb5 d4 6.Se2 Gd7 7.0–0 a6 8.Gc6 Gc6 9.d3 f6 10.Sg3 Hc7 11.a4 0–0–0 12.Sd2 h5 13.Sc4 h4 14.Sh1 f5 15.Sf2 Sf6 16.e5 Se8 17.a5 Kb8 18.Sh3 Ge7 19.He2 Gd5 20.Sb6 g6 21.Gd2 Hc6 22.c4 dc3 23.bc3 c4 24.Sc4 Gc4 25.dc4 Wc8 26.Ge3 Hc4 27.Hf2 Sc7 28.Wab1 Sd5 29.Hb2 Wc7 30.Gb6 Sb6 31.ab6 Wc6 32.Wfd1 Wd8 33.Wd8 Gd8 34.Hd2 Gb6 35.Kh1 Ka7 36.Sg5 h3 37.Sh3 Hc3 38.Hc3 Wc3 39.Sg5 Wc6 40.Sf7 Wc7 41.Sg5 We7 42.g4 Ge3 43.Wf1 a5 44.Kg2 b5 45.Kf3 Gc5 46.h4 a4 47.h5 fg4 48.Kg4 gh5 49.Kh5 b4 50.Se4 Kb6 51.Kg6 Wc7 52.Kf6 Wc6 53.Sc5 Kc5 54.Wc1 Kb5 55.Wc6 Kc6 56.f5 Kd7 57.Kf7 a3 58.fe6 Kc7 59.e7 a2 60.e8H a1H 61.He7 Kc6 62.Hd6 Kb5 63.Hd5 Kb6 64.e6 Hf1 65.Ke8 Ha6 i czarne poddały się.

Runda 12

1	Łachut	0,0 : 1,0	Gniot
2	Gabryś	0,5 : 0,5	Witkowski
3	Brzózka	0,5 : 0,5	Grąbczewski
4	Tarnowski	0,5 : 0,5	Śliwa
5	Kostro	1,0 : 0,0	Kłaput
6	Bednarski	1,0 : 0,0	Ruszczycki
7	Podolski	0,0 : 1,0	Doda
8	Balcerowski	0,0 : 1,0	Borowski
9	Drozd	0,5 : 0,5	Adamski A.

Dwunasta runda nie przyniosła poważniejszych przesunięć. Partia Tarnowski – Śliwa bardzo szybko zakończyła się remisem,

bowiem zajmujący znakomite pozycje partnerzy nie chcieli ryzykować. Doda efektownie, w jednym ze swoich koronnych wariantów, pokonał Podolskiego. Niechlubny rekord miał miejsce w partii **Drozd – A. Adamski**, w którym zawodnicy podpisali remis po... jednym posunięciu. Na szczęście w czasach dzisiejszych byłoby to nie do pomyślenia. Bednarski z ostatnich sześciu rund „zrobił” aż 4,5 punktu i

Stan po XII rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	8,5	
2	2	M	Tarnowski	8,0	6
	4	M	Bednarski	8,0	6
4	3	M	Drozd	8,0	5
5	6	M	Grąbczewski	7,5	
6	9	M	Kostro	7,0	
7	-	M	Doda	6,5	5
8	6	M	Podolski	6,5	4
	7	M	Witkowski	6,5	4

966.Obrona sycylijska [B60] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Łachut – M Gniot

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Gg5 Gd7 7.Gf6 gf6 8.Sf5 Ha5 9.Se3 Gg7 10.Sc4 Hc5 11.Sd5 0–0 12.c3 a5 13.Scb6 Wad8 14.Sd7 Wd7 15.Ge2 e6 16.Se3 He5 17.Ha4 Wdd8 18.0–0 Wb8 19.Wad1 b5 20.Hc2 Wfd8 21.Wfe1 h5 22.g3 h4 23.Kg2 Kf8 24.f4 Hc5 25.Gg4 Gh6 26.Gf3 b4 27.Wd3 Ke7 28.Wed1 Wg8 29.Sg4 h3 30.Kh3 b3 31.Hb1 Wh8 32.Kg2 ba2 33.Ha2 Wbd8 34.Ha4 Gg7 35.e5 d5 36.ef6 Gf6 37.f5 Se5 38.Se5 Wh2 39.Kh2 Hf2 40.Kh3 Wh8 41.Gh5 Wh5 i białe poddały się.

967.Partia pionem hetmańskim [A40] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Drozd – K Adamski A.

1.d4 i remis!!!

968.Obrona sycylijska [B86] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Gabryś – M Witkowski

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Gc4 e6 7.Gb3 Ge7 8.0–0 Hc7 9.f4 b5 10.a3 Sc6 11.Ge3 Sa5 12.f5 Sb3 13.cb3 0–0 14.Hf3 Hb7 15.b4 Gd7 16.Wad1 Wac8 17.Gg5 Wc4 18.Kh1 We8 19.e5 Hf3 20.Sf3 Sg4 21.Ge7 We7 22.Wd6 Ge8 23.h3 Se3 24.f6 Wd7 25.Wd7 Gd7 26.We1 Sd5 27.Wd1 Gc6 28.Sd4 gf6 29.Sc6 Wc6 30.Sd5 ed5 31.Wd5 fe5 32.We5 Kg7 33.We8 h5 34.Kh2 h4 35.We2 f5 36.Kg1 Kg6 37.Kf2 Kg5 38.Wd2 We6 39.Wd8 Wc6 40.Wd2 We6 41.Wd8 Wc6 i remis.

969.Obrona Tarrascha [D34] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Brzózka – M Grąbczewski

1.c4 e6 2.Sc3 d5 3.d4 c5 4.cd5 ed5 5.Sf3 Sc6 6.g3 Sf6 7.Gg2 Ge7 8.0–0 0–0 9.Gg5 Ge6 10.dc5 Gc5 11.Wc1 Gb6 i remis.

970.Partia hiszpańska [C76] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Tarnowski – IM Śliwa

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 d6 5.c3 Gd7 6.0–0 g6 7.d4 Gg7 8.de5 de5 9.Sa3 He7 10.Sc2 Sf6 11.He2 0–0 12.Gg5 i remis.

971.Obrona sycylijska [B66] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Kostro – K Kłaput

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6.Gg5 e6 7.Hd2 a6 8.0–0–0 h6 9.Gf4 Gd7 10.Sc6 Gc6 11.f3 Hb6 12.Gc4 0–0–0 13.Ge3 Hc7 14.Hf2 Sd7 15.Ge2 b5 16.a3 Hb7 17.Whe1 Sf6 18.Gf1 Ge7 19.Wd2 d5 20.Gb6 Wde8 21.ed5 Sd5 22.Sd5 Gd5 23.Gd4 f6 24.f4 Kb8 25.g3 Gd6 26.Gh3 e5 27.Gc3 Gc7 28.Hc5 Wd8 29.fe5 Gb6 30.Hb4 Whe8 31.e6 Hc6 32.e7 Wd6 33.Hf4 g5 34.Hf5 Hc4 35.Gb4 Gc5 36.Gc5 Hc5 37.Wed1 He3 38.Hd3 He7 39.Hc3 Wed8 40.Hc5 Hc7 41.Hb4 Hc6 42.Gg2 a5 43.Gd5 Wd5 44.Wd5 Wd5 45.Hf8 Kc7 46.Hf7 Wd7 47.Wd7 Hd7 48.Hf6 Hh3 49.Hf2 Kc6 50.b3 He6

51.Hd2 Kb6 52.Hd4 Kc6 53.g4 He1 54.Kb2 Hh4
55.Hc3 Kd6 56.Hg3 Hg3 57.hg3 Kc5 58.Kc3 Kd5
59.Kd3 Kc5 60.c4 b4 61.a4 Kc6 62.Ke4 Kd6 63.c5
Kc7 64.Kd5 Kd7 65.c6 Kc8 66.Kd6 Kd8 67.c7 Kc8
68.Kc6 h5 69.gh5 g4 70.Kb6 i czarne poddały się.

972.Obrona Grünfelda [D91] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Bednarski – K Ruszczycki

1.c4 c6 2.d4 d5 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 g6 5.Gg5
Gg7 6.e3 0–0 7.Ge2 Se4 8.Se4 de4 9.Sd2 f5 10.0–
0 h6 11.Gf4 Sd7 12.f3 e5 13.de5 g5 14.Gg3 f4
15.Gf2 ef3 16.Sf3 fe3 17.Ge3 Se5 18.Gc5 Sf3
19.Gf3 g4 20.Gf8 Gd4 21.Kh1 gf3 22.Hf3 Ge6
23.Wad1 c5 24.Gc5 i czarne poddały się.

973.Obrona królewska – indyjska [E70] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Podolski – M Doda

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 g6 4.Sc3 d6 5.e4 Gg7
6.Gg5 h6 7.Gh4 Ha5 8.Gd3 Sbd7 9.f4 b5 10.cb5 c4
11.Gc2 a6 12.Sge2 Sg4 13.Hd2 g5 14.Gg3 gf4
15.Sf4 h5 16.Gh4 ab5 17.h3 b4 18.Sd1 Sge5
19.Wc1 Ga6 20.Gb1 Wc8 21.Se2 Gh6 22.Gg5 Gg5
23.Hg5 Sc5 24.Sf2

24...c3 25.bc3 bc3 26.Sc3 Scd3 27.Gd3
Wc3 28.0–0 Sd3 29.Sd3 Wd3 30.Hf5 Wc3 31.Hf7
Kd8 32.Hg7 Hc5 33.Kh2 Wc1 34.Hh8 Kd7 35.Wc1
Hc1 36.Ha8 Hf4 37.Kg1 He3 38.Kh2 Hb6 i białe
podały się.

974.Obrona hetmańsko – indyjska [E17] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Balcerowski – M Borowski

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 Gb7 5.Gg2
Ge7 6.0–0 0–0 7.d5 ed5 8.Sd4 c6 9.cd5 Sd5
10.Gd5 cd5 11.Sc3 Sc6 12.Sd5 Sd4 13.Hd4 Gc5
14.Hd2 We8 15.e3 We5 16.Sf4 Hc7 17.b4 Hc6
18.f3 Ge3 19.He3 We3 20.Ge3 Hc3 21.Sg2 Hb4
22.Wad1 Gc6 23.Sh4 Ha3 24.Wfe1 We8 25.Gb6
We1 26.We1 ab6 27.We8 Hf8 28.Wf8 Kf8 29.Kf2
Ke7 30.Ke3 Kf6 31.Sg2 Ke5 32.Se1 Kd5 33.Kd3 Kc5
34.Kc3 Kb5 35.f4 Ge4 36.Kd4 d5 37.g4 Kb4 38.Sd3
Gd3 39.Kd3 Kc5 40.h4 d4 41.h5 f6 42.g5 f5 43.g6
h6 44.Kd2 Kc4 45.Kc2 d3 46.Kd2 Kd4 i białe
podały się.

Runda 13

1	Adamski A.	1,0 : 0,0	Łachut
2	Borowski	0,0 : 1,0	Drozd
3	Doda	0,5 : 0,5	Balcerowski
4	Ruszczycki	0,0 : 1,0	Podolski
5	Kłaput	1,0 : 0,0	Bednarski
6	Śliwa	1,0 : 0,0	Kostro
7	Grąbczewski	0,0 : 1,0	Tarnowski
8	Witkowski	0,5 : 0,5	Brzózka
9	Gniot	0,0 : 1,0	Gabryś

Runda była bardzo burzliwa i przyniosła ważne rozstrzygnięcia. Tym razem błodo grający **Grąbczewski przegrał z doskonale usposobionym Tarnowskim**. Śliwa pewnie triumfował w partii z Kostrą. W sensacyjnym spotkaniu **Kłaput** w doskonałym stylu **rozprawił się ze swoim klubowym kolegą, Bednarskim** i utracił go z dzielonego drugiego miejsca. **Borowski podarował piękny „prezent” Drozdowi**. Najpierw wypuścił wygraną, a potem przekroczył czas w remisowej pozycji. **Śliwa, Tarnowski i Drozd oderwali się od pozostałych uczestników**, a do końca zawodów pozostały już tylko cztery rundy.

Stan po XIII rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	9,5	
2	2	M	Tarnowski	9,0	7
3	4	M	Drozd	9,0	6
4	2	M	Bednarski	8,0	6
5	8	M	Podolski	7,5	5
6	5	M	Grąbczewski	7,5	4
7	7	M	Doda	7,0	5
8	6	M	Kostro	7,0	4
	8	M	Witkowski	7,0	4

975.Partia szkocka [C47]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Adamski A. – K Łachut

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Sc3 Sf6 4.d4 ed4 5.Sd4 Gb4 6.Sc6 bc6 7.Gd3 d5 8.ed5 cd5 9.0–0 0–0 10.Gg5 Ge6 11.Se2 Gd6 12.Sd4 c5 13.Sc6 Hc7 14.Gf6 gf6 15.Hh5 f5 16.Hg5 Kh8 17.Hf6 Kg8 18.f4 Hc6 19.Wf3 Gf4 20.Wf4 Gd7 21.Hg5 Kh8 22.Gf5 Wg8 23.Gd7 Hd7 24.He5 Wg7 25.We1 Wag8 26.g3 h6 27.Wf6 Kh7 28.Hf4 Hh3 29.Wf7 Hh5 30.Wg7 Wg7 31.Kg2 Hg6 32.We2 Wf7 33.He5 Hc6 34.He6 He6 35.We6 Wb7 36.b3 c4 37.Wd6 cb3 38.ab3 Wc7 39.Wd5 Wc2 40.Kh3 Wb2 41.Wb5 a5 42.Kg4 Wh2 43.Wa5 Wb2 44.Wb5 Kg6 45.Wb6 Kg7 46.Wb8 Kg6 47.b4 h5 48.Kh3 Kf5 49.b5 Ke6 50.b6 Kd7 51.b7 Kc7 52.Wh8 Kb7 53.Wh5 Kc6 54.We5 Kd6 55.We1 Wb8 56.g4 Wh8 57.Kg3 Wg8 58.We4 Kd5 59.Kf3 Wg7 60.We8 Kd6 61.Kf4 Kd7 62.We1 Wg8 63.g5 Wf8 64.Kg4 Wf2 65.g6 Wg2 66.Kh5 i czarne poddały się.

976.Obrona królewska – indyjska [E86]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Borowski – M Drozd

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 0–0 6.Ge3 e5 7.Sge2 c6 8.Hd2 Sbd7 9.0–0–0 a6 10.Kb1 b5 11.Sc1 Hc7 12.de5 de5 13.Hd6 Hd6 14.Wd6 Se8 15.Wd2 Sc7 16.Ge2 Se6 17.Sb3 Wd8 18.Whd1 Gf6 19.Gf1 Kf8 20.g3 Ke8 21.cb5 ab5 22.Gh3 Sdf8 23.Wd6 Wd6 24.Wd6 Gd7 25.Gh6 Ge7 26.Wd1 b4 27.Se2 c5 28.f4 Gb5 29.Gf1 Sd7 30.fe5 Se5 31.Sf4 Ga4 32.Se6 fe6 33.Gg7 Sg4 34.h3 Se3 35.We1 Sf1 36.Wf1 Wd8 37.Sc1 c4 38.Gh6 Gc5 39.b3 Gc6 i białe przekroczyły czas.

977.Obrona słowiańska [D12]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Doda – M Balcerowski

1.d4 d5 2.Sf3 c6 3.c4 Sf6 4.e3 Gf5 5.Gd3 e6 6.0–0 Gd3 7.Hd3 Gd6 8.Sbd2 0–0 9.e4 de4 10.Se4 Se4 11.He4 Sd7 12.Gd2 Sf6 13.He2 Hc7 14.Gc3 Wfe8 15.Wfe1 Wac8 16.Wad1 a6 17.b3 b5 18.h3 bc4 19.Hc4 Hb6 20.Se5 c5 21.He2 Sd5 22.Gb2 Ge5 23.He5 c4 24.bc4 Hb2 25.cd5 Ha2 26.de6 He6 27.Ha5 Hd6 28.We3 h6 29.Wg3 We2 30.d5 Wce8 31.Hc3 He5 32.He5 W2e5 33.Kf1 Wd8 34.Wgd3 g6 35.Wd4 Wd6 36.f4 We7 37.Wa4 Wb7 38.Ke2 Kg7 39.Ke3 h5 40.Wa5 h4 41.Wc1 Wb2 42.Wc6 Wd7 43.Kf3 Wb3 44.Ke4 Wb2 45.d6 Wg2 46.Waa6 We2 i remis.

978.Obrona królewska – indyjska [E70]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Kłaput – M Bednarski

1.d4 Sf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4.Sc3 g6 5.e4 Gg7 6.Gd3 0–0 7.Sge2 e5 8.de6 fe6 9.0–0 Sc6 10.Gg5 Se5 11.f4 Sf7 12.Gh4 Gd7 13.Hc2 Gc6 14.Wad1 Hc7 15.h3 a6 16.a4 b6 17.Gg3 Hb7 18.Gh2 Wad8 19.Sg3 d5 20.e5 dc4

21.Gg6 Wd1 22.Wd1 Sd5 23.Gh7 Kh8 24.Sd5 Gd5 25.Ge4 Sh6 26.Gd5 ed5 27.Sh5 Sf5 28.Sf6 Gf6 29.Hf5 Gg7 30.Hh5 Kg8 31.f5 Hf7 32.Hf7 Wf7 33.f6 Gh6 34.Wd5 Gc1 35.g4 Gb2 36.g5 c3 37.e6 Wf8 38.e7 We8 39.g6 c2 40.f7 Kg7 41.fe8S Kg6 i czarne poddały się.

979.Obrona sycylijska [B20]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Ruszczycki – K Podolski

1.e4 c5 2.c4 Sc6 3.Se2 Sf6 4.Sbc3 e6 5.g3 d5 6.ed5 ed5 7.Gg2 dc4 8.0–0 Ge7 9.Ha4 0–0 10.Hc4 Gf5 11.a3 Gd3 12.Ha2 Sd4 13.Sf4 Gf1 14.Gf1 Gd6 15.d3 We8 16.Sce2 Ge5 17.Ge3 Sg4 18.Gd4 Gd4 19.Sd4 Hd4 20.b3 We5 21.Wc1 Wae8 22.b4 We2 i białe poddały się.

980.Obrona Nimzowitscha [E25]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

IM Śliwa – M Kostro

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.a3 Gc3 5.bc3 c5 6.f3 d5 7.cd5 Sd5 8.Hd3 Sc6 9.e4 Sb6 10.dc5 Sd7 11.Ge3 Ha5 12.Hc4 0–0 13.f4 e5 14.f5 b6 15.cb6 Gb7 16.Gd3 ab6 17.Se2 Sd4 18.Sd4 ed4 19.Gd4 Ga6 20.Hc7 Gd3 21.Hg3 g6 22.Hd3 Sc5 23.Hc2 Hb5 24.Kf2 Wfe8 25.Whb1 Hc6 26.Kg1 We4 27.Wb4 Hd5 28.fg6 hg6 29.Hf2 Wae8 30.Wf1 Sd7 31.Hf3 Hc6 32.h3 f5 33.Hg3 We2 34.Kh1 Wa2 35.Hh4 We7 36.Hh8 Kf7 37.Wbb1 Wa3 38.Hg7 Ke8 39.Hh8 Kf7 40.Hh4 Sc5 41.Wfe1 Wb3 42.Wbd1 Se4 43.Hh7 Ke8 44.Hh8 Kf7 45.We4 He4 46.Hg7 Ke8 47.Hg8 Kd7 i czarne poddały się.

981.Obrona dwóch skoczków [C55]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Grąbczewski – M Tarnowski

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gc4 Sf6 4.d4 ed4 5.e5 d5 6.Gb5 Se4 7.Sd4 Gd7 8.Gc6 bc6 9.0–0 Gc5 10.f3 Sg5 11.Ge3 Gb6 12.Hd2 h6 13.Sb3 He7 14.Sc3 Hb4 15.a3 Hc4 16.Kh1 Gf5 17.Wac1 Se6 18.Wfd1 Wd8 19.Se2 c5 20.Sg3 Gh7 21.Sa5 Ha4 22.Sb7 Wd7 23.b4 d4 24.Gf2 c4 25.Sh5 d3 26.c3 Gg6 27.Sg3 0–0 28.f4 f5 29.Wa1 Ge8 30.h3 Hc2 31.Hc2 dc2 32.Wdc1 i białe poddały się.

982.Obrona sycylijska [B66]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Witkowski – M Brzózka

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Gg5 e6 7.Hd2 a6 8.0–0–0 h6 9.Gf4 Gd7

10.Sc6 Gc6 11.Gd6 Gd6 12.Hd6 Hd6 13.Wd6 Se4 14.Se4 Ge4 i remis.

983.Obrona Nimzowitscha [E46]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Gniot – K Gabryś

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 0–0 5.Sge2 d5 6.Sg3 We8 7.f4 Se4 8.Sge4 de4 9.Gd2 Gc3 10.Gc3 f5 11.Ge2 Sd7 12.g4 fg4 13.Gg4 Hh4 14.Kd2 b5 15.Ge2 bc4 16.Ha4 Sf6 17.Wag1 Gd7 18.Hc4 Sd5 19.Wg3 Wab8 20.Hc5 He7 21.Whg1 g6 22.He7 We7 23.h4 Wg7 24.h5 Kf7 25.Gc4 Gc6 26.b3 Wgg8 27.h6 Sc3 28.Kc3 Gd5 29.f5 gf5 30.Wg7 Wg7 31.Wg7 Kf6 32.Wh7 Gc4 33.Kc4 Wc8 34.Wg7 a6 35.b4 Wh8 36.Wc7 Wh6 37.Wc6 Wh3 38.d5 We3 39.We6 Kf7 40.Kd4 Wa3 41.Ke5 Wa2 42.Kf5 a5 43.ba5 Wa5 44.Ke4 Wa8 45.Kf5 Wa1 46.Ke5 Wa7 47.Wh6 Kg7 48.Wh2 Kf8 49.Kd6 Wa6 50.Kc7 Wa7 51.Kb6 We7 52.Kc6 We1 53.d6 Wc1 54.Kd7 Wa1 55.Wf2 Kg7 56.Ke7 We1 57.Kd8 Wd1 58.d7 Wc1 59.Wf4 Wc2 60.Ke7 We2 61.Kd6 Wd2 62.Ke6 i białe poddały się.

Runda 14

1	Łachut	0,5 : 0,5	Gabryś
2	Brzózka	0,5 : 0,5	Gniot
3	Tarnowski	1,0 : 0,0	Witkowski
4	Kostro	0,0 : 1,0	Grąbczewski
5	Bednarski	0,5 : 0,5	Śliwa
6	Podolski	0,5 : 0,5	Kłaput
7	Balcerowski	1,0 : 0,0	Ruszczycki
8	Drozd	0,0 : 1,0	Doda
9	Adamski A.	0,0 : 1,0	Borowski

Tarnowski prawie bez wysiłku wziął kolejną „przeszkodę”, **wygrał z Witkowskim** i dzięki pięknemu finiszowi 6,5 punktu z 7 partii, zrównał się ze Śliwą, który bardzo szczęśliwie zremisował z Bednarskim. **Przegrał Drozd, który został rozgromiony przez Dodę.** Była to dopiero druga porażka Ryszarda Drozda. **Grąbczewski, po ożywionej grze, pokonał Kostkę** realizując przewagę jakości w końcówce. W ten sposób

nadzieje Jerzego Kostry na wysokie miejsce nie miały szans ziszczenia się.

Ryszard Drozd urodził się 16 czerwca 1934 roku w Jaśle. W 1956 roku grał w barwach Domu Wojska Polskiego Warszawa w drużynowych mistrzostwach Polski. Jego drużyna zdobyła złoty medal. **W finale mistrzostw Polski zadebiutował w Łodzi w 1959 roku** (sprawozdanie niezwykle szczegółowe znajduje się w Kurierze Szachowym numer 13). Łącznie walczył o prymat kraju jedenastokrotnie, dwukrotnie sięgając po brązowe medale (Wrocław 1960 i Katowice 1961). **W turniejach międzynarodowych** (Bad Salzungen 1960, Rostów 1961, Warszawa 1961 i Bukareszt 1962) **nie miał sukcesów.** Za to **wstawił się pokonując arcymistrza Poługajewskiego** w czasie turnieju w Rostowie. Przypomnijmy, że były to czasy, w których szachiści z ówczesnego ZSRR praktycznie nie przegrywali z zagranicznymi przeciwnikami.

Stan po XIV rundzie (czołówka):

1	1	IM	Śliwa	10,0	8
	2	M	Tarnowski	10,0	8
3	3	M	Drozd	9,0	
4	4	M	Bednarski	8,5	6
5	6	M	Grąbczewski	8,5	5
6	7	M	Doda	8,0	6
7	5	M	Podolski	8,0	5
8	-	M	Balcerowski	7,5	

984.Partia hiszpańska [C75]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Łachut – K Gabryś

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 d6 5.c3 Gd7 6.d4 Sge7 7.Gb3 h6 8.0–0 Sg6 9.We1 Ge7 10.Sbd2 Gf6 11.de5 de5 12.Sf1 0–0 13.Se3 Sa5 14.Gc2 Ge6 15.b3 Sf4 16.Ga3 We8 i remis.

985.Obrona sycylijska [B60]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Brzózka – M Gniot

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 d6 6.Gg5 Gd7 7.Ge2 a6 8.Hd2 Sd4 9.Hd4 Ha5 10.Ge3 e6 11.0–0 Ge7 12.f4 Gc6 13.Gf3 0–0

14.Wad1 Wfd8 15.Hd2 Hc7 16.Hf2 Wd7 17.Gb6 Hc8 18.e5 Gf3 19.Hf3 de5 20.fe5 Wd1 21.Sd1 Gc5 22.Gc5 Hc5 23.Kh1 He5 24.Hb7 He4 25.He4 Se4 26.Sf2 Sf2 27.Wf2 Wd8 28.g3 f6 29.c4 Wd1 30.Kg2 Wc1 31.b3 Kf7 32.Kf3 e5 33.Ke3 Wd1 34.Wc2 Ke7 35.Ke2 Wd4 i remis.

986.Obrona sycylijska [B81]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Tarnowski – M Witkowski

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.h3 e6 7.g4 Ge7 8.Gg2 Hc7 9.0–0 Sc6 10.Sde2 b5 11.a3 Gb7 12.f4 Sd7 13.f5 g5 14.Sg3 0–0–0 15.Sh5 Sf6 16.fe6 Sh5

17.Sd5 Hb8 18.gh5 fe6 19.Hg4 Kd7 20.Wf7 Wdf8 21.Sf6 Kd8 22.Wf8 Wf8 23.Sh7 Ha7 24.Kh1 Se5 25.Hg3 Wh8 26.Sg5 Kd7 27.Ge3 Ha8 28.Wd1 Sc4 29.Gc1 Wh5 30.Se6 We5 31.Sd4 Ge4 32.Hg4 Kc7 33.b3 Sb6 34.Gf4 Gg2 35.Hg2 We4 36.Gg3 Gf8 37.Sf5 Hc6 38.Sd6 We3 39.Sf5 Wg3 40.Hc6 Kc6 41.Sg3 Ga3 42.h4 Gb2 43.h5 a5 44.Se2 Ge5 45.h6 a4 46.ba4 ba4 47.Wd8 Kb5 48.c3 i czarne poddały się.

987.Partia hiszpańska [C90]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Kostro – M Grąbczewski

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 0–0 8.d3 d6 9.c3 Ge6 10.Gc2 We8 11.Sbd2 Gf8 12.d4 ed4 13.cd4 Gg4 14.Sf1 Gf3 15.gf3 Sb4 16.Gb1 c5 17.d5 a5 18.a3 Sa6 19.Gg5 Ge7 20.f4 h6 21.Gf6 Gf6 22.Hh5 Gb2

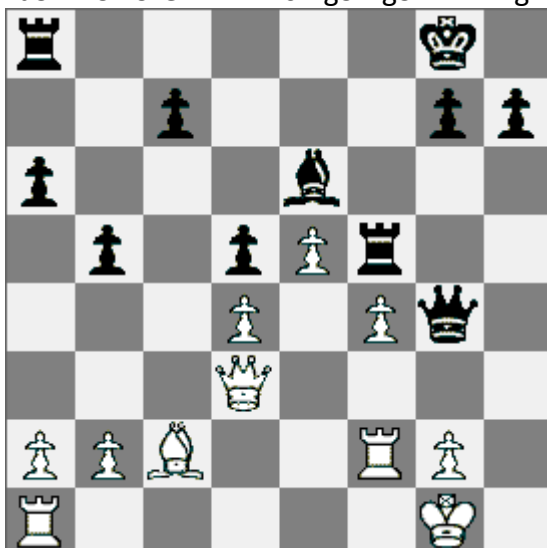
23.Wa2 Gd4 24.Sg3 Hf6 25.Hg4 Hg6 26.Hf3 Hf6
27.Wae2 g6 28.e5 de5 29.Se4 Hh4 30.f5 Kg7
31.fg6 fg6 32.Kh1 Wf8 33.Hg2 Hh5 34.Sd2 Wad8
35.Wg1 Wf6 36.Se4 Wf4 37.Sg3 Hg4 38.h3 Hg5
39.Hh2 Hh4 40.Sf5 Wf5 41.Gf5 Wd6 42.We5 Hf2
43.Hf2 Gf2 44.Wg6 Wg6 45.Gg6 Kg6 46.We6 Kf5
47.Wa6 b4 48.ab4 ab4 49.Kg2 Gd4 50.Wh6 b3
51.Wb6 c4 52.Wb4 b2 53.d6 c3 54.d7 Gf6 55.Kf3
c2 56.Wf4 Ke6 i białe poddały się.

988.Partia hiszpańska [C82]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Bednarski – IM Śliwa

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0
Se4 6.d4 b5 7.Gb3 d5 8.de5 Ge6 9.c3 Gc5
10.Sbd2 0–0 11.Gc2 f5 12.Sb3 Ga7 13.Sbd4 Sd4
14.Sd4 Gd4 15.cd4 f4 16.f3 Sg3 17.Wf2 Hh4
18.Hd3 Wf5 19.Gf4 Hf4 20.hg3 Hg3 21.f4 Hg4

22.He3? (Po 22.Waf1 białe uzyskiwały pozycję na granicy wygranej) 22...Wf7! (Gdyby białe miały obie wieże na linii „f”, to ten ruch czarnych byłby niemożliwy ze względu na 23.f5!) 23.Waf1 (Spóźniona reakcja) 23...Waf8 24.Gd1 Hg6 i remis. **Pozycja nadal jest lepsza dla białych.**

989.Partia angielska [A25]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Podolski – K Kłaput

1.g3 g6 2.Gg2 Gg7 3.c4 e5 4.Sc3 Sc6 5.e3
Sge7 6.Sge2 0–0 7.0–0 d6 8.d3 Gg4 9.Sd5 Hc8
10.Gd2 Sd5 11.cd5 Se7 12.Wc1 c5 13.b4 b6 14.a4
He8 15.Wc4 Gd7 16.bc5 bc5 17.d4 cd4 18.ed4

Wc8 19.Wc8 Hc8 20.de5 Ge5 21.Gf4 Gf4 22.Sf4
Hc5 23.We1 Sf5 24.Gf1 i remis.

990.Partia katalońska [E06]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Balcerowski – K Ruszczycki

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d5 4.Sf3 Ge7 5.g3 0–0
6.Gg2 c6 7.0–0 Se8 8.b3 f5 9.Gb2 Sd7 10.Hc2 Sd6
11.Se5 He8 12.Wad1 Hh5 13.Ga3 Wf6 14.Hc1
Wh6 15.Sf3 Wg6 16.Hf4 Wg4 17.He3 Sf8 18.cd5
cd5 19.Sd5 Gd8 20.Sf4 Wf4 21.Hf4 Se4 22.Wc1 a5
23.He5 Gd7 24.d5 Sg6 25.Hd4 h6 26.de6 Ge6
27.Se5 Gf6 28.Hb6 We8 29.Sg6 Hg6 30.Hb7 h5
31.Wc6 h4 32.We6 We6 33.Hd5 Gg5 34.Gh3 hg3
35.Gf5 gf2 36.Kg2 Gh4 37.Gg6 i czarne poddały się.

991.Obrona królewska – indyjska [E60]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Drozd – M Doda

1.Sf3 Sf6 2.g3 g6 3.Gg2 Gg7 4.0–0 0–0 5.c4
d6 6.d4 Gg4 7.h3 Gf3 8.ef3 d5 9.Hb3 Sc6 10.cd5
Sd4 11.Hd3 Sd5 12.Sc3 c6 13.Wd1 Sc3 14.bc3 Sb5
15.Gb2 Ha5 16.Wdc1 Wad8 17.Hc2 Wd7 18.a4
Sc7 19.f4 Wfd8 20.Ga3 Sd5 21.Wab1 Hc3 22.Ha2
Ha5 23.Hb3 Sb6 24.Gc5 Sa4 25.Gb4 Ha6 26.Gf1 b5
27.Hf3 Wc8 28.f5 Gf6 29.fg6 hg6 30.Hg4 e6 31.h4
Wd5 32.Gg2 Wcd8 33.Gd5 Wd5 34.Hf4 Ge5
35.He3 Gd4 36.Hf4 Hb6 37.g4 c5 38.Gd2 f6 39.h5
g5 40.He4 Hd6 41.Kg2 Gf2 42.Gf4 gf4 43.Kf2 c4
44.g5 Sc5 i białe poddały się.

992.Obrona sycylijska [B22]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Adamski A. – M Borowski

1.e4 c5 2.c3 d5 3.ed5 Hd5 4.d4 Sc6 5.dc5
Hc5 6.Ge3 Ha5 7.Gc4 Sf6 8.Sf3 e6 9.0–0 Ge7
10.He2 0–0 11.Sd4 Sd4 12.Gd4 Gd7 13.b4 Hc7
14.Sd2 Gc6 15.Gb3 b6 16.Wac1 Gd6 17.h3 e5
18.Ge3 Sd5 19.Gd5 Gd5 20.c4 Gb7 21.c5 bc5
22.bc5 Hc6 23.Hf3 Ge7 24.Wb1 Wab8 25.Hc6 Gc6
26.Sb3 Wfd8 27.Wfd1 Kf8 28.Wd8 Gd8 29.f4 f6
30.fe5 fe5 31.Wf1 Ke7 32.We1 Gd7 33.Gd2 Kf6
34.Gc3 Ke6 35.Ga5 Ga5 36.Sa5 Wb2 i białe
podały się.

Runda 15

1	Borowski	1,0 : 0,0	Łachut
2	Doda	0,0 : 1,0	Adamski A.
3	Ruszczycki	0,5 : 0,5	Drozd
4	Kłaput	0,0 : 1,0	Balcerowski
5	Śliwa	0,0 : 1,0	Podolski
6	Grąbczewski	1,0 : 0,0	Bednarski
7	Witkowski	0,0 : 1,0	Kostro
8	Gniot	0,5 : 0,5	Tarnowski
9	Gabryś	0,0 : 1,0	Brzózka

Mogły być praktycznie przesądzone losy turnieju! Lekkoomyślnie grający Drozd z trudem zremisował w końcówce z Ruszczyckim (!), Śliwa popełniwszy w równej pozycji grubą błąd – musiał oddać hetmana za wieżę i skoczka, **wpadł w tarapaty i przegrał z dobrze finiszującym Podolskim**. Natomiast Tarnowski rozegrawszy z kolosalną energią partię z Gniotem – po pięciu godzinach gry uzyskał wygraną pozycję. To, że turniej jeszcze się nie „skończył”, a sprawa pierwszego miejsca pozostała otwarta, zawdzięczamy Gniotowi. Stary mistrz grający w tych zawodach słabo i nierówno – w ważnym momencie stanął na wysokości zadania i wykorzystawszy małą niedokładność przeciwnika, **efektowną kombinacją z ofiarą hetmana uratował się za pomocą wiecznego szacha**. Nieco w cieniu tych walk toczyła się ważna dla końcowego układu tabeli partia Grąbczewski – Bednarski. Zakończyła się sukcesem tego pierwszego, który na finiszu wygrał drugą partię z rzędu! Doda w wygranej pozycji tragicznie przekombinował się z Adamskim, a Kostro łatwo pokonał Witkowskiego. Na czele – wreszcie „wylądował” Tarnowski!

Stan po XV rundzie (czołówka):

1	1	M	Tarnowski	10,5	
2	1	IM	Śliwa	10,0	
3	3	M	Drozd	9,5	6
	5	M	Grąbczewski	9,5	6
5	7	M	Podolski	9,0	
6	4	M	Bednarski	8,5	6
	8	M	Balcerowski	8,5	6
8	6	M	Doda	8,0	6
9	-	M	Kostro	8,0	4
10	-	M	Brzózka	8,0	3

993.Partia angielska [A30]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Borowski – K Łachut

1.Sf3 Sf6 2.c4 b6 3.g3 Gb7 4.Gg2 e6 5.b3 Ge7 6.Gb2 0–0 7.0–0 c5 8.d4 cd4 9.Sd4 Gg2 10.Kg2 d5 11.Sd2 Gc5 12.cd5 Hd5 13.S2f3 Sbd7 14.Kg1 Wfd8 15.Hd3 Wac8 16.Wac1 Hh5 17.Ha6 e5 18.b4 Hh3 19.bc5 Sc5 20.Ha7 Wa8 21.Hb6 Sa4 22.Hc7 Sg4 23.Sc6 e4 24.Sd8 i czarne poddały się.

994.Partia angielska [A22]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Doda – K Adamski A.

1.Sf3 Sc6 2.c4 e5 3.e3 e4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3 Sd4 6.ed4 c6 7.d3 ed3 8.Gd3 d5 9.0–0 Ge7 10.cd5 Sd5 11.We1 Ge6 12.Se4 0–0 13.Hh5 g6 14.Hh6 Sf6 15.Sg5 Gd5 16.We3 We8

17.Sh7? Sg4 18.Hh3 Se3 19.Ge3 Gh4 20.g3 Ge6 21.Hh4 Hh4 22.gh4 Kh7 23.h5 f5 24.hg6 Kg6

25.Kg2 Kg7 26.Kf3 Wad8 27.Kf4 c5 28.Gb5 Wh8
29.dc5 Wh4 30.Kg3 Wg4 31.Kf3 Gd5 32.Ke2 Wb4
33.a4 a6 34.Gd3 Wb2 35.Ke1 f4 i białe poddały się.

995.Obrona Alechina [B03]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Ruszczycki – M Drozd

1.e4 Sf6 2.e5 Sd5 3.d4 d6 4.c4 Sb6 5.f4 de5
6.fe5 Sc6 7.Ge3 Gf5 8.Sf3 e6 9.Sc3 Ge7 10.Hd2
Hd7 11.0–0–0 f6 12.Sh4 Gg4 13.Ge2 Ge2 14.He2
0–0–0 15.Sf3 He8 16.d5 Se5 17.Se5 fe5 18.Gb6
ab6 19.He5 Gf6 20.He6 He6 21.de6 Wde8
22.Whe1 Gc3 23.bc3 Whf8 24.Wd7 We6 25.Wc7
Kc7 26.We6 Wf1 27.Kd2 Kd7 28.Wb6 Wf2 29.Ke3
Wg2 30.Wb7 Kc6 31.Wa7 Kb6 32.Kf3 Wh2 33.Wg7
Kc5 34.a4 Kc4 35.Wc7 Kd5 36.a5 Kd6 37.Wg7 Wa2
38.Wg2 i remis.

996.Obrona sycylijska [C01]

VIII Mistrzostwa francuska, Katowice 1961

K Kłaput – M Balcerowski

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Gb4 4.Gd3 c5 5.ed5
ed5 6.Sf3 c4 7.Ge2 Se7 8.0–0 Sbc6 9.Gf4 0–0
10.Sb5 a6 11.Sc3 Sf5 12.Sb1 Ge6 13.c3 Ge7
14.Sbd2 b5 15.Se5 Se5 16.Ge5 a5 17.We1 b4
18.Sf1 Gd6 19.Gg4 We8 20.Se3 Ge5 21.de5 Se3
22.We3 bc3 23.bc3 Wb8 24.Wg3 Wb2 25.Ge6 fe6
26.Hg4 He7 27.h4 Wf8 28.f4 Wf5 29.h5 Ha7
30.Kh2 Hf7 31.Wh3 Wf4 32.Hg5 Wff2 33.Wg3 Wf5
34.Hd8 Hf8 35.Ha5 Wh5 36.Wh3 Hf4 37.Kh1 Wh3
38.gh3 Hh2 i mat.

997.Gambit hetmański [D45]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

IM Śliwa – K Podolski

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 e6 5.e3
Sbd7 6.Hc2 Gd6 7.Gd2 0–0 8.0–0–0 c5 9.e4 cd4
10.Sd4 dc4 11.Gc4 a6 12.Gg5 Hc7 13.Gb3 Sc5
14.Gf6 gf6 15.Kb1 Gd7 16.g3 Wfd8 17.He2 Sb3
18.Sb3 Ge5 19.f4 Gc3 20.Wc1 Gb5 21.Hg4 Kh8
22.Wc3 He7 23.We1 Wac8 24.Hf3 Hb4 25.e5

25...Gd3 26.Hd3 Wd3 27.Wc8 Kg7 28.ef6
Kf6 29.Wec1 Hd6 30.Sc5 We3 31.Wc7 We1 32.Sd7
Kg7 33.We1 Hc7 34.Se5 Hc5 35.Wd1 f6 36.Wc1
Hd6 37.Sc4 Hd3 38.Wc2 e5 39.fe5 fe5 40.a3 e4 i
białe poddały się.

998.Obrona sycylijska [B51]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Grąbczewski – M Bednarski

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.Gb5 Sc6 4.0–0 a6 5.Gc6
bc6 6.d3 e5 7.Sa3 Gg4 8.h3 Gh5 9.Sc4 Se7 10.c3
Gf3 11.Hf3 Sg6 12.Wd1 Ge7 13.d4 cd4 14.cd4 Hc7
15.Ge3 0–0 16.Wd2 Gf6 17.Wad1 Wfd8 18.He2 c5
19.dc5 dc5 20.Wd5 Wd5 21.ed5 Wd8 22.g3 Ge7
23.Hd3 Gd6 24.Sd6 Hd6 25.Hc4 Hf6 26.Gc5 Hf3
27.Hg4 Hg4 28.hg4 e4 29.Kg2 Se5 30.Wd4 Sg4
31.We4 Sf6 32.Wa4 Wd5 33.Wa6 h5 34.Ge3 Wb5
35.Wb6 Wa5 36.a3 Kh7 37.Gd2 Wa4 38.Wb4 Wa8
39.a4 Sd5 40.Wd4 Sc7 i czarne poddały się.

999.Obrona sycylijska [B87]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

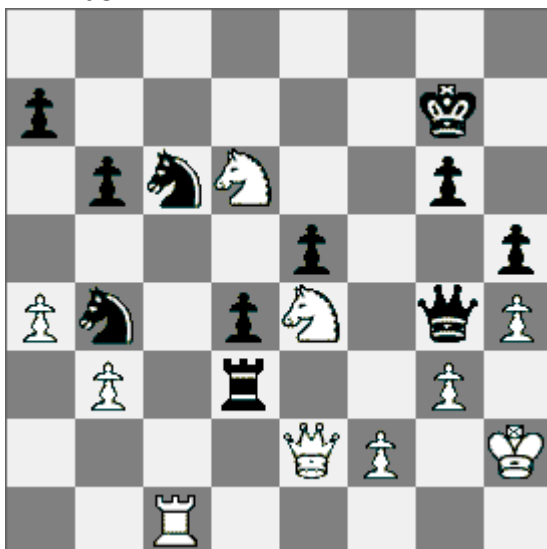
M Witkowski – M Kostro

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.Gc4 e6 7.0–0 Ge7 8.Gb3 0–0 9.f4 b5 10.a3
Gb7 11.He2 Sc6 12.Sc6 Gc6 13.f5 e5 14.Wd1 Wc8
15.Sd5 Gd5 16.Gd5 Sd5 17.Wd5 Wc5 18.Wd3 Ha8
19.Wh3 Wfc8 20.c3 Wc4 21.Hh5 Gf6 22.Hh7 Kf8
23.Hh5 He4 24.Hd1 d5 25.a4 b4 26.We3 Hf5 27.a5
e4 28.Wh3 g6 29.Gh6 Kg8 30.He2 bc3 31.bc3 Gc3
32.Wf1 Gd4 33.Kh1 He6 34.Ge3 Gg7 i białe
podały się.

1000.Debiut Barczy [A07] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Gniot – M Tarnowski

1.Sf3 d5 2.g3 g6 3.Gg2 Gg7 4.0–0 e5 5.d3
Se7 6.e4 d4 7.Sbd2 c5 8.a4 Sbc6 9.Sc4 0–0 10.Gd2
f5 11.Hc1 fe4 12.Sg5 ed3 13.cd3 Kh8 14.Se4 b6
15.Gg5 Ge6 16.Sc5 Gd5 17.Se4 Hd7 18.Gh6 Wac8
19.Gg7 Kg7 20.b3 h6 21.h4 Ge6 22.Hd2 Sd5
23.Wfe1 Wce8 24.Wac1 Sdb4 25.Wcd1 Gg4
26.Wc1 Wf3 27.Gf3 Gf3 28.Kh2 Wf8 29.Scd6 Wf4
30.Wh1 Hg4 31.Kg1 Gh1 32.Kh1 Wf3 33.He2 h5
34.Kh2 Wd3

35.Wc6 He2 36.Wc7 Kh8 37.Wc8 Kg7
38.Wc7 Kh8 39.Wc8 Kg7 40.Wc7 i remis.

1001.Obrona sycylijska [B40] XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Gawryś – M Brzózka

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cd4 4.Sd4 e6 5.Sc6
bc6 6.Gd3 Sf6 7.0–0 d5 8.Sd2 Ge7 9.He2 0–0
10.We1 We8 11.b3 Gb4 12.Gb2 e5 13.ed5 cd5
14.a3 Gd6 15.c4 Gb7 16.cd5 Sd5 17.Ge4 Sf4
18.Hf3 Ge4 19.Se4 Gc7 20.Wad1 He7 21.Sc3
Wad8 22.g3 Sh3 23.Kg2 Sg5 24.Hg4 Gb8 25.Sd5
Hb7 26.Hg5 Wd5 27.Kg1 Hb3 28.Wd5 Hd5 29.Hg4
Hb5 30.Gc3 Gc7 31.Wd1 Gb6 32.Wd7 g6 33.Wb7
Gf2 34.Kf2 Hb7 i białe poddały się.

Runda 16

1	Łachut	0,0 : 1,0	Brzózka
2	Tarnowski	1,0 : 0,0	Gawryś
3	Kostro	1,0 : 0,0	Gniot
4	Bednarski	1,0 : 0,0	Witkowski
5	Podolski	0,5 : 0,5	Grąbczewski
6	Balcerowski	0,0 : 1,0	Śliwa
7	Drozd	1,0 : 0,0	Kłaput
8	Adamski A.	1,0 : 0,0	Ruszczycki
9	Borowski	0,0 : 1,0	Doda

W przedostatniej rundzie liderzy nie zwolnili tempa i wygrali swoje partie, z wyjątkiem Grąbczewskiego i Podolskiego, którzy w partii między sobą, w wielkim obustronnym niedoczasy, woleli nie ryzykować i zgodzili się na remis. Bardzo łatwo wygrał Drozd. Tarnowskiemu pomógł nieco Gawryś przekraczając „na wszelki wypadek” czas. Śliwa przez dłuższy czas stał mocno „podejrzanie” w partii z Balcerowskim, ale ostatecznie w niedoczasy przeciwnika – właśnie ten ostatni znalazł drogę do przegranej... Witkowski zrobił „długą roszałę”, czyli przegrał trzecią z rzędu partię. Tym razem Witkowski dopracował się równej końcówki wieżowej z Bednarskim, po czym podstawiał matę w jednym ruchu!

Stan po XVI rundzie (czołówka):

1	1	M	Tarnowski	11,5	
2	2	IM	Śliwa	11,0	
3	3	M	Drozd	10,5	
4	3	M	Grąbczewski	10,0	
5	6	M	Bednarski	9,5	7
6	5	M	Podolski	9,5	6
7	8	M	Doda	9,0	7
8	9	M	Kostro	9,0	6
9	10	M	Brzózka	9,0	4
10	6	M	Balcerowski	8,5	

**1002.Obrona sycylijska [B41]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

K Łachut – M Brzózka

1.e4 c5 2.Sf3 a6 3.c4 e6 4.Sc3 Sc6 5.d4 cd4
6.Sd4 Hc7 7.f4 Hb6 8.Sb3 Sa5 9.Sa5 Ha5 10.Ge3
Sf6 11.Gd3 b5 12.cb5 ab5 13.0–0 b4 14.Sb5 Gb7
15.e5 Sd5 16.Gd4 Sc7 17.Sc7 Hc7 18.Kh1 Gd5
19.f5 Hb7 20.Wf2 ef5 21.Gf5 Ge6 22.Ge6 de6
23.Hg4 g6 24.Waf1 h5 25.Hd1 Wh7 26.Hb3 h4
27.a3 h3 28.Wf3 hg2 29.Kg2 He4 30.Hc4 Ge7
31.Hb5 Kf8 32.Gc5 Hc2 33.Gf2 Hb2 34.ab4 Hb4
35.Hb4 Gb4 36.Wb1 Ge7 37.Wb7 Wa3 38.Wf4
Wa2 39.Kg1 Wh5 40.Wc4 Wf5 41.Wc8 i białe
podały się.

**1003.Obrona hetmańsko – indyjska [E17]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Tarnowski – K Gabryś

1.d4 Sf6 2.g3 e6 3.Gg2 d5 4.Sf3 Ge7 5.0–0
0–0 6.b3 b6 7.c4 Gb7 8.cd5 Gd5 9.Sc3 Gb7 10.Gb2
Sbd7 11.We1 Se4 12.Hc2 Sc3 13.Gc3 c5 14.Sg5
Gg5 15.Gb7 Wb8 16.Gf3 cd4 17.Gd4 Wc8 18.Hb2
Gf6 19.Gf6 Hf6 20.Hf6 Sf6 21.Wac1 Sd5 22.Gd5
ed5 23.e3 g6 24.Wed1 Wfd8 25.Wc8 Wc8 26.Wd5
Wc2 27.a4 Wb2 28.Wd3 Kf8 29.g4 h6 30.Kg2 Ke7
31.h4 Ke6 32.Kg3 Wb1 33.Kg2 Ke7 34.e4 Wb2
35.Kg3 Wb1 36.h5 gh5 37.gh5 Ke6 38.Kf4 Wb2 i
czarne przekroczyły czas.

**1004.Debiut Barczy [A07]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

K Podolski – M Grąbczewski

1.Sf3 d5 2.g3 Sc6 3.Gg2 e5 4.d3 Gg4 5.c4
d4 6.0–0 Sf6 7.Sbd2 Ge7 8.b4 Gb4 9.Se5 0–0
10.Sg4 Sg4 11.Wb1 Wb8 12.Sf3 We8 13.h3 Sf6
14.e4 de3 15.Ge3 Gd6 16.We1 b6 17.Sd2 Se7
18.Gg5 Gc5 19.Gf6 gf6 20.Hh5 Sg6 21.Gd5 Kg7
22.Sf3 We1 23.We1 c6 24.Ge4 Hd6 25.Kg2 Wg8
26.Sh4 Kh8 27.Kf1 Hd4 28.Hf5 Gb4 29.Wd1 Gc5
30.Sg2 We8 31.Se3 Kg7 32.Hg4 Kh8 33.Hf5 Kg7
34.Hg4 i remis.

**1005.Partia hiszpańska [C95]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Kostro – M Gniot

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0
Ge7 6.We1 b5 7.Gb3 d6 8.c3 0–0 9.h3 Sb8 10.d4
Sbd7 11.c4 c6 12.cb5 cb5 13.Sc3 Sb8 14.a3 We8
15.de5 de5

16.Gf7 Kf7 17.Hb3 Kg6 18.Sh4 Kh5 19.Hd1
i czarne podały się.

**1006.Obrona królewsko – indyjska [E82]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

M Drozd – K Kłaput

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 0–0
0–0 6.Ge3 b6 7.Hd2 c5 8.d5 a6 9.Gh6 e6 10.h4 ed5
11.cd5 b5 12.h5 We8 13.Gg7 Kg7 14.hg6 fg6
15.Hh6 Kg8 16.0–0–0 Wa7 17.Sh3 Gh3 18.Wh3
Ha5 19.Kb1 b4 20.Se2 c4 21.Hf4 Sfd7 22.Hd6 c3
23.Sd4 cb2 24.Gc4 Sb6 25.Gb3 Sa4 26.Ga4 Ha4
27.Whh1 b3 28.Sb3 Sd7 29.Wd4 Hb5 30.Hb4 He2
31.Wd2 Hb5 32.Hb5 ab5 33.Wb2 Se5 34.Wd1 Sc4
35.We2 Wea8 36.e5 Sa3 37.Ka1 b4 38.Sd4 Sc4
39.Sc6 Wa3 40.Sb4 W3a4 41.d6 Sa5 42.d7 Sb3
43.Kb2 i czarne podały się.

**1007.Obrona sycylijska [B29]
XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961**

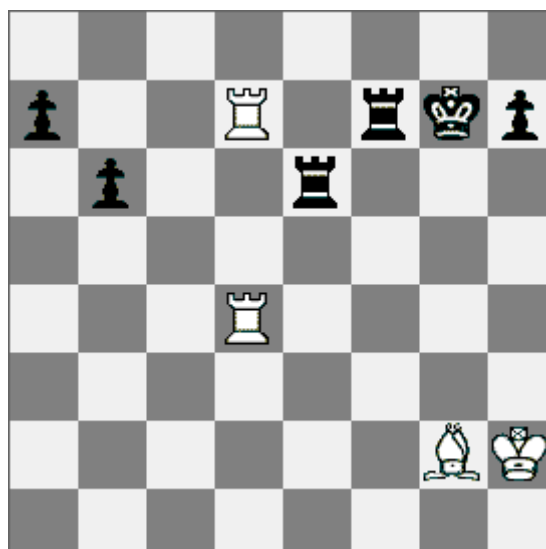
M Bednarski – M Witkowski

1.e4 c5 2.Sf3 Sf6 3.Sc3 d5 4.ed5 Sd5 5.Gb5
Sc6 6.0–0 e6 7.We1 Ge7 8.Gc6 bc6 9.Sb1 0–0

Diagram 1: Chessboard position after White's move 1. e4. White pieces are on e4, d3, and c2. Black pieces are on e5, d6, and c7. The king is on e8 and the queen is on d8.

1	M	Tarnowski	12,0	
2	IM	Śliwa	11,5	
3	M	Drozd	11,0	
4	M	Grąbczewski	10,5	86,25
5	M	Bednarski	10,5	85,00
6	M	Doda	10,0	77,75
7	M	Kostro	10,0	76,00
8	K	Podolski	9,5	73,25
9	M	Brzózka	9,5	72,50
10	M	Balcerowski	9,0	
11	K	Adamski A.	8,5	
12	M	Witkowski	8,0	
13	M	Borowski	7,5	
14	K	Gabryś	6,5	54,00
15	K	Kłaput	6,5	45,50
16	K	Łachut	5,5	
17	M	Gniot	4,0	
18	K	Ruszczycki	3,0	

1.Sf3 Sf6 2.g3 g6 3.Gg2 Gg7 4.0-0 0-0 5.d3
d5 6.Gd2 Sc6 7.Hc1 We8 8.Gh6 Gh8 9.h3 e5
10.Sc3 e4 11.Sg5 ed3 12.cd3 Sd4 13.e4 de4 14.de4
c6 15.We1 Sd7 16.Se2 Se5 17.Sd4 Hd4 18.Wd1
Hb6 19.Hf4 Hb2 20.Gf1 f6 21.Sf3 g5 22.He3 Sf3
23.Hf3 He5 24.Wab1 b6 25.Wbc1 Ge6 26.Wc6
Ga2 27.Wcd6 Ge6 28.h4 Gg7 29.hg5 fg5 30.Gg7
Kg7 31.Hh5 We7 32.f4 Hc5 33.Kh1 gf4 34.Hh4
Wae8 35.gf4 Wf7 36.f5 Gf5 37.ef5 Hf5 38.Gg2 Hf4
39.Hh5 We5 40.Hh3 We3 41.Hh5 We5 42.Hh3
We3 43.Hh2 Hh2 44.Kh2 Wf6 45.Wd7 Wf7
46.W1d4 We6

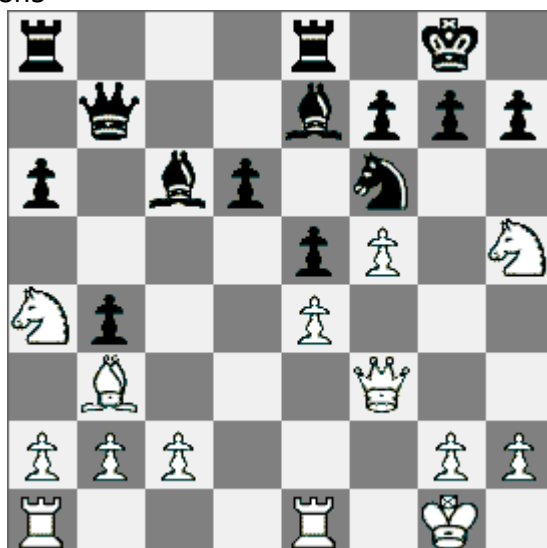
Wg8 15.Gd2 He7 16.0-0-0 g5 17.Whf1 0-0-0
18.Se3 f6 19.f4 gf4 20.Hh4 fe3 21.Ge3 fe5 22.He7
Se7 23.de5 Sg6 24.Gg5 Se5 25.Gd8 Kd8 26.h3 Ge8
27.Wf4 Ke7 28.Kd2 Gg6 29.Wdf1 b5 30.h4 a5
31.a3 Wb8 32.h5 Ge4 33.Ke3 b4 34.ab4 ab4
35.We4 de4 36.Ke4 Sf7 37.Gc4 bc3 38.bc3 We8
39.Kd4 Wd8 40.Ke3 Wc8 41.Kd4 Wd8 42.Kc5 Sd6
43.Kd4 Sf7 44.Ke3 Wc8 45.Gd3 h6 46.Kd2 Wd8
47.Ke3 Wc8 48.Kd2 Wd8 49.Kc2 Se5 50.Ge2 Wc8
51.Kb3 Wb8 52.Kc2 Wa8 53.Kb2 Wd8 54.Kc1 Wc8
55.Kb2 Wb8 56.Ka3 Wa8 57.Kb2 Wb8 58.Kc2 Wa8
i remis.

1016.Obrona sycylijska [B87]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

K Gabryś – M Kostro

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cd4 4.Sd4 Sf6 5.Sc3
a6 6.Gc4 e6 7.Gb3 Ge7 8.0-0 0-0 9.f4 b5 10.f5 b4
11.Sa4 e5 12.Se2 Gb7 13.Sg3 Sbd7 14.Hf3 Hc7
15.Ge3 Gc6 16.Wfe1 Hb7 17.Gg5 Wfe8 18.Gf6 Sf6
19.Sh5

19...Se4 20.We4 Ge4 21.Hg4 g6 22.f6 Gf8
23.We1 d5 24.Sg3 Ha7 25.Kf1 Wad8 26.h4 Wd6
27.Se4 de4 28.Hg5 a5 29.Gc4 Hd7 30.Sc5 Hf5
31.Kg1 i białe poddały się.

1017.Obrona Caro – Kann [B18]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Witkowski – K Podolski

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sc3 de4 4.Se4 Gf5 5.Sg3
Gg6 6.Gc4 Sd7 7.S1e2 e5 8.0-0 h5 9.f4 h4 10.f5
Gh7 11.Se4 Ge7 12.c3 Sb6 13.Gb3 ed4 14.Sd4 Sf6

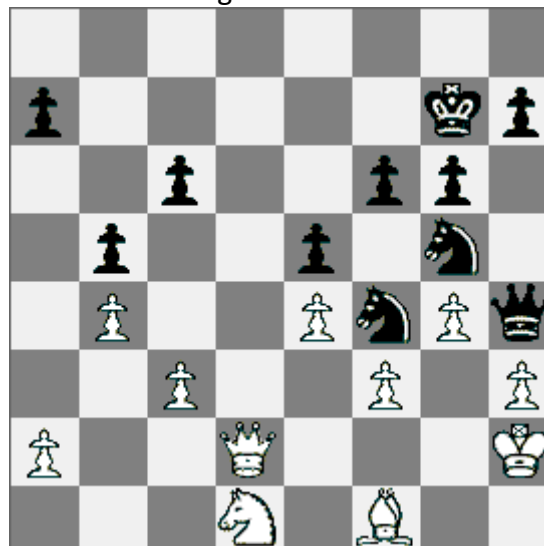
15.Sg5 Gg8 16.He2 c5 17.Sb5 Kf8 18.Wd1 Hc8
19.We1 Hd7 20.c4 a6 21.Sc3 We8 22.Hf3 Gh7
23.Wf1 Gd8 24.Ge3 We5 25.Wad1 He7 26.Sh7
Wh7 27.Gf4 Wf5 28.Gc2 i czarne poddały się.

1018.Debiut Barczy [A07]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Gniot – M Bednarski

1.Sf3 Sf6 2.g3 d5 3.Gg2 c6 4.0-0 Gg4 5.d3
Sbd7 6.Sbd2 e5 7.e4 Gd6 8.h3 Gh5 9.c3 0-0
10.Hc2 Hc7 11.g4 Gg6 12.Sh4 Sc5 13.We1 Wfe8
14.Sf1 de4 15.de4 Wad8 16.Sg3 Gf8 17.Ge3 Se6
18.Wad1 Gc5 19.Gc5 Sc5 20.Shf5 Se6 21.f3 Sf4
22.Gf1 Wd1 23.Wd1 Wd8 24.Wd8 Hd8 25.Kh2 Se8
26.b4 Gf5 27.Sf5 g6 28.Se3 Hh4 29.Hd2 Sc7 30.Sc4
f6 31.Se3 Sce6 32.Sd1 Sg5 33.Hd8 Kg7 34.He7 Sf7
35.Hd7 b5 36.Hd2 Sg5

37.Hf2 Hf2 38.Sf2 Sf3 39.Kg3 Sd2 40.Gg2
Se2 41.Kh2 Sc3 42.Sd3 Sde4 i białe poddały się.

1019.Obrona Caro – Kann [B14]

XVIII Mistrzostwa Polski, Katowice 1961

M Brzózka – M Tarnowski

1.e4 c6 2.c4 d5 3.ed5 cd5 4.d4 Sf6 5.Sc3 e6
6.Sf3 Ge7 7.Gd3 dc4 8.Gc4 a6 9.0-0 b5 10.Gb3
Gb7 11.He2 Sc6 12.Wd1 Sa5 13.Gc2 0-0 14.Se5
Wc8 15.Gg5 Sc4 16.Gb3 Sd5 17.Ge7 He7 18.Sd3
Sc3 19.bc3 Hg5 20.f4 Hg6 21.Gc4 bc4 22.Se5 Hf5
23.He3 Gd5 24.Wd2 Wc7 25.We1 Wb8 26.g4 Hf6
27.Wf2 Wb5 i remis.

Doda — jak zwykle w ciemnych okularach

Kostro dostrzega słabość w pozycji przeciwnika

© Miesięcznik „Szachy” – numer 6/1961

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1	m. A. Tarnowski (1)	■	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	12	
2	mm. B. Śliwa (12)	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	1	1	1	1	1	1	0	$\frac{1}{2}$	1	$11\frac{1}{2}$	
3	m. R. Drozd (6)	1	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	0	0	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	11	
4	m. R. Grąbczewski (13)	0	1	$\frac{1}{2}$	■	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$10\frac{1}{2}$	
5	m. B. Bednarski (3)	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	■	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	0	1	0	1	$10\frac{1}{2}$	
6	m. Z. Doda (9)	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	■	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	0	1	0	1	1	10	
7	m. J. Kostro (2)	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	1	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	10	
8	H Podolski (4)	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	0	1	1	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$9\frac{1}{2}$	
9	m. S. Brzózka (17)	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$9\frac{1}{2}$	
10	m. W. Balcerowski (5)	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	■	1	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	9	
11	A. Adamski (7)	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	0	0	1	0	■	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{2}$	
12	m. N. Borowski (8)	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	■	$\frac{1}{2}$	0	0	1	1	8	
13	m. S. Witkowski (14)	0	0	0	0	0	1	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	■	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	8	
14	E. Kłaput (11)	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	■	1	0	1	$6\frac{1}{2}$	
15	Z. Gabryś (16)	0	1	$\frac{1}{2}$	0	0	1	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	0	■	$\frac{1}{2}$	0	$5\frac{1}{2}$	
16	J. Łachut (18)	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	■	0	$5\frac{1}{2}$	
17	mm. T. Gniet (15)	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	1	1	■	5	
18	J. Ruszczycki (10)	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	0	■	$2\frac{1}{2}$

© Miesięcznik „Szachy” – numer 6/1961

W tabeli są błędy: powinien być: Gniet – Gabryś 0,0 : 1,0 oraz Gabryś 6,5 p. i Gniet 4,0 p.
Ruszczycki ma 3 punkty, a nie 2,5;

Alexander Alechin – IV Mistrz Świata

31 października 1892 roku urodził się w Moskwie Alexander Alechin.

1899 rok. Matka uczy Aleksandra reguł gry w szachy.

1901 rok. Aleksander rozpoczyna naukę w gimnazjum imienia L. I. Poliwanowa, szkole dla dzieci z bogatych rodzin.

1902 rok. Nasz bohater wraz ze starszym bratem Aleksem rozpoczyna grać korespondencyjnie w szachy.

1906 rok. Aleksander Alechin debiutuje w XVI („gambitowym”) turnieju korespondencyjnym zorganizowanym przez czasopismo szachowe „Szachmatnoje obozrenie” i zdobywa pierwsze miejsce. Przeciwnicy nawet nie podejrzewali, że ich przeciwnikiem był 13. letni młodzieniec.

1907 rok. Jesienią Alechin po raz pierwszy uczestniczy w turnieju gry bezpośredniej moskiewskiego koła szachowego i zostaje jego członkiem.

1908 rok. Debiut w turnieju zagranicznym. Alechin gra w zawodach Niemieckiego Kongresu Szachowego w Dusseldorfie i dzieli 4 – 5 miejsce mając na koncie 8 wygranych, 3 porażki i 2 remisy.

W tymże roku Alechin pokonuje znanych mistrzów: von Bardelebena (Niemcy) i Blumenfelda (Moskwa). W obu przypadkach uzyskał piękny wynik 4,5 : 0,5.

Luty 1909 rok. Alechin w wieku zaledwie szesnastu lat triumfuje w Memoriale Czigorina w Petersburgu i otrzymuje tytuł mistrza.

Wiosna 1910 rok. Aleksander kończy naukę w gimnazjum imienia Poliwanowa.

Sierpień – wrzesień 1910 rok. W międzynarodowym turnieju w Karlsbadzie (aktualnie Karlowe Wary) w stawce 26 szachistów, Alechin dzieli 8 – 11 miejsce. Wygrał wówczas z takimi znakomitościami jak Vidmar, Duras i Tartakower.

Kwiecień 1912 rok. Alechin zaczyna redagować kącik szachowy w gazecie „Nowe czasy”.

1913 rok. Alechin triumfuje w Scheveningen, Berlinie i Paryżu.

1914 rok. Wielki turniej międzynarodowy Niemieckiego Kongresu Szachowego w Mannheim zostaje przerwany ze względu na wybuch pierwszej wojny światowej. Alechina ogłaszają zwycięzcą, a Rosjanie Bogoljubow, Romanowski, Bogatyrчук, Rabinowicz, Alechin i Selezniew zostają internowani.

1918 rok. Alechin wygrywa mecz – turniej z udziałem Nienarakowa i Rabinowicza.

1921 rok. Alechin opuszcza Rosję, a następnie przez Rygę i Berlin dociera do Francji.

W tymże roku Alechin triumfuje w turniejach w Traubergu, Budapeszcie i Hadze, a następnie wyzywa na pojedynek ówczesnego mistrza świata Capablankę.

1927 rok. Alechin wygrywa z Capablanką (+6 =25 -3) i zostaje czwartym mistrzem świata.

Aleksander Alechin zagrał pięć razy na Olimpiadzie szachowej i uzyskał wyniki: **Hamburg 1930** – 100%, **Praga 1931** – 75%, **Folkestone 1933** – 79%, **Warszawa 1935** – 71% i **Buenos Aires 1939** – 78 %. Za wynik 100% w Hamburgu nagrody nie otrzymał, gdyż unikał partii ze wszystkimi najsilniejszymi przeciwnikami.

Aleksander Alechin – 1909 rok.

© Karl Bulla

Aleksander Alechin i jego olimpijski debiut

1020.Gambit hetmański [D63]

III Olimpiada Szachowa, Hamburg 1930

Alechin (Francja) – Baratz (Rumunia)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Gg5 c6 5.Sbd2 Sbd7 6.e3 Ha5 7.cd5 ed5 8.Gd3 Se4 9.0–0 Sg5 10.Sg5 h6 11.Sgf3 Ge7 12.He2 Sf6 13.Se5 Hb6 14.Wab1 0–0 15.b4 a5 16.ba5 Ha5 17.Wb2 Ha3 18.Sb1 Ha5 19.Wc1 Gd6 20.f4 Hd8 21.Wbc2 He7 22.Sc3 Wa5 23.Hf3 Ge6 24.g4?? (Błąd, który mógł kosztować mistrza świata bardzo wiele) 24...Gg4!! 25.Sg4 Sg4 (Teraz dopiero białe zobaczyły, że skoczek jest nietykalny ze względu na 26.Hg4?? He3 z wygraną czarnych!) 26.We2 Sf6 27.Kh1 Gb4 28.Wg2?? (Teraz po 28...Wa3!! Białe mogły spokojnie się poddać) 28...Gc3?? 29.Wc3 Se4 30.Ge4 de4 31.Hh3 f5 32.Wc1 He6? (Konieczne było 32...Kh8) 33.Wcg1 Wf7?? (Nieoczekiwanie Alechin otrzymuje wygraną pozycję!) 34.Wg6! Wf6 35.Wg7 Kf8 36.Hh4! i czarne poddały się. **Debiut olimpijski mistrza świata! Grał on na tej Olimpiadzie tylko z wybranymi przeciwnikami i dlatego wygrał wszystkie grane przez siebie dziewięć partii! W tej partii Alechinowi dopisało ogromne szczęście!**

1021.Obrona Nimzowitscha [E23]

III Olimpiada Szachowa, Hamburg 1930

Stahlberg (Szwecja) – Alechin (Francja)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.Hb3 c5 5.dc5 Sc6 6.Sf3 Se4 7.Gd2 Sc5 8.Hc2 f5 9.a3 Gc3 10.Gc3 0–0 11.b4 Se4 12.e3 b6 13.Gd3 Sc3 14.Hc3 Gb7 15.0–0 Se7 16.Ge2 He8 17.Wfd1 Wd8 18.a4 f4 19.a5 fe3 20.He3 Sf5 21.Hc3 d6 22.ab6 ab6 23.Se1 e5 24.Wa7 Sd4 25.He3 Wd7 26.Wa2 Wdf7 27.f3 Wf4 28.Gd3 Hh5 29.Gf1 Hg5 30.Wf2 h6 31.Kh1?? (Po 31.Gd3 d5 32.Wa1 Wc8 33.Wa7 We4 34.Hg5

We1 35.Wf1 Wf1 i czarne mają niewielką przewagę. Po ruchu w tekście czarne spektakularną ofiarą wieży zdobywają nie tylko punkt, ale i nagrodę za najładniejszą kombinację Olimpiady) 31...Wf3 (Teraz mogło nastąpić np. 32.Hf3 Sf3 33.gf3 He3 34.Kg1 Gf3 35.Sf3 Wf3 36.Wdd2 Wf2 z oczywistą wygraną) i białe poddały się.

Nicea 1931

Od lewej: Alechin, Flohr i Stoltz
© Tidskrift För Schack, numer 5/1931 r

1022.Obrona francuska [C01]

III Olimpiada Szachowa, Hamburg 1930

Hovind (Norwegia) – Alechin (Francja)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.ed5 ed5 4.Gd3 Gd6 5.Sf3 Gg4 6.Ge3 Se7 7.c3 Sbc6 8.0–0 Hd7 9.Sbd2 h5 10.We1 f6 11.a4 h4 12.Gf1 g5 13.b4 Gf5 14.Sg5?? (Białe nie wytrzymują napięcia walki. Spokojne 14.Sb3 zapewniało równą pozycję) 14...fg5 15.Gg5 0–0–0 16.a5 Wdg8 17.f4 Sg6 18.b5 Sf4?! (Do wygranej wystarczyło „ciche” 18...Sce7) 19.bc6 Sh3 20.gh3 Wg5 21.Kh1 Hg7 22.Sf3 Wg8 23.Ga6 (Białe ponownie reagują nerwowo. Wystarczyło zagrać 23.Gd3, chociaż pozycja jest nadal przegrana dla nich) 23...Wg2 24.We2 Ge4!! (25.cb7 Kb8 26.Hf1 Gf3) i białe poddały się.

Historia Olimpiad Szachowych – Monachium 1958

Monachium 1958

Następna, XIII Olimpiada na pewno nie była pechowa, bowiem przyniosła kolejne rekordy, o których będzie później. Federacja Niemieckiej Republiki Federalnej postanowiła zorganizować Olimpiadę jako jeden z punktów obchodów 800-lecia założenia miasta Monachium. W rozgrywkach wzięło udział 36 państw i to nie z trzech jak poprzednio, ale z czterech kontynentów! Swoją udział zgłosiły dwie ekipy afrykańskie: Tunezja i Południowa Afryka (RPA). Liczbę debutantów, ale już nie z tego kontynentu, uzupełniły Portugalia i Liban. Po raz pierwszy od 1931 roku (!) swój akces zgłosiła reprezentacja Hiszpanii, która spisała się w Monachium rewelacyjnie! Z uczestników „walk” moskiewskich nie zobaczyliśmy niestety Rumunii, Mongolii, Luksemburga i Chile.

Tempo gry nadal było niezmiennione: 2,5 godziny na pierwsze 40 posunięć i jedna godzina na każde następne 16.

Po sześciu latach przerwy pojawiła się ekipa USA, jak zawsze silna, ale bez swojej nowej gwiazdy, mistrza seniorów Stanów Zjednoczonych na rok 1958, zaledwie piętnastoletniego Roberta Fischera, najmłodszego arcymistrza na świecie! Zdziwienie mogło budzić wystawienie do zawodów tylko jednego rezerwowego z powodu oszczędności!

Prawie wszystkie reprezentacje wystawiły komplet zawodników. W piątkę grały jedynie wspomniana ekipa USA, Tunezja, Liban, Austria i Anglia, a we czwórkę Filipiny i Kolumbia.

Olimpiadę przeprowadzono w przestronnych salach „Deutsches Museum”. Liczba widzów wynosiła przeciętnie 600 – 800. Zawodnicy na czas trwania imprezy mieli wstęp wolny m.in. do opery i teatru.

Za faworytów, oprócz oczywiście ZSRR, uważano zespoły USA, Węgier, Jugosławii i Argentyny.

Największą sensacją była klęska ekipy Węgier, która musiała grać dopiero w finale B.

Końcowe rezultaty:

Finał A

1.	ZSRR	34,5
2.	JUGOSŁAWIA	29,0
3.	ARGENTYNA	25,5
4.	USA	24,0
5.	CZECHOSŁOWACJA	22,0
6.	NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA (NRD)*	22,0
7.	NIEMIECKA REPUBLIKA FEDERALNA (NRF)*	22,0
8.	SZWAJCARIA	19,0
9.	HISZPANIA	17,5
10.	BUŁGARIA	17,0
11.	ANGLIA	16,0
12.	AUSTRIA	15,5

* W omawianym czasie Niemcy były podzielone na Niemiecką Republikę Demokratyczną (NRD) i Niemiecką Republikę Federalną (NRF)

Tym razem drużyna sowiecka starała się rozegrać Olimpiadę taktycznie: z Jugosławią, Argentyną i USA wszystkie partie zakończyła remisami, zaś ze słabszymi wyciskała maksymalną ilość punktów! Pewnie, dlatego przegrała tylko jedną partię

Finał B

13.	WĘGRY	31,0
14.	HOLANDIA	28,5
15.	KANADA	24,5
16.	KOLUMBIA	24,5
17.	IZRAEL	23,5
18.	DANIA	23,0
19.	POLSKA	22,5
20.	SZWECJA	21,0
21.	FINLANDIA	19,0
22.	ISLANDIA	18,0
23.	FRANCJA	15,0
24.	BELGIA	13,5

Finał C

25.	NORWEGIA	30,0
26.	FILIPINY	29,5
27.	POŁUDNIOWA AFRYKA	28,0
28.	WŁOCHY	26,5
29.	SZKOCJA	25,5
30.	GRECJA	25,0
31.	PORTUGALIA	23,0
32.	IRAN	20,0
33.	PUERTO RICO	14,5
34.	IRLANDIA	14,5
35.	TUNEZJA	14,0
36.	LIBAN	13,5

Sala gry w Deutsches Museum
© Tidskrift För Schack nr 9/1958

1023.Obrona nowoczesna [A42]
XIII Olimpiada Szachowa, Monachium 1958

GM Botwinnik (ZSRR) – IM Lombardy (USA)

1.c4 g6 2.e4 Gg7 3.d4 d6 4.Sc3 e5 5.de5
de5 6.Hd8 Kd8 7.Gg5 f6 8.0–0–0 Sd7 9.Ge3 c6
10.g3 Kc7 11.f4 Sh6 12.h3 Sf7 13.Sf3 Gh6 14.We1
We8 15.Wh2 Sf8 16.Wf2 ef4 17.gf4 Se6 18.Sh2 f5
19.e5 Sg7 20.Sf3 Sh5 21.Sd4 Ge6 22.Kc2 Sd8
23.Ge2 Sg3 24.Gd3 Gf7 25.Wg1 Sh5 26.Gd2 Gf8
27.Ge3 Gh6 28.Wf3 Gf8 29.Sce2

29...b5! 30.cb5 c5 31.b6! ab6 32.Sb5 Kb7
33.Sec3 Sc6 34.a3 Wed8 35.Gc1 Sg7 36.Kb1 Se6
37.Gf1 Sed4 38.Wf2 Wac8 39.h4 Sa5 40.Wg3 Sab3
i remis.

Trwa mecz ZSRR – USA

Botwinnik (po lewej) – Lombardy

© Archiwum Krzysztofa Puszczewicza

Prasa z dawnych lat... Petersburg 1914

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
1. Aljechin	—	1	1	0	1	1/2	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	13 1/2
2. Niemzowitsch	0	—	1/2	1/2	1	0	1	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1	1	1	13 1/2
3. Flamberg	0	1/2	—	1	1/2	1	0	1	1	1/2	1	1	1	1/2	1	1	1	1	13
4. Lowtsky	1	1/2	0	—	1/2	0	0	1	1	1	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1	11
5. Löwenfisch	0	0	1/2	1/2	—	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1/2	10 1/2
6. Smorodsky	1/2	1	0	1	1	—	1/2	1/2	0	1/2	0	1	1	0	1/2	1	1/2	1	10
7. Snosko-Borowsky	0	0	1	1	0	1/2	—	1	0	1/2	1/2	1	0	1/2	1	1	1	1	10
8. Bogoljubow	1	0	0	0	1	1/2	0	—	1/2	1/2	1	0	1	1	1/2	1/2	1	1	9 1/2
9. Evenssohn	0	0	0	0	0	1	1	1/2	—	0	1/2	1	1	1	0	1	1	1	9
10. Alapin	0	0	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	1	—	0	0	1/2	1/2	1/2	1	1	1	8 1/2
11. Salwe	0	1/2	0	1/2	0	1	1/2	0	1/2	1	—	0	1	1	1/2	1	1	0	8 1/2
12. v. Freymann	0	0	0	1/2	0	0	0	1	0	1	1	—	0	1/2	1	0	1	1	7
13. Lewitsky	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1/2	0	1	—	1	1	1	1	0	6 1/2
14. Taubenhaus	0	0	1/2	0	0	1	1/2	0	0	1/2	0	1/2	0	—	0	1	1	1	6
15. Lebedew	0	0	0	0	0	1/2	0	1/2	1	1/2	1/2	0	0	1	—	0	0	1	5
16. Jewtifejew	0	0	0	1/2	0	0	0	1/2	0	0	0	1	0	0	1	—	1/2	1	4 1/2
17. Eljaschoff	0	0	0	1/2	0	1/2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1/2	—	1	3 1/2
18. Gregory	1	0	0	0	1/2	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	—	3 1/2

Tidskrift För Schack, numer 1 – 2/1914 rok

Śledząc prasę z „tamtych lat” wertujemy rocznik szwedzkiego czasopisma „Tidskrift För Schack”, a konkretnie numer 1 – 2 (styczeń – luty) z 1914 roku. Na stronie 20 znajdujemy tabelkę i sprawozdanie z pięknego turnieju, jaki odbył się w Petersburgu i zakończył triumfem przyszłego mistrza świata 22. letniego Aleksandra Alechina.

Genialny 28. letni **Aaron Nimzowitsch** zebrał tyle samo punktów, ale przegrał bezpośrednie spotkanie z Alechinem. Dopiero na ósmym miejscu zameldował się 25. letni **Efim Bogoljubow**, w przyszłości wybitny niemiecki szachista i teoretyk.

W marcowym numerze „Tidskrift För Schack” z 1914 roku, znaleźliśmy partię, która zadecydowała o triumfie Alechina w omawianym turnieju.

1028.Partia hiszpańska [C83]
Petersburg 1914

Alechin (Niemcy) – Nimzowitsch (Rosja)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 a6 4.Ga4 Sf6 5.0–0 Se4 6.d4 b5 7.Gb3 d5 8.de5 Ge6 9.c3 Ge7 10.Sbd2 Sc5 11.Gc2 Gg4 12.We1 0–0 13.Sb3 Se4 14.Gf4! f5 15.ef6 Sf6 16.Hd3 Se4 17.Gc7! Hd7 18.Se5 Se5 19.Ge5 Gh4 20.Gg3 Gg3 21.hg3 Gf5 22.He2 Gg4! 23.Hd3 Gf5 24.Hd4 Wfd8 25.Wad1 Hc7 26.Sd2! Sf2 27.Gf5 Sd1 28.Wd1 Hg3 29.Ge6 Kh8 30.Gd5 Wac8 31.Se4 Hh4 32.b3 Wc6 33.Hf2 Hh5 34.Hf3 Hf3 35.gf3 g6 36.Wd2 Wb6 37.c4 bc4 38.bc4 Wb1 39.Kf2 a5 40.c5 Wc1 41.c6 Kg7 42.Gc4 Wc4 43.Wd8 Wc6 44.Wd7 Kh6 45.Kg3 Wc4 46.Sf2 Kg5 47.Wd5 Kf6 48.Wa5 i czarne poddały się.

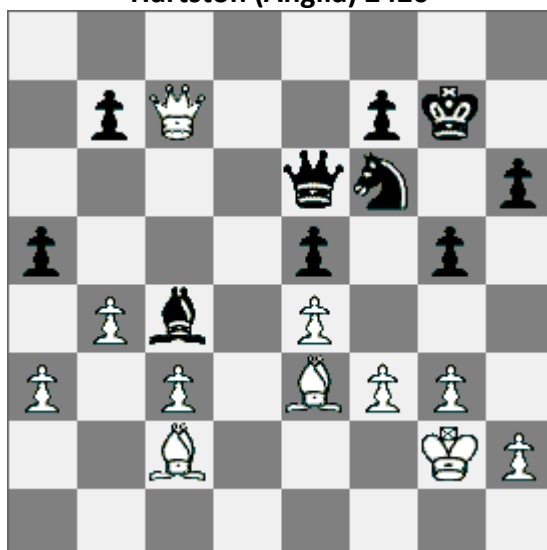
Praktyka szachowa

1029.Pozycja z partii
Turniej międzystrefowy, Petropolis 1973
GM Smysłow (ZSRR) 2600
GM Hort (Czechosłowacja) 2610

Posunięcie białych.

1030.Pozycja z partii
Hastings 1972/1973
GM Andersson (Szwecja) 2535
Hartston (Anglia) 2420

Posunięcie czarnych.

1031.Pozycja z partii
Lipsk 1973
GM Ribli (Węgry) 2525
IM Hennings (NRD) 2435

Posunięcie białych.

1032.Pozycja z partii
Turniej kobiecy, Belgrad 1974
Srebrić (Jugosławia) 1960
WIM Gaprindaszwili (ZSRR) 2420

Posunięcie czarnych.

Rozwiązania wewnątrz numeru

Unikalne tabele turniejowe... Lipsk 1954

W dniach 31 października – 18 listopada 1954 roku odbył się w Lipsku turniej III strefy FIDE. Trzy najlepsze zawodniczki awansowały do turnieju kandydatek. W meczu uzupełniającym Hołuj pokonała Kertesz, z którą podzieliła III – IV miejsce.

Lista startowa:

01. **WIM** Iwanowa (Bułgaria)
02. **WIM** Sucha (Czechosłowacja)
03. **WIM** Hołuj, później Radzikowska (Polska)
04. Kertesz (Węgry)

05. Höroldt (NRD)
06. Asenowa (Bułgaria)
07. Nüsken (NRF)
08. Eretova (Czechosłowacja)
09. Giuroiu (Rumunia)
10. **WIM** Langos (Węgry)
11. Enevoldsen (Dania)
12. **WIM** Larsen (Dania)
13. Klingen (NRD)
14. Fager (Finlandia)

WIM – mistrzyni międzynarodowa. Najwyższy tytuł przyznawany paniom do 1976 roku.

Zawodniczka	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	R
01. Iwanowa		½	0	1	½	½	1	½	0	1	1	1	1	1	9,0
02. Sucha	½		1	1	½	½	0	½	½	1	½	1	1	1	9,0
03. Hołuj	1	0		½	½	0	1	1	0	1	½	1	1	1	8,5
04. Kertesz	0	0	½		1	0	1	½	1	1	½	1	1	1	8,5
05. Höroldt	½	½	½	0		1	½	1	1	0	1	½	½	1	8,0
06. Asenowa	½	½	1	1	0		1	1	0	0	1	½	½	½	7,5
07. Nüsken	0	1	0	0	½	0		0	1	½	1	1	1	1	7,0
08. Eretova	½	½	0	½	0	0	1		1	1	0	1	1	½	7,0
09. Giuroiu	1	½	1	0	0	1	0	0		1	0	0	1	1	6,5
10. Langos	0	0	0	0	1	1	½	0	0		1	1	½	1	6,0
11. Enevoldsen	0	½	½	½	0	0	0	1	1	0		½	1	0	5,0
12. Larsen	0	0	0	0	½	½	0	0	1	0	½		0	1	3,5
13. Klingen	0	0	0	0	½	½	0	0	0	½	0	1		½	3,0
14. Fager	0	0	0	0	0	½	0	½	0	0	1	0	½		2,5

Panie grają w szachy....

1033.Obrona skandynawska [B01]

Kobiece Mistrzostwa Bułgarii 1957

Karamanowa (Bułgaria) – Asenowa (Bułgaria)

1.e4 d5 2.ed5 Hd5 3.Sc3 Ha5 4.d4 c6 5.Gd2
Hc7 6.Sf3 Sf6 7.h3 e6 8.Gd3 Gd6 9.He2 Sbd7 10.0–
0 0–0 11.Gg5 h6 12.Gf6 Sf6 13.Se4 Sd5 14.Sd6 Hd6
15.c3 b6 16.He5 He7 17.He4 Sf6

18.Hc6 Gb7 19.Hb5 Gf3 20.gf3 Sd5 21.Ge4
a6 22.Hb3 Sf4 23.Kh1 Hh4 i białe poddały się.

1034.Obrona królewska – indyjska [E85]

II Turniej Pretendentek, Moskwa 1955

WIM Chalde de Silans (Francja)

WIM Hołuj* (Polska)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 0–
0 6.Ge3 e5 7.Sge2 Sbd7 8.Hd2 a6 9.d5 Se8 10.g4
f5 11.gf5 gf5 12.Gg5 Gf6 13.Wg1 Kh8 14.ef5 Gg5
15.Wg5 Sdf6 16.Gh3 Sg7 17.0–0–0 b5 18.Wdg1
Sge8 19.Se4 bc4 20.S2c3 Se4 21.Se4 Sf6 22.Wg7
Sg8 23.Sg5 Sf6 24.Sh7 Sg4 25.W1g4 i czarne
podały się.

* Krystyna Radzikowska grała wówczas
pod panieńskim nazwiskiem Hołuj

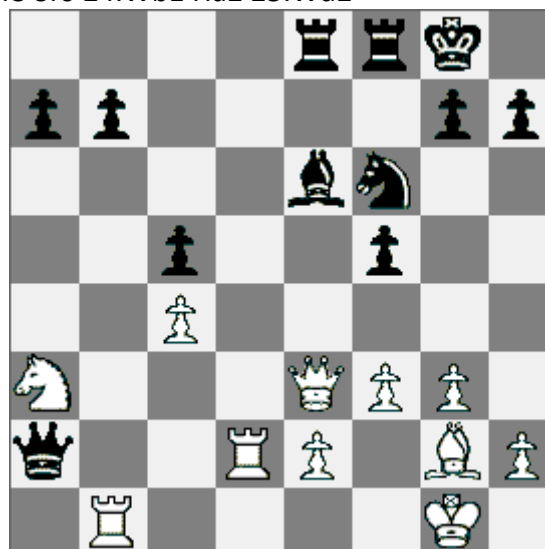
1035.Obrona holenderska [A90]

II Turniej Pretendentek, Moskwa 1955

WIM Zworykina (ZSRR)

WIM Lazarević (Jugosławia)

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sf3 f5 4.g3 Sf6 5.Gg2 c6
6.0–0 Gd6 7.b3 He7 8.Se5 0–0 9.Sd3 Sbd7 10.Gf4
dc4 11.bc4 e5 12.de5 Se5 13.Sa3 Sd3 14.Gd6 Hd6
15.Hd3 He7 16.Wfd1 Ge6 17.Hd6 Hf7 18.Wd4 Se4
19.Hf4 c5 20.Wd3 Hf6 21.Wad1 Hb2 22.He3 Wae8
23.f3 Sf6 24.Wb1 Ha2 25.Wd2

25...Gc4 26.Wa2 Ga2 27.Hc5 Gb1 28.Sb1
a6 29.Sc3 Wc8 30.Hb4 b5 31.f4 Wc4 32.Hb3 Wd8
33.e4 Wd3 34.Gf1 Wdc3 35.Gc4 Wc4 36.e5 Se4
37.Ha2 Sc5 38.Hd2 Kf7 39.Hd5 Kg6 40.e6 Se4
41.e7 Sf6 42.He6 Kh5 43.Hf5 i czarne poddały się.

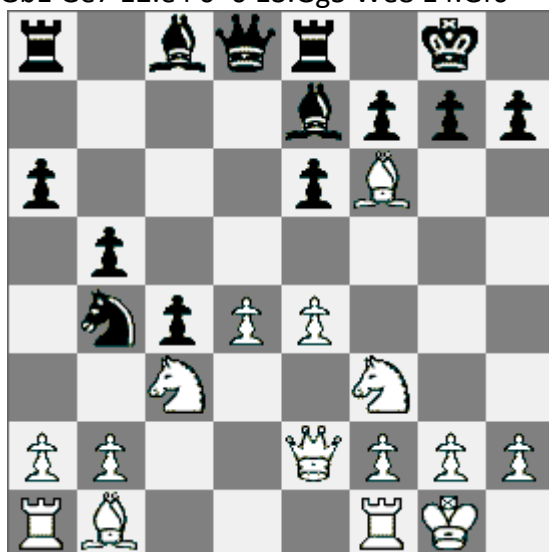
Katastrofy szachowe...

1036.Gambit hetmański [D28]

XI Olimpiada Szachowa, Amsterdam 1954

IM Wade (Anglia) – Philippe (Luksemburg)

1.d4 d5 2.c4 dc4 3.Sf3 a6 4.e3 e6 5.Gc4 c5
6.0–0 Sf6 7.He2 Sc6 8.Sc3 b5 9.Gb3 c4 10.Gc2 Sb4
11.Gb1 Ge7 12.e4 0–0 13.Gg5 We8 14.Gf6

14...Gf6?? (14...gf6) 15.e5! Ge7 16.He4!
Sd3 17.Gd3 cd3 18.Ha8 Hd7 19.He4 b4 20.Sb1
Hb5 21.Wd1 i czarne poddały się.

1037.Partia angielska [A30]

XII Olimpiada Szachowa, Moskwa 1956

GM Botwinnik (ZSRR) – IM Golombek (Anglia)

1.c4 Sf6 2.Sf3 c5 3.g3 g6 4.b3 Gg7 5.Gb2 0–
0 6.Gg2 Sc6 7.0–0 b6 8.d4 cd4 9.Sd4 Gb7 10.Sc3
Hc8 11.Sc2 d6 12.e4 Sd7 13.Hd2 Sc5 14.f4 Se6
15.Wad1 Sed4 16.Sd4 Sd4 17.Sd5 Gd5 18.cd5 Sb5
19.Gg7 Kg7 20.Wc1 i czarne poddały się.

1038.Obrona Robatscha [B06]

XII Olimpiada Szachowa, Moskwa 1956

Clarke (Anglia) – Jerolim (Luksemburg)

1.e4 d6 2.d4 g6 3.Sc3 Gg7 4.f4 Sd7 5.Sf3 e5
6.fe5 de5 7.de5 Se5 8.Hd8 Kd8 9.Gg5 Ke8 10.Sd5
Sf3 11.gf3 Kd7 12.0–0–0

12...Kc6 13.Sb4 Kb6 14.Wd5 i czarne
podały się.

1039.Obrona Nimzowitscha [E55]

XII Olimpiada Szachowa, Moskwa 1956

GM Bronstein (ZSRR) – Ježek (Czechosłowacja)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.e3 c5 5.Gd3
d5 6.Sf3 0–0 7.0–0 dc4 8.Gc4 Sbd7 9.Hb3 He7
10.Wd1 cd4 11.ed4 a6 12.a4 Sb6 13.Gg5 Gd7
14.Se5 Wac8 15.Se4 Sc4 16.Gf6 gf6 17.Sd7 Kh8
18.Sdf6 Wg8 19.Sg8 Kg8 i czarne poddały się.

Polacy i Polki grają w szachy

1040.Obrona Tarrascha [D41] Turniej strefowy FIDE, Sofia 1957

IM Neikirch (Bułgaria) – IM Śliwa (Polska)

1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.Sf3 d5 4.d4 c5 5.cd5
Sd5 6.e3 Sc6 7.Gc4 cd4 8.ed4 Ge7 9.0–0 0–0
10.We1 b6 11.Sd5 ed5 12.Gb5 Gb7 13.Ha4 Wc8
14.Gf4 a6 15.Gc6 Wc6 16.Se5 Wc8 17.Hd7

17...Ga8 18.Wac1 Wc1 19.Wc1 Gf6 20.Ha7
g5 21.Gg3 a5 22.Wc7 He8 23.h3 Ge5 24.Ge5 He6
25.Wd7 Wc8 26.Wd6 He8 27.Hb6 a4 28.Ha5 Kf8
29.Wh6 Wc6 30.Wh7 Ke7 31.Wh8 Wc1 32.Kh2 i
czarne poddały się.

1041.Obrona Nimzowitscha [E54] Turniej strefowy FIDE, Sofia 1957

GM Barcza (Węgry) – IM Śliwa (Polska)

1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.Sf3 d5 4.d4 Gb4 5.e3 0–
0 6.Ge2 c5 7.0–0 dc4 8.Gc4 cd4 9.ed4 Sbd7 10.Gg5
Ha5 11.Hc2 b6 12.Sb5 a6 13.Sc7 b5 14.Sa8 bc4
15.Gf6 Sf6 16.Se5 Gb7 17.Sc4 Hd5 18.Se3 Hd6
19.a3 Ga5 20.b4 Gd8 21.Hc5 Hc5 22.dc5 Ga8
23.a4 Se4 24.f3 Sc3 25.Sg4 Gc6 26.Wa3 Sd5
27.Wb1 Ge7 28.Se5 Sb4 29.Wc3 Gf6 30.Sc6 Sc6
31.Wc4 Wc8 32.Wb6 a5 33.Kf2 Gd4 34.Ke2 e5
35.f4 Gg1 36.h3 ef4 37.Wb7 g5 38.h4 h6 39.hg5

hg5 40.Wc1 Ge3 41.Wc3 Wd8 42.Kf3 f5 43.Ke2
Wd2 44.Ke1 Sd4 45.Wc4 Sc2 46.Kf1 Wf2 47.Kg1 f3
48.c6 Wd2 49.Kh2 fg2 i białe poddały się.

1042.Obrona królewska – indyjska [E80] Turniej strefowy FIDE , Sofia 1957

IM Śliwa (Polska) – IM Beni (Austria)

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Gg7 4.e4 d6 5.f3 e5
6.Sge2 0–0 7.Gg5 c6 8.Hd2 He8 9.g4 ed4 10.Sd4
d5 11.cd5 cd5 12.Gf6 Gf6 13.Sd5 Gh4 14.Kd1 He5
15.Gc4 Sc6 16.Se2 Gg4 17.Wf1 Ge6 18.Sec3 Wac8
19.f4 Hd4 20.Gb3 Gg4 21.Kc1 b5

22.Hg2 Se7 23.Hg4 Sd5 24.Gd5 Wc3
25.bc3 Hc3 26.Kb1 Gf6 27.e5 Hd3 28.Kb2 Hd4
29.Kc2 Ge5 30.Wf3 Hb2 31.Kd3 Wd8 32.fe5 Wd5
33.Ke3 Hd2 i białe poddały się.

Z kart historii

Mistrzostwa Świata Kobiet 1949 – 1950

Fakty nieznane...

Odcinek 13 (K. Puszczewicz)

Po dwunastu rundach jeszcze trzy partie były odłożone.

Runda 12 – 10 stycznia 1950 r.

Wyniki XII rundy:

Mora	0,0 : 1,0	Rubcowa
Hruškova-Belska	0,0 : 1,0	Rudenko
Benini	0,0 : 1,0	Tranmer
Hermanowa	0,0 : 1,0	Biełowa
Chaude de Silans	1,0 : 0,0	Karff
Gresser	1,0 : 0,0	Langos
Bykowa	Odłożona	Larsen
Keller	1,0 : 0,0	Heemskerk

Gresser po sześciu z rzędu porażkach w końcu odniosła zwycięstwo. Pokonała Langos. Po raz czwarty na czele tabeli była znakomita szachistka francuska Chaude de Silans, przy czym mająca punkt mniej Rudenko miała o jedną mniej rozegraną partię, a „odstająca” o 1,5 punktu Rubcowa – „zaliczyła” tylko 10 partii

Stan po XII rundzie:

1	Chaude de Silans	9,0
2	Rudenko (1)	8,0
3	Rubcowa (2)	7,5

4	Biełowa (1)	7,5
5	Bykowa (1)	7,0
6	Keller	7,0
7 – 8	Benini i Heemskerk	6,0
9	Tranmer (1)	5,5
10 – 11	Gresser i Langos	5,0
12	Hruškova-Belska (1)	4,5
13	Mora	4,5
14	Karff	4,0
15	Larsen (1)	3,0
16	Hermanowa	2,5

Autorem sprawozdania z XII rundy jest arcymistrz Władysław Ragozin

Heemskerk (po lewej) – Keller

© G. Jabłonowski

(Tłumaczenie z rosyjskiego K. Puszczewicz)

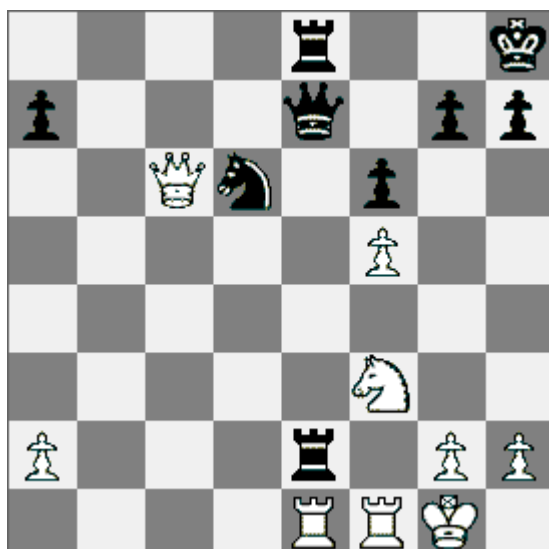
Uczestniczki mistrzostw świata przeszły już prawie cały dystans. Tylko piąta część tabeli ma jeszcze niezapełnione białe pola. Ale ostrość gry cały czas rośnie. Na wiele pytań już znalazła się odpowiedź. **Z 16 szachistek w tym momencie tylko sześć ma realne szanse na zajęcie pierwszego miejsca i zdobycie zaszczytnego tytułu mistrzyni świata.** Są nimi: **Rubcowa, Chalde de Silans, Rudenko, Biełowa, Bykowa i Keller.** Ale która z nich zwycięży? Być może, odpowiedź na to pytanie będzie znana dopiero po dwóch ostatnich rundach.

W dwunastej rundzie większość faworytek odniosło sukces. Jako pierwsza zakończyła się partia **Hermanowa – Biełowa.** Polska szachistka nieostrożnie przeprowadziła wymianę wieży i dwóch gońców za hetmana. Jak pamiętamy z niedawnej partii Chalde de Silans – Benini, czarne gońce okazały się silniejsze od hetmana. Dlatego też manewr Hermanowej był „nieostrożny”. Oprócz wspomnianych gońców Biełowa miała jeszcze wieżę. **Dzięki temu Rosjanka skonstruowała matowy atak i zwyciężyła po 27. posunięciach.**

W partii **Mora – Rubcowa,** czarne w partii hiszpańskiej wybrały mało popularny, ale ostry wariant, który rozpoczyna się ruchem 3...Sd4. Mistrzyni ZSRR oryginalnie rozegrała debiut. Poświęciła piona i przejęła inicjatywę. W 17. ruchu **Mora mogła zwrócić piona, ale wolała oddać dwa gońce za wieżę.** Techniczną część partii Rubcowa rozegrała na początku bezplanowo. Zamiast zbliżyć króla do centrum (na pole „d6”) manewrowała gońcami, a potem wykonała ruch osłabiający jej strukturę pionową na hetmańskim skrzydle (22...a6?). To jej utrudniło realizację przewagi. Nieoczekiwanie walka trwała krócej niż można było się spodziewać, gdyż **Mora popełniła błąd, w wyniku którego mogła stracić jakość.** Kiedy **Kubanka** dostrzegła ten fakt, nie czekając na odpowiedź przeciwniczki – **poddała się.**

Rudenko ciekawie rozgrywała w tym turnieju obronę Philidora. Jej **partnerka Hruškova-Belska** była przygotowana do wariantów, które Rudenko grała we wcześniejszych partiach z Tranmer i Morą. Mimo to, Rosjanka, tak jak we wspomnianych pojedynkach, i tym razem bez problemów pokonała wszelkie trudności debiutowe, a następnie świetnie wykorzystała osłabienie królewskiego skrzydła białych, po czym opanowała czarne pola. Aby się trochę oswobodzić, **Hruškova-Belska oddała piona,** ale jej pozycja nadal była trudna ze względu na doskonałą lokalizację czarnego skoczka na polu „e5”. **Oddawszy wieżę za tego skoczka, białe uzyskały wolnego piona,** ale Rosjanka uniemożliwiła jego marsz. **Rudenko szybko zamieniła swoją przewagę na zwycięstwo w całej partii.**

Jeżeli w opisanych powyżej partiach, jedna ze stron doprowadziła przewagę materialną do logicznego końca, to w partii **Chalde de Silans – Karff walka była „komedią” pomyłek.** Czarne źle rozegrały gambit hetmański, co białe szybko wykorzystały i utworzyły silne centrum pionowe. Szachistka francuska prowadziła atak podobnie jak w partii z Gresser. Zagrała pionem na pole „f5” i zawładnęła białymi polami w centrum. Jednakże lepiej było otworzyć pozycję i wówczas przewaga białych nie budziłaby wątpliwości. **Karff, w trudnej pozycji, doskonale się broniła, w odpowiednim czasie skontrowała na polu „c5” i przechwyciła inicjatywę.** Ruchem 19.Sh4 białe przygotowały pułapkę (jeżeli 19...Wc8, to 20.Hf2! Se4 21.Sg6!! i 22.Hh4 z matem), ale Karff szybko ten plan rozszyfrowała. Amerykanka wymusiła wymianę groźnego białopolowego gońca (19...Gc6!) i **położenie białych stało się krytyczne.** Po napiętej walce powstała pozycja (patrz diagram poniżej)

Ostatnim ruchem białych było 27.Wce1 (Poprawne: 27.Hc5 z równą grą). Łatwo zauważyć, że czarne teraz wygrywają grając 27...He3 28.Kh1 We1 29.We1 He1 itd. Takie kombinacje związane z pierwszą linią dobrze znają także początkujący szachiści. Ciekawe, że i Karff w pierwszej rundzie w partii z Heemskerk otrzymała dużą przewagę wykorzystując groźby matowe na pierwszej linii. Ale w omawianej partii, **po długim namyśle, Karff niespodzianie zagrała 28...Hf8??** Pogłos dziwienia rozbrzmiał wśród kibiców na widok tego posunięcia! Wszyscy bowiem widzieli w jaki sposób Karff wygrywała partię, ale ona nie znalazła prostej drogi do zwycięstwa. Jeden z widzów krzyknął „Boże, jaka oczywista ślepota!” ale szybko nastąpiła kolejna „niespodzianka” 28.We2 We2 29.Sd4 Se4?? (zamiast 29...Wd2) 30.Se2 i Amerykanka poddała się. Tragikomiczny finał!

W ten sposób cztery z sześciu faworytek zdobyło po całym punkcie.

W partii **Bykowa – Larsen** białe już w 22. ruchu mogły wygrać jakością, ale tego nie zauważyły. Drugą część partii Bykowa przeprowadziła bardziej energicznie i wygrała piona. **W odłożonej pozycji Larsen ma remisowe szanse** ze względu na obecność różnopolowych gońców.

Bez specjalnych emocji Heemskerk, w obronie Nimzowitscha, w partii z Keller otrzymała

izolowanego piona „d5”. Keller zawładnęła dużą diagonalą i rozpoczęła atak na królewskim skrzydle. W niedoczasie Holenderka poświęciła wpierw figurę, a następnie jakoś oczekując w zamian uzyskanie kontry. **Keller nie chciała przyjąć tych ofiar, co skomplikowało jej sytuację. Jednakże w dogrywce Niemka osiągnęła zwycięstwo.**

Charakterystyczną cechą Benini jest **szybkość, z jaką ona podejmuje decyzje w skomplikowanych pozycjach.** We większości swoich partii Benini traci około godziny czasu. Niewątpliwie utalentowana szachistka grając tak szybko walczy równocześnie powierzchownie. Tak też stało się w jej partii z Tranmer. Szesnaste posunięcie b4? kosztowało ją dwa piony bez jakiegokolwiek rekompensaty. **Anielka szybko wykazała niepoprawność tych ofiar.** Na wykonanie 46. posunięć Włoszka zużyła tylko 40 minut. **Za takie granie Benini poniosła słuszną karę.**

Po pięciu z rzędu porażkach osiągnęła **pierwsze zwycięstwo Gresser.** Ona z chęcią gra debiuty otwarte i świetnie się w nich czuje. W debiucie gońca, który szybko przeszedł w obronę dwóch skoczków Langos nieudanie manewrowała skoczkami i stanęła gorzej. Gresser energicznym atakiem na skrzydle królewskim wygrała jakością, potem wieżę, a wreszcie całą partię.

Do końca pozostały trzy rundy. Nie patrząc na coraz ostrzejszą sportową walkę chciałbym życzyć uczestniczkom pięknych nie tylko sportowych ale i artystycznych osiągnięć.

Arcymistrz Władysław Ragozin

ПОСЛЕ ДВЕНАДЦАТИ ТУРОВ

УЧАСТНИКИ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1 БЕНИНИ /ИТАЛИЯ/	■	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0				0
2 ГЕРМАНОВА /ПОЛЬША/	0	■	0	0	0	0	1/2	0	1/2	0	0				1/2	1
3 ДЕ-СИЛАН /ФРАНЦИЯ/	0	1	■	1	0	1	1	1	1/2	1				1/2	1	1
4 ГРЕССЕР /США/	1	1	0	■	0	0	0	0	1				1	0	1	0
5 БЫКОВА /СССР/	0	1	1	1	■	1	1					1	0	0	1/2	1/2
6 КЕЛЛЕР /ГЕРМАНСКАЯ ДЕМОКРАТИЧЕСКАЯ РЕСПУБЛИКА/	1	1	0	1	0	■	1				0	1	1/2	1/2	0	1
7 ХЕЕМСКЕРК /ГОЛЛАНДИЯ/	1	1/2	0	1	0	0	■			1/2	1	0	0	1	1	
8 ЛАРСЕН /ДАНИЯ/	0	1	0	1				■	0	0	0	1/2	1/2	0	0	
9 ЛАНГОШ /ВЕНГРИЯ/	1	1/2	1/2	0				1	■	0	1	1/2	0	0	0	1/2
10 КАРФФ /США/	0	1	0				1/2	1	1	■	0	0	0	0	1/2	0
11 БЕЛОВА /СССР/	0	1				1	0	1	0	1	■	1	1/2		1	1
12 ТРЕНМЕР /АНГЛИЯ/	1				0	0	1	1/2	1/2	1	0	■	1/2	1/2		1/2
13 РУДЕНКО /СССР/				0	1	1/2	1	1/2	1	1	1/2	1/2	■		1	1
14 РУБЦОВА /СССР/			1/2	1	1	1/2	0	1	1	1		1/2		■		1
15 ГРУШКОВА-БЕЛЬСКА /ЧЕХОСЛОВАКИЯ/		1/2	0	0	1/2	1	0	1	1	1/2	0		0		■	
16 МОРА /КУБА/	1	0	0	1	1/2	0			1/2	1	0	1/2	0		0	■

Tabela po 12 rundach (w języku rosyjskim). Poniżej trwa 12. runda

Mora (po lewej) – Rubcowa. Stoi Rudenko

1043. Partia hiszpańska [C61] Moskwa 1949 – 1950

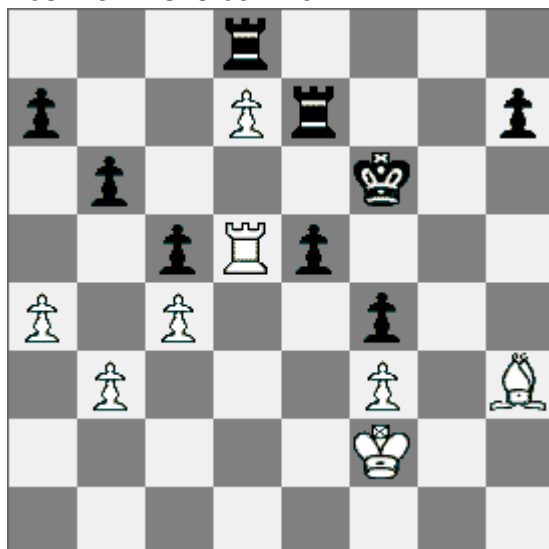
Mora (Kuba) – Rubcowa (ZSRR)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Gb5 Sd4 4.Sd4 ed4
5.0-0 c6 6.Gc4 Sf6 7.d3 d5 8.ed5 Sd5 9.We1 Ge6
10.Sd2 Gb4 11.Hg4 Hf6 12.Gd5 cd5 13.c3 0-0
14.Hd4 Hd4 15.cd4 Wfc8 16.a3 Wc1 17.Wec1 Gd2
18.Wc7 Wb8 19.b4 Gf4 20.Wc2 Gf5 21.Wc5 Wd8
22.Wd1 a6 23.Kf1 h5 24.h3 Kf8 25.b5 ab5 26.Wb5
Wd7 27.Ke2 Gg5 28.a4 Gf6 29.Wb4 We7 30.Kd2
Gg5 31.Kc3 Wc7 32.Kb3 Gd7 33.We1 i białe
podały się.

1044.Obrona Philidora [C41] Moskwa 1949 – 1950

Hruškova-Belska (Czechosł.) – Rudenko (ZSRR)

1.e4 e5 2.Sf3 d6 3.d4 Sd7 4.Gc4 c6 5.Sc3
Ge7 6.0-0 Sgf6 7.a4 0-0 8.b3 Hc7 9.Gb2 Sb6
10.Gd3 Gg4 11.Se2 Gf3 12.gf3 c5 13.d5 Sh5 14.Sg3
Sf4 15.We1 g6 16.Gf1 Gg5 17.Se2 He7 18.Gc1 Hf6
19.Sf4 Gf4 20.Gf4 Hf4 21.Gg2 Sd7 22.Hc1 Hh4
23.f4 ef4 24.Hd2 Se5 25.f3 f5 26.Hf2 Hh5 27.h4
fe4 28.We4 g5 29.hg5 Hg5 30.Kf1 Kh8 31.Ke2 Wg8
32.Gh3 Wg7 33.Ge6 Wf8 34.Wd1 Hg2 35.We5 Hf2
36.Kf2 de5 37.d6 Wd8 38.d7 We7 39.Gf5 Kg7
40.Wd5 Kf6 41.Gh3 b6 42.c4

42...We6! 43.Ke2 Ke7 44.Kd3 Wd7 45.Ke4
Wd5 46.cd5 Wh6 47.Gf1 Kd6 48.Gc4 Wg6 49.Kd3
h5 i białe podały się.

Hermanowa (po lewej) – Bielowa

© G. Jabłonowski

1045.Obrona królewska – indyjska [E67] Moskwa 1949 – 1950

Benini (Dania) – Tranmer (USA)

1.d4 Sf6 2.Sf3 d6 3.g3 g6 4.Gg2 Gg7 5.0-0
0-0 6.c4 Sbd7 7.Sc3 e5 8.Gg5 h6 9.Gd2 c6 10.Hc1
Kh7 11.Wd1 He7 12.Hc2 Sb6 13.de5 de5 14.b3
Sg8 15.Ge3 f5 16.b4 Hb4 17.Wab1 Hc4 18.Sd2 Hf7
19.Sb3 We8 20.Sc5 Sf6 21.Hd3 Sg4 22.Gc1 e4
23.Hc2 Hc4 24.S5e4 fe4 25.Ge4 Hf7 26.f3 Sf6
27.Gf4 Se4 28.Se4 Gf5 29.Wd6 Ge4 30.fe4 Ge5
31.Ge5 We5 32.Hd3 Wf8 33.Hd4 We7 34.e5 Hf5
35.Wd1 He5 36.He5 We5 37.a4 Kg7 38.a5 Sc4
39.Wd7 Wf7 40.a6 b6 41.W1d4 Se3 42.W4d6
Wef5 43.h4 Wd7 44.Wd7 Wf7 45.Wb7 Sd5 i białe
podały się.

Trwa dwunasta runda

Hruškova-Belska (po prawej) – Rudenko

Oba zdjęcia: © G. Jabłonowski

1046.Partia katalońska [E01] Moskwa 1949 – 1950

Hermanowa (Polska) – Bielewa (ZSRR)

1.Sf3 d5 2.d4 Sf6 3.c4 e6 4.g3 c5 5.Gg2 Sc6
6.0–0 cd4 7.Sd4 Gc5 8.Sc6 bc6 9.Sc3 0–0 10.Gg5
h6 11.Gf4 Ga6 12.Sa4 Ge7 13.cd5 cd5 14.Wc1 c8
15.Wc8 Hc8 16.We1 Hc6 17.Hd4 Wc8

18.Wc1 Hc1 19.Gc1 Wc1 20.Gf1 Ge2
21.Hd2 Wf1 22.Kg2 Wf2 23.Kg1 Se4 24.He3 Gf3
25.Ha7 Wg2 26.Kf1 Wh2 i białe poddały się.

1047.Gambit hetmański [D35] Moskwa 1949 – 1950

Chaudé de Silans (Francja) – Karff (USA)

1.d4 d5 2.c4 Sf6 3.Sc3 e6 4.e3 Sbd7 5.Sf3
Gb4 6.Gd3 dc4 7.Gc4 Se4 8.Hc2 Sc3 9.bc3 Gd6
10.0–0 0–0 11.e4 e5 12.Se1 Kh8 13.f4 f6 14.f5 ed4
15.cd4 c5 16.dc5 Sc5 17.Sf3 We8 18.Gd5 Gd7
19.Sh4 Gc6 20.Gc6 bc6 21.Ga3 We4 22.Sf3 He7
23.Wac1 We2 24.Hc4 Sb7 25.Gd6 Sd6 26.Hc6
We8 27.Wce1 Hf8 28.We2 We2 29.Sd4 Se4
30.Se2 i czarne poddały się.

1048.Obrona dwóch skoczków [C55] Moskwa 1949 – 1950

Gresser (USA) – Langos (Węgry)

1.e4 e5 2.Gc4 Sf6 3.d4 Sc6 4.Sf3 Se4 5.de5
He7 6.Hd5 Sc5 7.0–0 h6 8.Sc3 Sb4 9.Hd1 c6 10.a3
Sba6 11.Gf4 b5 12.Ga2 Se6 13.Gg3 Sac5 14.b4 Sb7
15.Se4 a5 16.Hd2 Hd8 17.Sd4 Ge7 18.Sf5 0–0
19.c3 ab4 20.ab4 c5 21.He2 c4 22.Wad1 We8

23.Gb1 Gf8 24.Hc2 g6 25.Sf6 Kh8 26.Se3 Gg7
27.Se8 He8 28.Sd5 Hd8 29.f4 Sf8 30.f5 gf5 31.Hf5
d6 32.Hf7 Wa1 33.Sf6 Hb6 34.Gf2 Ge6 35.Hg7 Kg7
36.Gb6 i czarne poddały się.

1049.Obrona francuska [C10] Moskwa 1949 – 1950

Bykowa (ZSRR) – Larsen (Dania)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 de4 4.Se4 Sd7 5.Gd3
Sgf6 6.Sf6 Sf6 7.Sf3 c5 8.dc5 Gc5 9.0–0 0–0 10.Gg5
Ge7 11.Se5 h6 12.Gh4 Sd7 13.Gg3 Sc5 14.Gc4 a6
15.He2 Hd4 16.c3 He4 17.He4 Se4 18.Gf4 b5
19.Gb3 Gb7 20.Wad1 Wad8 21.Ge3 Sc5 22.Gc2
Gd5 23.b3 Gd6 24.Gc5 Gc5 25.c4 bc4 26.bc4 Gd6
27.cd5 Ge5 28.de6 fe6 29.Gb3 Kf7 30.Wde1 Kf6
31.We3 Wd6 32.Wfe1 Gd4 33.We6 We6 34.We6
Kg5 35.h4 Kf5 36.Wa6 Ke4 37.Gc2 Kd5 38.Wa5
Ke6 39.Wa6 Ke7 40.Wa4 Gf2 41.Kh2 g5 42.We4
Kf6 43.g3 gh4 44.Wh4 Ge3 45.We4 Wc8 46.Gd3
Gc1 47.a4 Wc3 48.Gb5 Wa3 49.Kg2 Kf5 50.Wc4
Ge3 51.g4 Kg5 52.Ge8 Ga7 53.Gh5 Kh4 54.We4
Ge3 55.Kf3 Gg5 56.Ke2 Kg3 57.Wd4 We3 58.Kd2
(W tym miejscu partia została odłożona i piszący
sprawozdanie **Wiaczesław Ragozin** nie znał
jeszcze dalszego przebiegu gry) 58...Wa3 59.Kc2
Gf6 60.Wc4 Gd8 61.Kb2 We3 62.Ka2 Ge7 63.Wc7
Kh4 64.a5 Gb4 65.Wc6 Wa3 66.Kb2 Wa5 67.Wh6
Wc5 68.Wh7 Gd2 69.Kb3 Gg5 70.Wd7 Wc8
71.Wd4 Wd8 72.We4 Wc8 73.Gf7 Wf8 74.Ge6
Wf3 75.Kc2 We3 i remis.

1050.Obrona Nimzowitscha [E39] Moskwa 1949 – 1950

Keller (NRD) – Heemskerk (Holandia)

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Gb4 4.Hc2 c5 5.dc5
0–0 6.Sf3 Sa6 7.a3 Gc3 8.Hc3 Sc5 9.e3 a5 10.b3 d5
11.Gb2 b6 12.cd5 ed5 13.Gb5 Sce4 14.Hd4 Ga6
15.Ga6 Wa6 16.0–0 b5 17.Wac1 Hd6 18.Wfd1
We8 19.Se5 h6 20.f3 Sg5 21.Sg4 b4 22.a4 He6
23.Sf6 gf6 24.h4 Sh7 25.Kf2 Sf8 26.Wc5 Sg6
27.Wd5 Wc6 28.Wd2 Sh4 29.Hf4 Sg6 30.Hh6 Wc3
31.e4 Hb6 32.Kg3 Hc7 33.Kf2 Hb6 34.Kf1 Ha6
35.Kg1 Hb6 36.Kh1 Wb3 37.Wd6 He3 38.He3 We3
39.Wa6 We1 40.Kh2 Se5 41.Wd5 Sf3 42.gf3 We2
43.Kg3 Wb2 44.Wf6 Wc2 45.Wa5 Wb8 46.Wff5 b3
47.Wab5 Wcc8 48.Wfc5 We8 49.Wc4 b2 50.Wcb4

Wa8 51.a5 We6 52.Wb2 Waa6 53.Kf4 Wf6 54.Ke3
Wac6 55.W2b3 Wc1 56.Wb6 Wcc6 57.Wc6 Wc6
58.Wa3 Wa6 59.Kd4 Kf8 60.Kc5 Ke7 61.Kb5 Wa8
62.a6 Kd7 63.a7 Kc7 64.Kc5 Kb7 65.Kd6 f6 66.Ke6
Kc6 67.Kf6 Kd6 68.e5 Kd5 69.e6 Wf8 70.Ke7 Wa8
71.Kd7 i czarne poddały się.

Fanny Heemskerk
Karykatura: M. Kukunowa

Uczestniczki turnieju

Chantal Chaude de Silans

Chaude de Silans jest paryżanką. Szachy polubiła w wieku 10 lat wykazując przy tym duże zdolności. **W 1933 roku** we Francji zorganizowano żeńskie mistrzostwa kraju. W skład weszło 10 szachistek, a wśród nich nasza bohaterka, która nie ukończyła jeszcze 14 lat. Utalentowana dziewczynka zdobyła pierwsze miejsce i została mistrzynią Francji. Sama nie uważała tego za wielki sukces, bowiem w jej kraju szachistek jest bardzo mało i grają one bardzo słabo.

Na młodą mistrzynię zwrócili uwagę najsilniejsi szachiści w kraju. **Zaczęli trenować ją Tartakower, Bernstein, Rossolimo** i wielu innych mistrzów, dzięki którym znacznie podwyższyła swój poziom gry. Przeciwniczek nie miała i dlatego

uczestniczyła w turniejach z mężczyznami. **W 1938 roku** wzięła udział w „męskich” mistrzostwach Paryża.

Chantal Chaude de Silans

© G. Jabłonowski

Zamążpójście, czwórka dzieci, okupacja hitlerowska Paryża – to wszystko odciągnęło mistrzynię Francji od szachów. **W 1946 roku** w międzynarodowym meczu Francja – Szwajcaria de Silans grała na siódmej szachownicy. **W 1949 roku** wzięła udział w dwóch męskich turniejach: mistrzostwie klubu „Caissa” i mistrzostwach Francji, gdzie wyprzedziła wielu silnych szachistów. **W październiku 1949 roku** podzieliła wraz z Tranmer pierwsze miejsce w turnieju międzynarodowym.

Jak sama powiedziała, uwielbia grać w szachy, ale jedyną wadą tej gry jest konieczność milczenia przez całe pięć godzin...

Maria Teresa Mora

Maria Mora

© G. Jabłonowski

Maria Teresa Mora urodziła się w **Hawanie**. W mieście, w którym w końcu XIX wieku Hawański Klub Szachowy zorganizował mecze **Czigorin – Steinitz** i **Czigorin – Gunsberg**. Postać Michała Czigorina nadal jest znana i popularna w stolicy Kuby. **W 1921 roku w Hawanie odbył się mecz o mistrzostwo świata** między Laskerem i Capablaną i mieszkańcy stolicy byli świadkami triumfu swojego rodaka.

Maria Teresa Mora poznała **Capablanę**, **kiedy miała 8 lat**. Bywał on u jej rodziny i często grał z małą dziewczynką w szachy. W swojej książce „Moja kariera szachowa” Capablanca wspomina o młodej utalentowanej szachistce, która wykazywała się oryginalną grą. Była nią właśnie Mora.

Maria Teresa Mora i teraz utrzymywała przyjazne stosunki z rodziną Capablanki i przyjmowała od nich rady jak ma sobie poradzić ze słynnymi rosyjskimi mrozami, do których nie przywykła.

Przez wiele lat Mora była mistrzynią Kuby. Jest członkinią klubu szachowego „Capablanca”. Grając w „męskich” turniejach zdobyła pierwszą kategorię.

W 1939 roku w mistrzostwach świata w Buenos Aires, w kategorii żeńskiej zajęła szóste miejsce. Potem już nigdzie nie wyjeżdżała aż do momentu rozgrywek moskiewskich.

Gisela Gresser

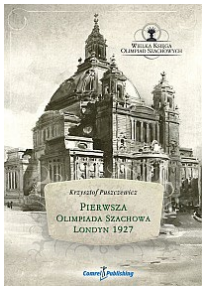
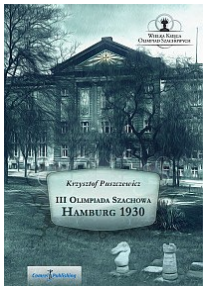
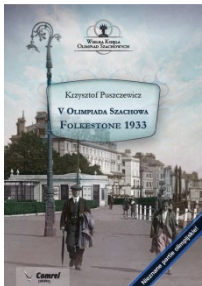
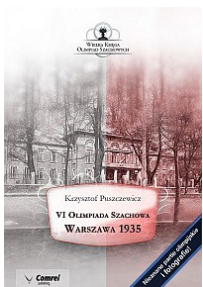
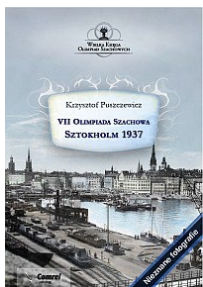
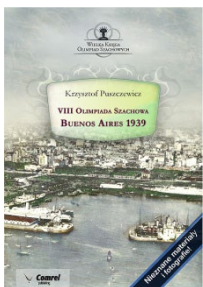
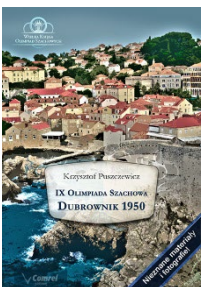
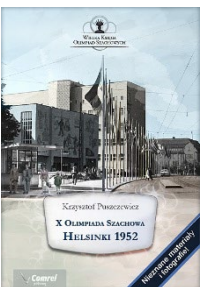
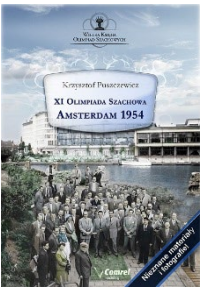
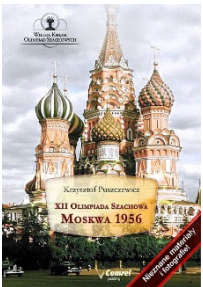
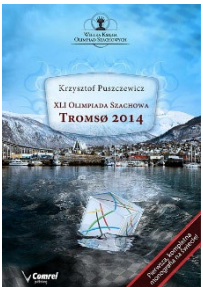
© G. Kukunowa

Ciąg dalszy nastąpi.

Wielka Księga Olimpiad Szachowych

Od 2011 roku dostępna jest, stale wzbogacana seria: **Wielka Księga Olimpiad Szachowych**, która zawiera często nieosiągalne zdjęcia, partie i opowieści z tych wyjątkowych imprez szachowych. Autor prowadzi narrację każdej Olimpiady tak, aby czytelnik miał poczucie współuczestniczenia w tych imprezach mimo, że od ich zakończenia często minęło wiele lat.

Dotychczas ukazały się poniższe olimpiady:

I Olimpiada	II Olimpiada	III Olimpiada	IV Olimpiada	V Olimpiada
 Londyn 1927	 Haga 1928	 Hamburg 1930	 Praga 1931	 Folkestone 1933
VI Olimpiada	VII Olimpiada	VIII Olimpiada	IX Olimpiada	X Olimpiada
 Warszawa 1935	 Sztokholm 1937	 Buenos Aires 1939	 Dubrownik 1950	 Helsinki 1952
XI Olimpiada	XII Olimpiada	XLI Olimpiada	I K. Olimpiada	XIII Olimpiada
 Amsterdam 1954	 Moskwa 1956	 Tromsø 2014	 Emmen 1957	W przygotowaniu

*Pierwsza
na świecie,
kompletna
kronika
Olimpiad
Szachowych!*

WIELKA KSIĘGA
OLIMPIAD SZACHOWYCH

ŚWIAT POGRAŻONY W BITWIE KRÓLÓW

szachy.comrel.pl

I Olimpiada
Szachowa -
Londyn
1927

II Olimpiada
Szachowa -
Haga 1928

III Olimpiada
Szachowa -
Hamburg
1930

